

ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

พัชรี ชินสงวนเกียรติ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

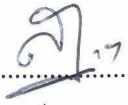
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ พัชรี ชินสงวนเกียรติ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สญา ชีระวนิชตระกูล)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สญา ชีระวนิชตระกูล)

..... กรรมการ
(ดร.ชัยพจน์ รังงาม)

..... กรรมการ
(ดร.สิทธิพงษ์ ภูมิภักดีพรรณ)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ 13 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเนื่องด้วยผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างสูงยิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สญา สุระวณิชตระกูล อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ขอขอบพระคุณ ดร.ชัยพนธ์ รักราม และ ดร.สิทธิพงษ์ ภูมิภักดีพรรณ กรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือในการให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานนิพนธ์ รวมทั้งการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนิรุทธ์ สติมัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม และ ดร.ชัยวัฒน์ พันธุ์วัฒนสกุล ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาตรวจสอบความสมบูรณ์และความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการวิจัย รวมทั้งข้าราชการครูของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ นายวรพจน์ สิงหาราช นางไพบวัน แดงเอี่ยม และนางปรางมาศ สุขล้อม ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้

คุณค่าที่เกิดจากการวิจัยครั้งนี้ ขอมอบเป็นเครื่องตอบแทนพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำที่ทรงคุณค่า และได้มอบกำลังใจตลอดระยะเวลาในการทำวิจัยนี้จนประสบความสำเร็จด้วยดี

พัชรี ชินสงวนเกียรติ

58990062: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กสม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา/ การบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน

พัชรีย์ ชินสงวนเกียรติ: ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน
ในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 (PROBLEMS AND GUIDELINES ON INFORMATION SYSTEM ADMINISTRATION OF SCHOOL IN PHRA SAMUT CHEDI DISTRICT UNDER SAMUT PRAKAN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สถัญญา วีระวณิชตระกูล, กศ.ด. 141 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 จำนวน 162 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .39-.87 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t -test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย พิจารณาในรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน และระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน ตามลำดับ
2. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน จำแนกตามอายุ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน และด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงาน โรงเรียน ส่วนจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. แนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ได้แก่ ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการใช้ระบบสารสนเทศในโรงเรียนร่วมกับบุคลากรในแต่ละฝ่ายงานอย่างชัดเจน จัดหาเครื่องมือวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและหลากหลายเพียงพอต่อการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ พัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ความชำนาญ มีการประเมินระบบให้เป็นไปตามมาตรฐาน และนำผลมาปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น

58990062: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; Ed.D. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEY WORDS: GUIDELINES FOR IMPROVE THE INFORMATION SYSTEM ADMINISTRATION/ PHRA SAMUT CHEDI DISTRICT

PATCHAREE CHINSA-NGUANKIAT: PROBLEMS AND GUIDELINES ON INFORMATION SYSTEM ADMINISTRATION OF SCHOOL IN PHRA SAMUT CHEDI DISTRICT UNDER SAMUT PRAKAN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1.
DISSERTATION ADVISOR: SADAYU TEERAVANITRAKUL, Ed.D. 141 P. 2560.

The objectives of this research were to study problems concerning management of information system administration of schools in Phrasamut Chedi district under Samutprakan Primary Educational Service Area Office 1 as well as survey guidelines for solve the problems. The sample in this study was 162 school teachers in Phrasamut Chedi district under Samutprakan Primary Educational Service Area Office 1. Data collection instrument in this study was a five-point-rating-scale questionnaire asking 40 questions surveying problems concerning management of information system administration of schools and guidelines for solving the problems. The questionnaire has its item discriminating power between .39-.87. The reliability of this questionnaire was .97. The statistical methods used in this study were Average (\bar{x}), Standard Deviation (SD), t -test, One way ANOVA and Least Significant Difference: LSD.

The research reached the following conclusions:

1. Problems concerning management of information system administration of schools in Phrasamut Chedi district under Samutprakan Primary Educational Service Area Office 1 were found in a low level. The top 3 problems reported in this study included 1) the information system for learners, 2) basic information systems in schools, and 3) the information system for academic management.

2. There was different opinions regarding problems concerning management of information system administration among samples with different ages. This study also reported statistical significance of 0.05 level when comparing opinions of samples regarding information system administration of school and information system for academic management. Furthermore, this study found statistical significant difference at 0.05 level when comparing samples' opinion as classified by school size. However, this study reported no statistical significant difference both in general and each aspect when educational background of samples were classified.

3. This study obtained guidelines and suggestions to solve the problems included 1) School management teams should set up some goals and policies concerning ways to utilize the information systems, 2) school should provide enough facilities, devices, places and update their information systems, and 3) schools should train teachers to use the systems as well as evaluate the effectiveness of systems to ensure the systems can be used at their standard.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ง
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
คำถามในการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1.....	11
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดระบบบริหารสารสนเทศในโรงเรียน.....	13
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	59
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	61
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	67
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	68
การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	68
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
สัญลักษณ์ที่ในการวิเคราะห์และแปลผล.....	73
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	101
สรุปผลการวิจัย.....	101
อภิปรายผล.....	104
ข้อเสนอแนะ.....	112
บรรณานุกรม.....	114
ภาคผนวก.....	120
ภาคผนวก ก.....	121
ภาคผนวก ข.....	135
ภาคผนวก ค.....	139
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	141

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์.....	23
2	การใช้ประโยชน์จากการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านตัวบุคคล.....	24
3	การใช้ประโยชน์จากการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ.....	25
4	ประชากรกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	67
5	ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ.....	74
6	ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา....	74
7	ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	75
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน.....	75
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ด้านการบริหารระบบสารสนเทศ.....	76
10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน.....	77
11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน.....	79
12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน.....	80
13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน.....	82
14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน.....	83
15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน จำแนกตามอายุ.....	85
16	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน จำแนกตามอายุ.....	87
17	การทดสอบรายคู่ (Post hoc test) ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน จำแนกตามอายุ ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน.....	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
18 การทดสอบรายคู่ (Post hoc test) ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน จำแนกตามอายุ ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียน.....	88
19 การทดสอบรายคู่ (Post hoc test) ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน จำแนกตามอายุ โดยรวม.....	89
20 เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระ สมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา.....	90
21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาในการบริหารระบบ สารสนเทศของ โรงเรียน จำแนกตามขนาด โรงเรียน.....	92
22 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารระบบ สารสนเทศของ โรงเรียน จำแนกตามขนาด โรงเรียน.....	94
23 การทดสอบรายคู่ (Post hoc test) ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของ โรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการบริหารระบบสารสนเทศ.....	95
24 การทดสอบรายคู่ (Post hoc test) ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของ โรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐาน โรงเรียน.....	95
25 การทดสอบรายคู่ (Post hoc test) ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของ โรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน..	96
26 การทดสอบรายคู่ (Post hoc test) ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของ โรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียน.....	96
27 การทดสอบรายคู่ (Post hoc test) ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของ โรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม.....	97
28 สรุปแนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอ พระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1.....	100
29 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ จากการทดลองใช้เครื่องมือ.....	140

สารบัญภาพ

ตารางที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2	แผนภูมิแสดงการจัดระบบสารสนเทศ.....	21
3	ระบบสารสนเทศของสถานศึกษา.....	38
4	แผนภูมิความสอดคล้องของระบบบริหารและสารสนเทศกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง...	40
5	ความสัมพันธ์ระหว่างระบบบริหารและสารสนเทศกับระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา.....	41
6	แผนผังโครงสร้างการบริหารงานวิชาการ.....	48

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิวัฒนาการของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 มีความเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนมากขึ้นจากอดีตในทุกด้าน และความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจำเป็นต้องมีการวางแผนการบริหารจัดการที่ดี โดยเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากต่อมนุษย์ในการดำรงชีวิต การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในด้านเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ที่รวดเร็ว ทำให้เกิดระบบโครงสร้างพื้นฐานแบบใหม่ขึ้นมา นั่นคือระบบเครือข่ายสารสนเทศ การจัดการศึกษาเป็นอีกประเด็นสำคัญ ซึ่งนอกจากจะต้องก้าวทันความเปลี่ยนแปลงแล้วยังต้องเป็นกลไกสำคัญเพื่อการขับเคลื่อนภาคส่วนอื่น ๆ ให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ความเปลี่ยนแปลงนั้นด้วย ดังนั้นการบริหารจัดการศึกษาของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) หรือยุคของข้อมูลข่าวสาร (Information area) ซึ่งมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอย่างมาก เป็นสาเหตุให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และการศึกษา ซึ่งช่วยให้คนในยุคปัจจุบันสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร มีโอกาสรับรู้ข่าวสาร มีระบบการส่งข่าวสารที่รวดเร็วและได้เข้ามามีอิทธิพลต่อสภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของคนในสังคมทั้งในทางบวกและทางลบ (กรมวิชาการ, 2540, หน้า 7)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีการศึกษา โดยเน้นผู้เรียนมีสิทธิได้พัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและมุ่งหวังยกระดับการศึกษาของชาติให้ได้มาตรฐานและจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึงมีคุณภาพ โดยบัญญัติให้มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป เพื่อที่จะทำให้สถานศึกษามีอิสระ มีความเข้มแข็งในการบริหาร เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างคล่องตัว รวดเร็ว และมีแนวทางหรือเงื่อนไขที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรคำนึงถึงทั้งหมดห้าข้อ และหนึ่งในนั้น คือ รวบรวมและจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน โดยอาศัยข้อมูลมากกว่าสามัญสำนึก ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องรวบรวม จัดระบบ และใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารและตัดสินใจให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 64) ได้กล่าวไว้ในคู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลว่าเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์การในมาตรา 50 กำหนดให้สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดเตรียม

ข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อรองรับการจัดการศึกษาและการประเมินคุณภาพภายในและภายนอก ซึ่งผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้นำระบบสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาการศึกษาในด้านการวางแผน และการตัดสินใจทำให้ระบบข้อมูลสารสนเทศได้รับความสนใจจากผู้บริหารการศึกษาและ มีบทบาทต่อการจัดการศึกษามากขึ้นทุกระดับ โดยเฉพาะเมื่อวงการศึกษาอยู่ท่ามกลางกระแส การปฏิรูปโรงเรียน (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2545, หน้า 2) ซึ่งการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ต้องการเน้นสองเรื่องหลัก คือ คุณภาพการศึกษาและโอกาสทางการศึกษา ซึ่งจะเน้นไปที่คุณภาพครูเพราะเป็นปัจจัยสำคัญไปสู่คุณภาพของผู้เรียน จึงมีแนวคิดใหม่ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเรียนรู้ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการจัดการศึกษา 4 ประการ ดังนี้ ประการที่หนึ่ง คือ การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ เด็กไทย และคนไทยในอนาคต เป็นคนเก่ง ดี มีความสุข ดำรงรักษาความเป็นไทยและรู้เท่าทันสถานการณ์ ของโลก ประการที่สอง คือ การพัฒนาครูยุคใหม่ โครงการครูพันธุ์ใหม่ด้วยกระบวนการผลิต การอบรมครูประจำการให้มีความพร้อมมากยิ่งขึ้น ให้มีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครูและเป็นวิชาชีพ ชั้นสูง ประการที่สาม คือ การพัฒนาสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ โดยสถานศึกษาทุกระดับ และทุกประเภทต้องได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และพัฒนาแหล่งเรียนรู้อื่น เช่น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ สวนสัตว์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น ให้เป็นศูนย์เรียนรู้ สำหรับเด็กและเยาวชนทั่วไป และประการที่สี่ คือ การพัฒนาการบริหารจัดการใหม่ ที่มุ่งเน้น เรื่องการกระจายอำนาจ เพื่อให้การบริหารสถานศึกษามีความคล่องตัวและเป็นอิสระมากที่สุด ควบคู่ไปกับการเน้นธรรมาภิบาล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 1)

การพัฒนาประเทศจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับคุณภาพ ของการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ จึงเป็นพื้นฐานต่อการพัฒนาทั้งปวง ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวสามารถ กระทำได้ด้วยการให้การศึกษาเป็นสำคัญ ในการจัดการศึกษานั้นถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการพัฒนาคนและสังคมให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ กล่าวคือ คนไทยในอนาคตต้องเป็นคน มองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดีมีคุณธรรม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงโลกสังคม มีวิจารณญาณที่ดี เป็นคนมี คุณภาพเข้าสู่ความเป็นมาตรฐานสากล การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้นั้นมีหน่วยงานระดับปฏิบัติ ที่รับผิดชอบคือ โรงเรียน และผู้ที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงานคือบุคลากรโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครูผู้สอนซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของนักเรียนโดยตรง ในหลักการบริหารโรงเรียน คนเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด จะทำให้การทำงานของโรงเรียนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ดังนั้นการพัฒนา การเรียนของนักเรียนจึงต้องเริ่มด้วยการพัฒนาคนหรือพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพและทัน ต่อการเปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เป็นเรื่อง ที่ต้องยอมรับว่า เรื่องเกี่ยวกับตัวบุคคลเป็นเรื่องสำคัญและยุ่งยากที่สุด ทั้งนี้เพราะตามหลักทั่วไป

แม้ว่าจะมีงบประมาณให้เพียงพอ มีการจัดองค์การ มีอุปกรณ์และวัสดุต่าง ๆ พร้อมมูลสักเพียงใด ถ้าผู้ปฏิบัติ งานไม่มีความรู้ความสามารถและไม่ประพฤติอยู่ในระเบียบวินัยอันดีแล้วก็เป็นการศึกษาที่งานจะบรรลุผลตามความมุ่งหมาย แต่ถ้าได้คนดีมีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงาน ปัญหาอื่น ๆ แทบจะหมดไปทีเดียว การที่จะนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในปัจจุบัน คือ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารความรู้ได้อย่างรวดเร็ว สามารถสนองความต้องการในการดำเนินกิจการงานต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง ทั้งในรูปแบบเสียง ข้อมูล การโต้ตอบสื่อสาร ซึ่งเป็นข้อมูลดิจิทัลที่มีความเร็ว และเชื่อถือได้ที่จะรองรับข้อมูลมหาศาลทั่วโลก (สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา, 2545, หน้า 16) จากสภาพดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อทุกหน่วยงาน ทำให้ทุกฝ่ายต้องตระหนักนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการออกแบบและวางแผนในการบริหารจัดการศึกษา การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาเป็นเครื่องมือของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแนวทางหนึ่งที่ทำทลายความสามารถของผู้บริหารในยุคใหม่เป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด (ครรชิต มาลัยวงศ์, 2542, หน้า 31)

แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) บ่งบอกอย่างชัดเจนถึงความสำคัญในการพัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพ เพิ่มโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553, หน้า 4-5) โดยการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษา นับว่ามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่มุ่งหวัง และครอบคลุมภารกิจด้านการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาจึงต้องมีระบบการบริหารและการจัดการศึกษา ที่ส่งเสริมคุณภาพของผู้เรียน รวมถึงระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ มีความเป็นปัจจุบัน และผู้ใช้สามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศได้ตลอด อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจดำเนินการด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากแนวคิดดังกล่าว จะเห็นได้ว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ต้องตระหนักถึงการจัดระบบบริหารที่เป็นเชิงระบบสอดคล้องกับการจัดการศึกษาที่ส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียนให้มากที่สุด นอกจากนี้การเตรียมความพร้อมในระบบสารสนเทศภายในสถานศึกษาและการนำข้อมูลไปใช้ต้องเป็นหัวใจของการบริหารจัดการในสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาต้องดำเนินการวางระบบบริหารจัดการ พัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพ เป็นไปตามที่กฎหมาย กฎกระทรวงต่าง ๆ ได้กำหนดไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 2)

ในปัจจุบันสถานศึกษามีข้อมูลมากมายกระจัดกระจายอยู่ในส่วนต่าง ๆ ตามภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของครู บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง หากไม่มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นระบบสารสนเทศที่มีความแน่นอน ข้อมูลที่มีจะไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งไม่เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอีกทั้งยังไม่มีความเป็นระเบียบแล้วจะ เกิดความไม่สะดวกหรือเกิดความยุ่งยากในการนำไปใช้ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553, หน้า 16) การพัฒนาระบบข่าวสารการจัดการมีปัญหาด้านการดำเนินงาน การออกคำสั่งให้เครื่องทำงานมากกว่าปัญหาตัวเครื่องเอง ถ้าจะให้แต่ละหน่วยงานจัดทำคำสั่งเครื่องของตนเองเพื่อเข้าระบบข่าวสารการจัดการที่หน่วยงานอาจจะต้องลงทุนมากจนไม่คุ้ม ฉะนั้นจึงน่าจะตกลงกันจัดทำคำสั่งเครื่องสำหรับการประมวลผลข้อมูลทั่ว ๆ ไป ไว้ให้เป็นมาตรฐานกลาง และเขียนเพิ่มเติมเฉพาะส่วนที่จำเป็นต้องเพิ่มพิเศษเท่านั้น การจัดลำดับไปใช้งานนี้ถือเป็นระบบสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ในการบริหารได้ดีที่สุด รวมถึงการวางระบบสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อบุคลากรในการปฏิบัติงานมากที่สุด (ยงยุทธ เกษสาคร, 2549, หน้า 89)

ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ในโรงเรียนนั้นจะมีความรู้เกี่ยวกับระบบสารสนเทศด้วยตนเอง ซึ่งส่วนใหญ่มักจะไม่เคยผ่านการอบรม แต่เกิดจากการเรียนรู้และฝึกฝนด้วยตนเอง ฝ่ายวิชาการเป็นผู้ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารมากที่สุด ส่วนใหญ่ไม่มีการเชื่อมโยงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์กับภายนอก รูปแบบการจำแนก การเก็บรวบรวม และการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศยังมีการใช้ระบบคอมพิวเตอร์เป็นส่วนน้อย ปัญหาก็คือ การขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ อุปกรณ์เครื่องมือที่ล้ำสมัย และไม่เพียงพอ อีกทั้งการบริหารในโรงเรียนแต่ละแห่งมีแนวทางปฏิบัติแตกต่างกันระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจึงไม่เป็นมาตรฐานเดียวกันเท่าที่ควรสถานศึกษาในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ก็ประสบกับปัญหาดังกล่าวเช่นเดียวกัน มีข้อมูลสำคัญมากมายกระจัดกระจายอยู่ในส่วนต่าง ๆ ตามภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของครู บุคลากรในสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง ไม่มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นระบบสารสนเทศที่แน่นอน ไม่มีความเป็นระเบียบ ทำให้เกิดความไม่สะดวก เกิดความยุ่งยากในการนำไปใช้ ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ มีประสบการณ์ บางครั้งเห็นความสำคัญที่จะใช้ประโยชน์จากข้อมูลระบบสารสนเทศ แต่บุคลากรไม่ค่อยขวนขวายที่จะปฏิบัติอย่างจริงจัง อุปกรณ์เครื่องมือที่ล้ำสมัย และไม่เพียงพอ อีกทั้งระบบสารสนเทศการบริหารงานในโรงเรียนแต่ละแห่งพัฒนาเพื่อใช้งานในหน่วยงานเป็นการเฉพาะ โดยไม่มีการพิจารณาการใช้งานร่วมกัน ประกอบกับปัญหาขาดความพร้อมทั้งด้านงบประมาณ บุคลากร และจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมมาใช้งาน จึงทำให้ขาดความเป็นเอกภาพ และขาดมาตรฐานในการพัฒนาระบบสารสนเทศ

จากปัญหาดังกล่าว ทำให้การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศไม่มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางแก้ปัญหการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เกี่ยวกับการบริหารระบบสารสนเทศ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ การบริหารระบบสารสนเทศ ระบบสารสนเทศพื้นฐาน โรงเรียน ระบบสารสนเทศเกี่ยวข้องกับนักเรียน ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียน และระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานผลโรงเรียน โดยการวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข พัฒนาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนให้มีมาตรฐาน มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น เพราะระบบสารสนเทศของโรงเรียน เป็นฐานข้อมูลที่สำคัญอย่างยิ่งในการบริหารสถานศึกษาให้สามารถขับเคลื่อนต่อไปได้อย่างมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางแก้ปัญหการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

คำถามในการวิจัย

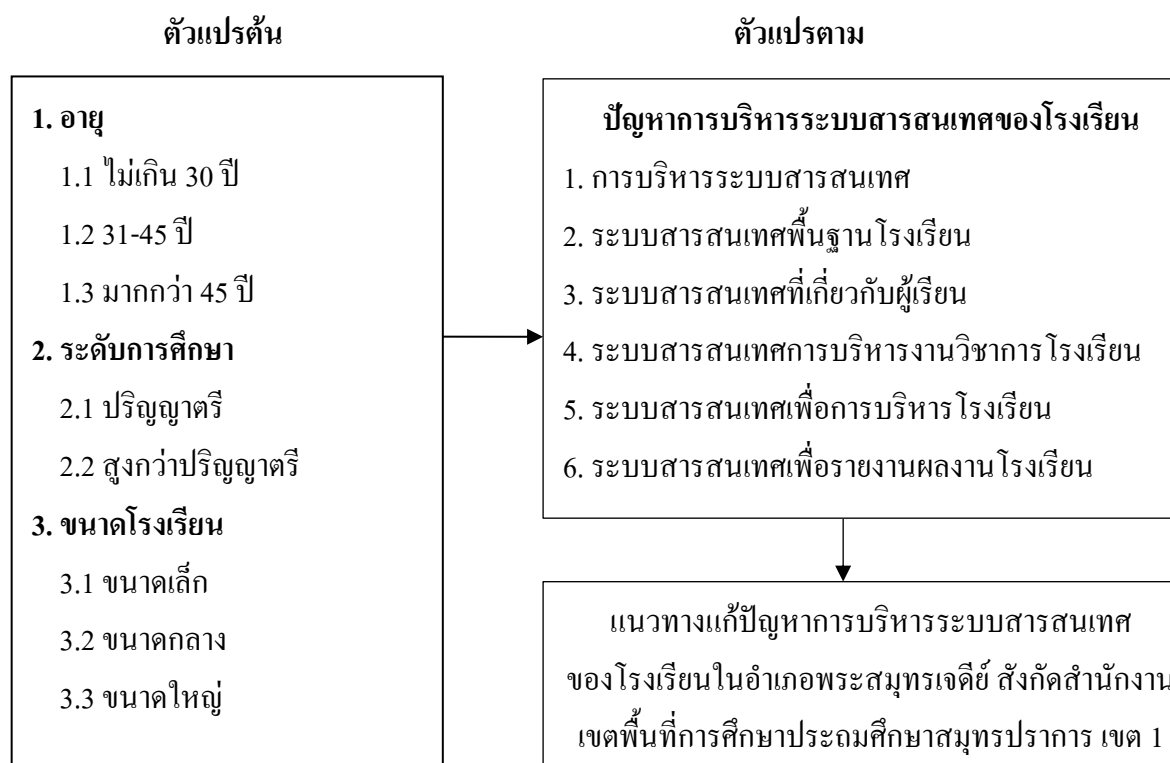
1. ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศ ของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียน มีความแตกต่างกันหรือไม่
3. แนวทางแก้ปัญหการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เป็นอย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามอายุมีความแตกต่างกัน
2. ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษามีความแตกต่างกัน
3. ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียนมีความแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผู้วิจัยศึกษาหลักการแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบความคิดการวิจัย ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ การบริหารระบบสารสนเทศ ระบบสารสนเทศพื้นฐาน โรงเรียน ระบบสารสนเทศเกี่ยวข้องกับนักเรียน ระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน และระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานผลโรงเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 15 โรงเรียน จำนวน 280 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 15 แห่ง รวม 162 คน ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970, p. 608) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดโรงเรียน

2.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์การบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ไม่นต่ำกว่า 4 ปี หรือทำหน้าที่ครูผู้สอน ที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่า วิทยฐานะชำนาญการ ผลงานเป็นที่ยอมรับในสายงานของตนเอง จำนวน 3 ท่าน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร รายละเอียดด้านตัวแปร มีดังต่อไปนี้

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.1.1 อายุ จำแนกเป็น

3.1.1.1 ไม่เกิน 30 ปี

3.1.1.2 ตั้งแต่ 31-45 ปี

3.1.1.3 มากกว่า 45 ปี

3.1.2 ระดับการศึกษา จำแนกเป็น

3.1.2.1 ปริญญาตรี

3.1.2.2 สูงกว่าปริญญาตรี

3.1.3 ขนาดโรงเรียน จำแนกเป็น

3.1.3.1 ขนาดเล็ก

3.1.3.2 ขนาดกลาง

3.1.3.3 ขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ประกอบด้วย

3.2.1.1 การบริหารระบบสารสนเทศ

3.2.1.2 ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน

3.2.1.3 ระบบสารสนเทศเกี่ยวข้องกับผู้เรียน

3.2.1.4 ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียน

3.2.1.5 ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน

3.2.1.6 ระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานผลโรงเรียน

3.2.2 แนวทางแก้ปัญหการบริหารระบบสารสนเทศ ของ โรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของ โรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

2. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรของโรงเรียน ในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 สามารถนำผลงานวิจัยในครั้งนี้ไปปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาในการใช้ระบบสารสนเทศให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหาร ครู หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำไปเป็นแนวทางพัฒนาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศ หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องที่เกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติงาน ตามสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานที่ทำให้ไม่สามารถพัฒนาระบบสารสนเทศได้ ซึ่งสภาพดังกล่าวไม่เป็นไปตามความคาดหวังหรือความต้องการ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การจัดกระทำข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และด้านการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้

1.1 การบริหารระบบสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการทำข้อมูลให้เป็นระบบสารสนเทศ ประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลให้อยู่ในรูปสารสนเทศ ที่เป็นประโยชน์สูงสุดและการจัดเก็บรักษาอย่างมีระบบ เพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ สามารถนำไปใช้สนับสนุนการบริหารและการตัดสินใจทั้งในระดับปฏิบัติและระดับผู้บริหาร รวมทั้ง

คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ จัดให้มีระบบการติดตามงานของบุคลากร ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาบุคลากรอยู่เสมอ

1.2 ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน หมายถึง ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับภาพรวมของโรงเรียน สภาพเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ความต้องการของชุมชน แนวโน้มการพัฒนาท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียน/ คณะกรรมการนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน การจัดการตามโครงสร้าง เช่น ข้อมูลด้านบุคคลระบบทะเบียนประวัติบุคลากร การจัดเก็บงานสารบรรณ ข้อมูลด้านงบประมาณ พัสดุ ครุภัณฑ์ นำโปรแกรมประยุกต์มาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลและเรียกใช้ข้อมูล มีห้องสำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ โดยเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องมือ ที่ช่วยประมวลผลข้อมูลเพียงพอกับการใช้งาน

1.3 ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน หมายถึง ระบบสารสนเทศที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนทั้งหมด สารสนเทศนี้เกิดจากผู้เรียน เช่น ข้อมูลนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ผลการประเมินคุณภาพของผู้เรียนระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน ข้อมูลการใช้ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ และห้องพยาบาลของผู้เรียน

1.4 ระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน หมายถึง กระบวนการจัดระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับหลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการงานวิชาการ การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ การวิจัยในชั้นเรียน ฝึกอบรมทางด้านวิชาการ ระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอก

1.5 ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน หมายถึง ระบบสารสนเทศที่เป็นข้อมูลในการวางแผน เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร เปรียบเทียบข้อมูลอย่างถูกต้อง ควบคุมหรือปรับปรุงการดำเนินงาน เพื่อให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น แผนงานบริหารและโครงการของโรงเรียน แผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน การจัดโครงสร้างองค์การบริหารงานของโรงเรียนที่ชัดเจน การนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้สนับสนุนการบริหารและการตัดสินใจทั้งในระดับปฏิบัติและระดับผู้บริหาร

1.6 ระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานผลงานโรงเรียน หมายถึง ระบบ สารสนเทศที่โรงเรียนรายงานผลงานด้านคุณภาพการศึกษาประจำปีการศึกษา ต่อเขตพื้นที่การศึกษา ที่รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รายงานผลการปฏิบัติงานและการประเมินตนเอง (SAR) รายงานผลข้อมูลสารสนเทศผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) หรือโปรแกรมประยุกต์

การกำหนดรูปแบบการนำเสนอข้อมูลระบบสารสนเทศที่ชัดเจน เช่น บทความ กราฟิก ตาราง และแผนภูมิ การประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนในรอบปีที่ผ่านมา ให้ผู้ปกครองและชุมชนได้รับทราบ โดยการทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์โรงเรียน จัดทำ Website ของโรงเรียนเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็นผ่านกระดานสนทนาได้ตอบ

2. อายุ หมายถึง อายุของข้าราชการครู หรือเวลาที่ดำรงชีวิตอยู่ อายุนับตามปีปฏิทิน ในชั้นอายุเต็ม ถ้ามีเศษเดือนให้ตัดลงเหลือเท่าอายุเต็ม แบ่งเป็น 3 ช่วง ได้แก่

2.1 ไม่เกิน 30 ปี หมายถึง อายุตัวของข้าราชการครูในปัจจุบันซึ่งไม่เกิน 30 ปี

2.2 ตั้งแต่ 31-45 ปี หมายถึง อายุตัวของข้าราชการครูในปัจจุบันซึ่งมากกว่า 30 ปี แต่ไม่เกิน 45 ปี

2.3 มากกว่า 45 ปี หมายถึง อายุตัวของข้าราชการครูในปัจจุบันซึ่งมากกว่า 45 ปี

3. ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของข้าราชการครูที่ได้ปฏิบัติการสอน และปฏิบัติการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่

3.1 ปริญญาตรี หมายถึง การสำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุดของข้าราชการครูในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

3.2 สูงกว่าปริญญาตรี หมายถึง การสำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุดของข้าราชการครู ในระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอก

4. ขนาดโรงเรียน หมายถึง การจำแนกขนาดโรงเรียนตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแบ่งเป็น 3 ขนาด ดังนี้

4.1 ขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียน จำนวน 1-120 คน

4.2 ขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียน จำนวน 121-600 คน

4.3 ขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียน จำนวน 601-1,500 คน

5. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ระดับชั้นประถมศึกษา และ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1

6. ข้าราชการครู หมายถึง ข้าราชการผู้ปฏิบัติงานของโรงเรียน ในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1

7. แนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน หมายถึง วิธีดำเนินงาน ที่จะปรับปรุงและพัฒนาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสรุปเป็นสาระสำคัญนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดระบบบริหารสารสนเทศในโรงเรียน
 - 2.1 ความหมายและประเภทของระบบสารสนเทศ
 - 2.2 องค์ประกอบของระบบสารสนเทศ
 - 2.3 ประโยชน์ของระบบสารสนเทศ
 - 2.4 การนำระบบสารสนเทศไปใช้
 - 2.5 ปัญหาในการจัดระบบสารสนเทศ
 - 2.6 ระบบสารสนเทศในโรงเรียน
3. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
 - 3.1 อายุ
 - 3.2 ระดับการศึกษา
 - 3.3 ขนาดโรงเรียน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีอาณาบริเวณตั้งอยู่ส่วนเหนืออ่าวไทยตอนปลายของแม่น้ำเจ้าพระยาคนทั่วไปมักจะเรียกกันว่า “ปากน้ำ” ลักษณะพื้นที่แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ สองฝั่งของแม่น้ำเจ้าพระยาจะมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มตอนใต้ใกล้ชายฝั่งทะเลจะมีลักษณะน้ำทะเลท่วมถึงและที่ดินจะเค็มจัดในฤดูแล้ง ทางเหนือและทางตะวันออกมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มกว้างใหญ่ โดยส่วนใหญ่พื้นที่เป็นที่ราบมีแม่น้ำลำคลองตามธรรมชาติและคลองชลประทานหลายแห่งไหลผ่าน จากพื้นที่โดยส่วนรวมมีอาณาเขตติดต่อกรุงเทพมหานคร มีทำเลที่ตั้งเหมาะสมกับการเป็นเมืองประกอบธุรกิจ อุตสาหกรรมมีสถานประกอบการและโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมาก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1, 2558)

โรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีจำนวน 15 โรงเรียน ดังนี้

1. โรงเรียนชุมชนวัดสาขลา
2. โรงเรียนวัดศรีคงคาราม
3. โรงเรียนบ้านขุนสมุทรไทย
4. โรงเรียนวัดคู่สร้าง
5. โรงเรียนคลองนาเกลือน้อย
6. โรงเรียนวัดใหญ่
7. โรงเรียนวัดแค
8. โรงเรียนวัดคลองสวน (พรหมอุทิศวิทยาคาร)
9. โรงเรียนวัดคลองมอญ (บัญญัติราษฎร์บำรุง)
10. โรงเรียนคลองสองพี่น้อง
11. โรงเรียนอนุบาลพระสมุทรเจดีย์
12. โรงเรียนวัดไตรมิตรวราราม
13. โรงเรียนป้อมพระจุลจอมเกล้า
14. โรงเรียนวัดแหลมฟ้าผ่า
15. โรงเรียนบ้านขุนสมุทร

อำเภอพระสมุทรเจดีย์

“พระสมุทรเจดีย์” เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดสมุทรปราการชื่อของอำเภอนี้ได้มาจาก
พระสมุทรเจดีย์ (พระเจดีย์กลางน้ำ) ซึ่งพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยโปรดเกล้าฯ
ให้สร้างขึ้นบนเกาะกลางแม่น้ำเจ้าพระยาเมื่อปี พ.ศ. 2370 บริเวณปากแม่น้ำเจ้าพระยาของอำเภอนี้
เป็นที่ตั้งของป้อมพระจุลจอมเกล้าสร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2436 และได้ใช้เป็นที่ยึดมั่นในการรบกับเรือรบ
ฝรั่งเศสในวิกฤตการณ์ ร.ศ. 112 (ในปีเดียวกัน) นอกจากนี้ในบริเวณใกล้เคียง ทางกองทัพเรือ
ยังได้นำเรือรบหลวงแม่กลองซึ่งอนุรักษ์ไว้มาจัดแสดงด้วย

ที่ตั้งและอาณาเขตตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัด

ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตบางขุนเทียน เขตทุ่งครุ (กรุงเทพมหานคร) และอำเภอพระประแดง
มีคลองนา คลองสวน คลองกะอ่อม คลองตาสน คลองท่าเกวียน คลองกะอ่อมใน คลองบางจาก
และคลองท่าเกวียนเป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอเมืองสมุทรปราการมีแนวกึ่งกลางแม่น้ำเจ้าพระยา
เป็นเส้นแบ่งเขต

ทศิไต๋ จรดอ่าวไทย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตบางขุนเทียน (กรุงเทพมหานคร) มีคลองขุนราชพินิจใจ เป็นเส้นแบ่งเขต

วิสัยทัศน์

ภายในปี พ.ศ. 2558 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งเน้นยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ได้มาตรฐาน พร้อมสู่อาเซียน

พันธกิจ

ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้เด็กในวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและเร่งรัดการจัดการเรียน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์

เป้าประสงค์

1. ประชากรวัยเรียนทุกคน ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ
2. ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาโดยนำเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้
3. ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความเป็นไทยและการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. นักเรียนได้รับการพัฒนาความรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วยระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
5. ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มตามศักยภาพ
6. สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดระบบบริหารสารสนเทศในโรงเรียน

ระบบการบริหารสถานศึกษา เป็นกิจกรรมทั้งหมดที่จำเป็นต่อการธำรงรักษาและดำเนินการภายในสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของสถานศึกษา การบริหารสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ต้องกำหนดแบบแผน วิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของสถานศึกษา ผู้บริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อจะให้ทั้งงานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ การบริหารงานนั้นจะต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ เนื่องจากการดำเนินงาน

ต่าง ๆ มิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำลำพังเพียงคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ผู้ปฏิบัติงานแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด และความต้องการที่ไม่เหมือนกัน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเอาเทคนิควิธีและกระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 5)

ความหมายและประเภทของระบบสารสนเทศ

ระบบสารสนเทศประกอบด้วย คำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกันแต่มีความหมายแตกต่างกันหลายคำ เช่น คำว่า “ข้อมูล” “สารสนเทศ” ซึ่งมีผู้ให้ความหมายและคำจำกัดความไว้ดังนี้ บุญเรือง เนียมหอม (2547, หน้า 1) ได้ให้ความหมายของข้อมูลและสารสนเทศไว้ ดังนี้ ข้อมูล (Data) หมายถึง ข้อเท็จจริง เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นและอยู่รอบตัวเรา ที่เป็นมาหรือเป็นความจริงที่เกี่ยวข้องกับสิ่งของ ความคิด สถานภาพ สถานการณ์ และปัจจัยอื่น ๆ ข้อมูลอาจอยู่ในรูปของตัวอักษร รูปภาพ กราฟิก เสียง หรือสัญลักษณ์ที่มีความหมายเฉพาะตัวเอง เช่น ชื่ออาจารย์ ชื่อนักศึกษา จำนวนนักเรียน เพศ น้ำหนัก เป็นต้น

สารสนเทศ (Information) หมายถึง ข่าวสาร ข้อเสนอ รายงานหรือข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์ประมวลผล แปลสภาพ สรุป วิเคราะห์ ไตร่ตรอง ถัดกรอง ให้มีความสัมพันธ์ให้เกิดความรู้ใหม่ หรือมีความหมาย สื่อความให้เข้าใจ มีคุณค่าเพิ่มขึ้น สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการและปฏิบัติงานได้ เช่น จำนวนนักศึกษาต่ออาจารย์ 1 คน คะแนนเฉลี่ย เป็นต้น กระทรวงศึกษาธิการ (2547, หน้า 19) ให้ความหมายของข้อมูลและสารสนเทศไว้ดังนี้ ข้อมูล (Data) หมายถึง ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ซึ่งอาจแสดงเป็นตัวเลข ตัวหนังสือ หรือสัญลักษณ์ ข้อเท็จจริงเหล่านี้เป็นสิ่งที่รวบรวมโดยยังไม่ผ่านการประมวลหรือการวิเคราะห์ จัดกระทำ ข้อมูลยังไม่มีความสมบูรณ์พอที่จะนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้

สารสนเทศ (Information) หมายถึง ข้อมูลที่ได้ผ่านการประมวลหรือการวิเคราะห์ ด้วยวิธีการต่าง ๆ จนอยู่ในรูปแบบที่มีความหมาย สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจ หรือการนำไปใช้ในเรื่องต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ฉันทวิมล และไพบูลย์ เกียรติโกมล (2550, หน้า 40) ได้กล่าวถึงความหมายของข้อมูลและสารสนเทศไว้ ดังนี้

ข้อมูล (Data) หมายถึง ข้อมูลดิบ (Raw data) ที่เก็บรวบรวมจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยข้อมูลดิบจะยังไม่มีความหมายในการนำไปใช้งาน หรือตรงตามความต้องการของผู้ใช้ เช่น รายรับ-รายจ่ายที่เกิดขึ้นในแต่ละวันของธุรกิจ นิสิต-นักศึกษา ที่ลงทะเบียน หรือเงินเดือนของข้าราชการ เป็นต้น

สารสนเทศ หมายถึง ผลลัพธ์ที่เกิดจากการประมวลข้อมูลดิบที่ถูกจัดเก็บอย่างเป็นระบบ โดยผลลัพธ์ที่ได้ สามารถนำไปประกอบการทำงานหรือสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร เช่น การเงิน การตลาด การผลิต หรือการจัดการ เป็นต้น ซึ่งทำให้ผู้บริหารสามารถแก้ไขปัญหาหรือ มีทางเลือกในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 23) ให้ความหมายว่า ข้อมูล (Data) หมายถึง ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ซึ่งอาจแสดงเป็นตัวเลข ตัวหนังสือ หรือสัญลักษณ์ ข้อเท็จจริง เหล่านี้เป็นสิ่งที่เก็บรวบรวมมาโดยยังไม่ผ่านการประมวลผล การวิเคราะห์หรือจัดกระทำ จึงทำให้ ส่วนมากไม่มีความหมายสมบูรณ์พอที่จะนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจตัวอย่างของข้อมูล เช่น จำนวนห้องเรียน จำนวนนักเรียน น้ำหนัก ส่วนสูง เกรดเฉลี่ย คะแนนสอบ NT คะแนนสอบ O-NET ผลการประเมินตัวชี้วัดตามมาตรฐานหลักสูตรสถานศึกษา เป็นต้น ส่วนคำว่า สารสนเทศ (Information) หมายถึง ข้อมูลที่ได้ผ่านการประมวลผลหรือการวิเคราะห์ด้วยวิธีการต่าง ๆ จนอยู่ใน รูปแบบที่มีความหมาย สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจหรือนำไปใช้ในเรื่องต่าง ๆ ได้ ตามวัตถุประสงค์ เช่น อัตราส่วนครูต่อนักเรียน เปรียบเทียบผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มดำเนินการ การจัดเรียงลำดับคะแนนของนักเรียน ร้อยละของนักเรียนที่มีผลการเรียนตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป ร้อยละของนักเรียนที่ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษาในระดับ ดีเยี่ยม ดี ผ่าน ไม่ผ่าน เป็นต้น

จากความหมายของข้อมูลและสารสนเทศที่กล่าวมาข้างต้นนั้นมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งสรุปความหมายได้ดังนี้

ข้อมูล หมายถึง ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่อยู่ในรูปของตัวหนังสือ ตัวเลข หรือสัญลักษณ์ ที่ใช้แทนการสื่อความ ปริมาณ หรือการกระทำที่เป็นข้อมูลดิบยังไม่ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ ประมวลเป็นผลสำเร็จ ทำให้ข้อมูลนั้นยังไม่สมบูรณ์ นำไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้ไม่ดี เท่าที่ควร

สารสนเทศ หมายถึง รูปแบบของข้อมูลที่ได้ผ่านการประมวล รวบรวม หรือจัดกระทำ ข้อมูล ด้วยวิธีการต่าง ๆ ให้ความหมายตามที่ต้องการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จนสามารถนำไป ประกอบการตัดสินใจเพื่อการวางแผน การบริหารจัดการได้ในทันที

ส่วนคำว่า ระบบสารสนเทศ มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

เกรียงศักดิ์ พราวศรี (2544, หน้า 3-4) กล่าวว่า ระบบสารสนเทศ เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วย ให้องค์กรสามารถดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะนอกจากจะใช้ในการวางแผน การดำเนินงาน และประกอบการตัดสินใจแล้ว ยังสามารถเป็นเครื่องชี้้นำในการดำเนินการต่าง ๆ ได้ ตามวัตถุประสงค์

กรมวิชาการ (2544, หน้า 20) ได้กล่าวว่า ระบบสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลข้อมูลให้อยู่ในรูปสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สูงสุด และการจัดเก็บรักษาอย่างมีระบบ เพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ สารสนเทศที่ถูกจัดเก็บอย่างเป็นระบบจะสามารถนำไปใช้สนับสนุนการบริหารและตัดสินใจทั้งในระดับปฏิบัติหมวด/งาน/สายชั้นหรือระดับบริหาร

ปทุม เป็นสุวรรณ (2540, หน้า 8) ได้ให้ความหมายของระบบสารสนเทศไว้ว่า คือ การบริหารสารสนเทศเป็นการบริการหนึ่งที่เป็นกระบวนการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความรู้ข่าวสารในทิศทางการศึกษาอาชีพส่วนตัวสังคมและความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการเลือกแนวทางในการศึกษาต่อประกอบอาชีพและการปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม และมีความสุขซึ่งการเลือกข่าวสารข้อมูลและความรู้ต่าง ๆ ต้องเป็นเรื่องที่เป็นความจริงถูกต้อง เชื่อถือได้ในปัจจุบัน

พิกุล เงินทอง (2550, หน้า 19) ได้ให้ความหมายว่า ระบบสารสนเทศ (Information system) หมายถึง กระบวนการเก็บข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล โดยการวิเคราะห์และประมวลผลแล้วจัดเก็บข้อมูลให้สะดวกต่อการนำมาใช้งาน โดยมีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ

วรรธน์ อภินันท์กุล (2551, หน้า 39-40) ได้ให้ความหมายของระบบสารสนเทศไว้ว่า หมายถึง ความสามารถในการกำหนดขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการใช้สามารถเข้าแหล่งข้อมูลสารสนเทศบูรณาการสารสนเทศใหม่เข้ากับความรู้เดิม การใช้วิจารณญาณในการประเมินสารสนเทศและนำไปใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 24) ได้ให้ความหมายว่า ระบบสารสนเทศ (Information system) หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลให้อยู่ในรูปสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สูงสุดและการจัดเก็บรักษาอย่างมีระบบเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ สารสนเทศที่ถูกจัดเก็บอย่างเป็นระบบ จะสามารถนำไปใช้สนับสนุนการบริหารและการตัดสินใจทั้งในระดับปฏิบัติและระดับผู้บริหารสถานศึกษา

สรุปได้ว่า ระบบสารสนเทศ หมายถึง กลุ่มของระบบงานที่ทำหน้าที่รวบรวม จัดเก็บ ประมวลผลข้อมูลซึ่งเกิดขึ้นจากความประสงค์เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยสื่อความหมายในทิศทางเดียวกันจากการวิเคราะห์และประมวลผลให้ข้อสรุปที่เป็นประโยชน์ เพื่อสนับสนุนการบริหารและการตัดสินใจในทุกๆระดับชั้นการปฏิบัติงาน

จะเห็นได้ว่าระบบสารสนเทศมีส่วนสำคัญต่อบทบาททางการตัดสินใจของผู้บริหาร ตลอดจนเป็นเครื่องมือแนะแนวทางให้ผู้บริหารเลือกวิธีดำเนินการให้สามารถดำเนินได้ต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นหลักฐานที่แสดงให้ผู้รับเข้าใจและเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลเบื้องต้นก่อนการตัดสินใจสามารถแบ่งรายละเอียดด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

ระดับของระบบสารสนเทศ

ระดับการทำงานของระบบสารสนเทศของผู้บริหารแบ่งออกเป็น 3 ระดับดังนี้
(สุภาพร พิศาลบุตร, 2546, หน้า 27)

1. ระบบสารสนเทศระดับบุคคล คือ ระบบข้อมูลที่เสริมประสิทธิภาพและเพิ่มผลงานให้บุคคลในแต่ละคนในองค์กรระบบสารสนเทศระดับบุคคลมีแนวทางในการประยุกต์ที่จะช่วยให้งานในหน้าที่รับผิดชอบส่วนตัวของผู้นั้นมีคุณภาพและประสิทธิภาพ
2. ระบบสารสนเทศระดับกลุ่ม คือ ระบบสารสนเทศที่ช่วยเสริมการทำงานของกลุ่มบุคคลที่มีเป้าหมายของการทำงานร่วมกันให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ระบบสารสนเทศระดับองค์กร คือ ระบบสารสนเทศที่สนับสนุนองค์กรในภาพรวมเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานร่วมกันของแต่ละแผนกโดยใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องและส่งผ่านถึงกันจากแผนกหนึ่งไปยังแผนกหนึ่งได้

แหล่งข้อมูลระบบสารสนเทศ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2549, หน้า 116) ได้ให้ความหมายของข้อมูลและสารสนเทศไว้ว่าข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นมาจากการดำเนินการซึ่งมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งที่เกิดขึ้น

นารีรัตน์ หวังสุนทรภาพร (2548, หน้า 29) ได้ให้ความหมายของแหล่งสารสนเทศที่นำมาใช้ในการดำเนินงานจะได้มาจากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งแหล่งสารสนเทศสามารถแบ่งได้หลายวิธี ผู้ใช้สามารถนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานองค์กร ได้แก่

1. แหล่งปฐมภูมิเป็นสารสนเทศที่ได้มาจากการรวบรวมข้อมูลที่ได้มาจากแหล่งกำเนิดของข้อมูลโดยตรงเช่นการสำรวจตลาดที่รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์หรือใช้แบบสอบถามหรือวิธีการอื่นใดที่ได้คำตอบหรือข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์หรือผู้ตอบแบบสอบถามแล้วนำข้อมูลที่ได้นั้นมาประมวลผลเป็นสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

2. แหล่งทุติยภูมิเป็นสารสนเทศที่ได้มาจากการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่ได้มีการรวบรวมมาแล้วหรือได้มาจากแหล่งปฐมภูมิซึ่งผู้ใช้จะต้องนำข้อมูลและสารสนเทศที่ได้นั้นมาประมวลผลใหม่ก่อนการนำไปใช้

โครงสร้างระบบสารสนเทศ

เตชา อัสวสิทธิถาวร (2547, หน้า 86) ได้ให้ความหมายของโครงสร้างของระบบสารสนเทศไว้ว่าระบบสารสนเทศนั้นจัดทำขึ้นเพื่อช่วยผู้บริหารในการบริหารระบบสารสนเทศจะต่างกันแต่โครงสร้างโดยส่วนรวมจะเหมือนกันการแบ่งโครงสร้างของระบบสารสนเทศโดยทั่วไปมี 2 แนวทาง ดังนี้

1. โครงสร้างระบบสารสนเทศและแบ่งตามระดับการบริหาร ได้แก่การบริหารระดับสูง การบริหารระดับกลางและการบริหารระดับล่าง

2. โครงสร้างระบบสารสนเทศแบ่งตามแหล่งที่มาของข้อมูลข้อมูลที่นำมาประมวล เป็นสารสนเทศในระบบสารสนเทศได้แก่

2.1 ข้อมูลการดำเนินธุรกิจเป็นข้อมูลในการตัดสินใจรับใบสั่งสินค้า

2.2 ข้อมูลการดำเนินงานว่าเป็นข้อมูลการดำเนินการได้ผลอย่างไร

2.3 ข้อมูลภายนอกได้แก่ข้อมูลภาวะการณ์ตลาดเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม

การทำข้อมูลให้เป็นระบบสารสนเทศ

การทำข้อมูลให้เป็นระบบสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการใช้งานจำเป็นต้องอาศัย เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการดำเนินการ เริ่มตั้งแต่การรวบรวม การตรวจสอบข้อมูล การดำเนินการประมวลผลข้อมูลให้กลายเป็นสารสนเทศ การดูแลรักษาระบบสารสนเทศเพื่อการใช้งาน การรวบรวมและตรวจสอบข้อมูล (เศรษฐชัย ชัยสนิท และจิตาภัส สัมพันธ์สมโภช, 2550, หน้า 6) ประกอบด้วย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเรื่องของการรวบรวมข้อมูลซึ่งมีจำนวนมากและต้องเก็บให้ได้อย่างทันเวลาเช่นข้อมูลการลงทะเบียนเรียนของนักเรียนข้อมูลประวัติบุคคลากรปัจจุบัน มีเทคโนโลยีช่วยในการจัดเก็บข้อมูลอยู่เป็นจำนวนมากคือการป้อนข้อมูลเข้าคอมพิวเตอร์การอ่านข้อมูลจากรหัสแท่งการตรวจใบลงทะเบียนที่มีการฝนดินสอในตำแหน่งต่าง ๆ เป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเช่นกัน

2. การตรวจสอบข้อมูลเมื่อมีการเก็บข้อมูลแล้วจำเป็นต้องมีการตรวจสอบข้อมูล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องข้อมูลที่เก็บเข้าในระบบต้องมีความเชื่อถือได้

3. การดำเนินการประมวลผลข้อมูลให้กลายเป็นสารสนเทศได้แก่

3.1 การจัดแบ่งกลุ่มข้อมูลเพื่อเตรียมไว้สำหรับการแบ่งแยกกลุ่มมีวิธีที่ชัดเจน เช่น ข้อมูลในโรงเรียนมีการแบ่งเป็นแฟ้มประวัตินักเรียน แฟ้มลงทะเบียน

3.2 การตรวจสอบข้อมูลเมื่อมีการเก็บข้อมูลแล้วจำเป็นต้องมีการตรวจสอบข้อมูล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องข้อมูลที่เก็บเข้าในระบบต้องมีความเชื่อถือได้

3.3 การสรุปผลบางครั้งข้อมูลที่จัดเก็บเป็นจำนวนมากจำเป็นต้องมีการสรุปผลหรือสร้างรายงานย่อเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ข้อมูลที่สรุปได้นี้อาจสื่อความหมายได้ดีกว่า เช่น สถิติจำนวนนักเรียนแยกตามชั้น ทำงานรายชั้น

3.4 การคำนวณข้อมูลที่เก็บมีเป็นจำนวนมากข้อมูลบางส่วนเป็นข้อมูลตัวเลขที่สามารถนำไปคำนวณเพื่อหาผลลัพธ์บางอย่างได้ ดังนั้นการสร้างข้อมูลสารสนเทศจากข้อมูลจึงอาศัยการคำนวณข้อมูลที่เก็บไว้ด้วย

4. การดูแลรักษาสารสนเทศเพื่อการใช้งานซึ่งประกอบด้วย

4.1 การเก็บรักษาดูแลข้อมูล หมายถึง การนำข้อมูลมาบันทึกเก็บไว้ในสื่อบันทึกต่าง ๆ เช่น แผ่นบันทึกข้อมูล รวมถึงการดูแลและการนำสำเนาข้อมูลเพื่อให้ใช้งานต่อไป

4.2 การค้นหาข้อมูล ข้อมูลที่จัดเก็บไว้มีจุดประสงค์ที่จะเรียกใช้งานได้ต่อไป การค้นหาข้อมูลจะต้องค้นได้ถูกต้องแม่นยำรวดเร็ว จึงมีการนำคอมพิวเตอร์เข้ามามีส่วนช่วยในการทำงาน ทำให้การเรียกค้นหากระทำได้ทันเวลา

4.3 การทำสำเนาข้อมูล การทำสำเนาเพื่อจะนำข้อมูลเก็บรักษาไว้หรือนำไปแจกจ่าย ภายหลังควรจัดเก็บข้อมูลให้ง่ายต่อการทำสำเนาหรือนำสำเนาไปใช้อีกครั้งได้ง่าย

4.4 การสื่อสารข้อมูลต้องกระจายไปยังผู้ใช้งานที่ห่างไกลได้ง่าย การสื่อสารข้อมูลจึงเป็นเรื่องสำคัญและมีบทบาทที่สำคัญยิ่งในการส่งข่าวสารไปยังผู้ใช้ได้อย่างรวดเร็ว

สรุปได้ว่าการทำข้อมูลให้เป็นสารสนเทศ คือ การจัดการข้อมูล que ผู้บริหารสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วขึ้น เพื่อตอบสนองต่อการแข่งขันและผลักดันของสังคมที่มีการใช้ระบบสารสนเทศสื่อสารข้อมูลที่มีความทันสมัยและการจัดสรรข้อมูลเพื่อการตัดสินใจได้ถูกต้องรวดเร็ว งานสารสนเทศเป็นงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกองค์กรมีข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพย่อมเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจอย่างไรก็ตามหากจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศไม่ถูกต้อง อาจทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพลดลงและเพิ่มงบประมาณมากขึ้น จึงควรพัฒนาให้มีระบบสารสนเทศที่เหมาะสมกับหน่วยงานและเป็นระบบสารสนเทศที่มีคุณภาพและการพัฒนาระบบสารสนเทศโรงเรียนเริ่มต้นตั้งแต่การปฏิรูปความคิดของผู้รับผิดชอบในการดำเนินการให้เกิดเอกภาพทางความคิดที่จะพัฒนาร่วมกันในด้านต่าง ๆ (เอกรินทร์ สีมหาศาล, 2546, หน้า 186)

องค์ประกอบของระบบสารสนเทศ

วรรัตน์ อภินันท์กุล (2551, หน้า 40-42) กล่าวถึงองค์ประกอบของสารสนเทศ ประกอบด้วย ความเข้าใจและความสามารถส่วนบุคคลในการตระหนักถึงความจำเป็นของสารสนเทศที่สำคัญในทางด้านความสามารถดังนี้

1. ความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ ประกอบด้วย ความสามารถทางกายภาพและสติปัญญาในการเข้าถึงสารสนเทศในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยเทคโนโลยีสามารถระบุแหล่งสารสนเทศและสืบค้นด้วยการใช้ความรู้และกลยุทธ์เพื่อคัดสรรแก้ไขวิเคราะห์สังเคราะห์และสื่อสารกับฐานข้อมูลทั่วไปและข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เช่นซีดีรอมอินเทอร์เน็ต

2. ความสามารถในการประเมินสารสนเทศ ประกอบด้วย ความสามารถสังเคราะห์หรือตีความ สามารถตัดสินใจได้ว่าแหล่งสารสนเทศใดมีความน่าเชื่อถือโดยอาศัยข้อเท็จจริงและความเที่ยงตรงเป็นพื้นฐานสำคัญในการประเมินสารสนเทศ

3. การใช้สารสนเทศ ประกอบด้วย ความเข้าใจประเด็นทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ รวมทั้งมารยาทในการใช้สารสนเทศ และประสิทธิภาพในการจัดการสารสนเทศที่สืบค้นได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ได้แก่

- 3.1 ตระหนักถึงความจำเป็นของสารสนเทศ
- 3.2 สามารถกำหนดขอบเขตของสารสนเทศที่จำเป็น
- 3.3 เข้าถึงสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3.4 ประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ

4. นำสารสนเทศที่คัดสรรแล้วเข้าสู่พื้นฐานความรู้เดิม
5. มีประสิทธิภาพในการใช้สารสนเทศได้ตรงตามวัตถุประสงค์
6. เข้าใจประเด็นทางเศรษฐกิจสังคมวัฒนธรรมและกฎหมายสารสนเทศ
7. เข้าถึงและใช้สารสนเทศได้อย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมาย
8. แบ่งประเภทจัดเก็บและสร้างความเหมาะสมให้สารสนเทศที่รวบรวมได้
9. ตระหนักว่าการรู้สารสนเทศเป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดการดำเนินงานรู้ตลอดชีวิต

ภาสกร เกิดอ่อน (2550, หน้า 6-7) กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของระบบสารสนเทศ (Component of information systems) ซึ่งมีส่วนประกอบด้วยกัน 5 ส่วน ไว้ดังนี้

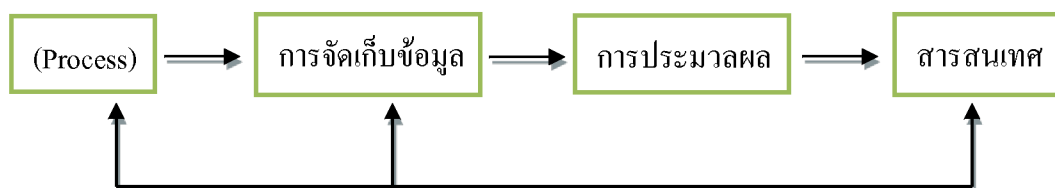
1. ฮาร์ดแวร์ (Hardware) ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ หรือส่วนต่าง ๆ ที่มีตัวตนสามารถมองเห็นได้จับต้องได้ เช่น หน่วยประมวลผลกลาง (ซีพียู) จอภาพเมาส์ เป็นพิมพ์เครื่องพิมพ์ ซึ่งส่วนต่าง ๆ เหล่านี้ในแต่ละส่วนทำหน้าที่แตกต่างกันแต่ประสานงานกัน

2. ซอฟต์แวร์ (Software) ได้แก่ ชุดคำสั่งที่ทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงานได้ตามต้องการ และเป็นส่วนที่เป็นนามธรรม

3. ข้อมูล (Data) ได้แก่ ข้อเท็จจริงที่ได้จากการรวบรวม

4. ผู้ใช้ ได้แก่ ผู้ใช้งานระบบสารสนเทศ เช่น บรรณารักษ์ พนักงานบัญชี

5. กระบวนการทำงาน (Procedure) ได้แก่ ขั้นตอนการทำงานเพื่อให้ได้สารสนเทศตามต้องการ เช่น ในระบบการยืม-คืนหนังสือของห้องสมุดและมีขั้นตอนในการทำงาน คือ สมัครงานสมาชิก ทำการยืมที่เคาน์เตอร์ แจ้งวันกำหนดส่งหนังสือคืน รับหนังสือ คิดค่าปรับ

ภาพที่ 2 แผนภูมิแสดงการจัดระบบสารสนเทศ (กรมวิชาการ, 2540, หน้า 20)

กรมวิชาการ (2540, หน้า 20) ได้กล่าวถึงการจักระบบสารสนเทศ ต้องมีองค์ประกอบ 4 ส่วน ต่อไปนี้

1. ข้อมูลเป็นข้อเท็จจริงภายในโรงเรียนและในบริบทของโรงเรียนแต่ละแห่งเป็นปัจจัยนำเข้าระบบสารสนเทศ

2. การจัดเก็บข้อมูลเป็นการรวบรวมและจัดเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศที่มีอยู่อย่างมีระเบียบสะดวกต่อการประมวลผลหรือการนำมาใช้ประโยชน์และปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน

3. การประเมินผลหรือการวิเคราะห์เป็นการกำหนดความสัมพันธ์ของข้อมูล จัดกระทำข้อมูล เพื่อให้เหมาะสมต่อการนำไปใช้ ซึ่งวิธีการประมวลผลข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศมีวิธีอยู่อย่างมากมาย เช่น การจัดหมวดหมู่การเรียงลำดับการแจกแจง การทำตารางแจกแจงข้อมูล ตลอดจนการใช้สูตรทางคณิตศาสตร์ต่าง ๆ

4. สารสนเทศเป็นข้อมูลที่ผ่านการประเมินผลหรือการวิเคราะห์แล้วเป็นผลผลิตของระบบที่จะนำไปใช้ประโยชน์

ประโยชน์ของระบบสารสนเทศ

อำนาจ เดชชัยศรี (2544, หน้า 3) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของข้อมูลสารสนเทศไว้ ดังนี้

1. ให้ความชัดเจนมากกว่าข้อมูลเดิม
2. ให้เข้าใจสภาพปัญหาปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลง
3. ช่วยให้การบริหารงานและสามารถกำหนดแนวทางในการวางแผน
4. ปฏิบัติงานอย่างมีระบบลดความซับซ้อนในการทำงาน
5. ใช้ในการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงาน
6. ใช้ในการเผยแพร่กิจการของโรงเรียนต่อสาธารณชน

ประกิต สิริสุวรรณ (2545, หน้า 15) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของข้อมูลสารสนเทศไว้ดังนี้

1. สามารถมองเห็นปัญหาและแก้ไขปัญหาได้ล่วงหน้าสารสนเทศต่าง ๆ ล้วนแต่จะทำให้ผู้บริหารมองเห็นเหตุการณ์ล่วงหน้าได้สามารถพยากรณ์อนาคตได้ว่าจะเป็นเช่นไร

2. ใช้ประโยชน์ในการวางแผนอนาคตซึ่งเป็นเรื่องที่จะต้องศึกษาจากสารสนเทศทั้งในอดีตและปัจจุบัน

3. ใช้ประโยชน์ในการพิจารณาทางเลือกได้มากขึ้น

4. ทำให้ผู้บริหารมีเวลาในการดำเนินงานมากขึ้นเพราะสารสนเทศต่าง ๆ มีพร้อมอยู่แล้ว การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ย่อมทำได้ง่ายขึ้น

สรุปประโยชน์ของระบบสารสนเทศ คือ สารสนเทศช่วยในการวางแผนการดำเนินงาน ปฏิบัติงานในเรื่องต่าง ๆ ช่วยในการแก้ปัญหา ตลอดจนการตัดสินใจโดยพิจารณาได้จากทางเลือก

ที่หลากหลายและทำให้ข้อมูลนั้นน่าเชื่อถือและทันสมัยอยู่เสมอ ช่วยประหยัดเวลาในการปฏิบัติงาน ทำให้ผู้บริหาร ครู หรือบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้องมีเวลาในการดำเนินงานด้านอื่น ๆ มากขึ้น

การนำระบบสารสนเทศไปใช้

การนำข้อมูลไปใช้ถือว่าเป็นเป้าหมายสุดท้ายของการดำเนินงานด้านสารสนเทศหรือการเผยแพร่ให้กับผู้ใช้ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งแบบรายงานหรือการแสดงผลบนจอภาพโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์นอกจากนี้ยังรวมถึงการนำข้อมูลไปใช้ตลอดจนการประเมินการนำระบบสารสนเทศไปใช้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 21) ได้กล่าวถึงการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ว่าข้อมูลสารสนเทศเมื่อผ่านขั้นตอนต่าง ๆ เรียบร้อยแล้ว ข้อมูลสารสนเทศจะเป็นประโยชน์กับบุคคล 3 กลุ่มที่จะนำข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษานี้ไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการและการพัฒนาการทำงานการสอนคือ

1. สถานศึกษา

- 1.1 พัฒนาผู้เรียนและนักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ
- 1.2 พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน
- 1.3 ควบคุมคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร

2. หน่วยงานในสังกัดมีส่วนรับรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูล

3. ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการใช้ข้อมูล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 22) ได้สรุปการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ดังนี้

1. การนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้โดยการจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษาในรูปแบบของโปรแกรมประยุกต์ พัฒนาโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ ประมวลได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 การนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์

โปรแกรม	การใช้ประโยชน์
O-BEC	เป็นโปรแกรมเพื่อการจัดเก็บบันทึกประมวลผลและรายงานข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ณ วันที่ 10 มิถุนายน ของทุกปี เน้นการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาการจัดตั้งการจัดสรรงบประมาณการวางแผนทางการศึกษา และการเชื่อมโยงข้อมูลกับโปรแกรม B-OBEC, M-OBEC, P-OBEC และโปรแกรมอื่น ๆ การดำเนินการกำหนดเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ข้อมูลต้นปีการศึกษาระยะที่ 2 ข้อมูลสิ้นปีการศึกษา
SMIS	เป็นโปรแกรมระบบบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานของสถานศึกษา (School management information system: SMIS) พัฒนาขึ้นเพื่อจัดเก็บข้อมูลในระดับสถานศึกษาประกอบด้วยทะเบียนโรงเรียนข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ข้อมูลบุคลากรรายบุคคลและข้อมูลงานวิชาการ กำหนดจัดเก็บเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน และข้อมูล ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน ของทุกปี
M-OBEC	เป็นโปรแกรมเพื่อบันทึกประมวลผลและรายงานข้อมูลครุภัณฑ์รายโรงเรียน โดยให้โรงเรียนหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้บันทึกปรับปรุงข้อมูลทุกปีงบประมาณ
B-OBEC	เป็นโปรแกรมเพื่อบันทึกประมวลผลและรายงานข้อมูลสิ่งก่อสร้างรายโรงเรียน โดยให้โรงเรียนหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้บันทึกข้อมูล ปรับปรุงข้อมูลทุกปีงบประมาณ Data on web เป็นการรายงานข้อมูลจำนวนนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนผ่านเว็บไซต์ของ สพฐ. www.obec.go.th ซึ่งกำหนดรายงานข้อมูลเป็นระยะ ได้แก่ ครั้งที่ 1 ข้อมูล ณ วันที่ 16 พฤษภาคม ของทุกปี ครั้งที่ 2 ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน ของทุกปี และปรับปรุงข้อมูลในทุกวันที่ 10 ของเดือน
P-OBEC	เป็นโปรแกรมเพื่อบันทึกประมวลผลและรายงานข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้บันทึกข้อมูล

ตารางที่ 1 (ต่อ)

โปรแกรม	การใช้ประโยชน์
ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS)	เป็นระบบที่นำเอาระบบแผนที่กราฟิก (Geographic) มาทำงานร่วมกับฐานข้อมูล (Database) ที่มีความสามารถในการจัดเก็บแก้ไขปรับปรุงสืบค้นจัดการวิเคราะห์แสดงผลและรายงานผลข้อมูลเชิงพื้นที่ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยอาศัยความสัมพันธ์ทางภูมิศาสตร์เป็นตัวเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับข้อมูลอื่น ๆ
E-office	ด้านงานธุรการ, การบริหารงานการเงินใช้โปรแกรมต้นทุนผลผลิต
Student 44	การบริหารงานวิชาการในด้านงานทะเบียนและวัดผลซึ่งข้อมูลสารสนเทศที่จัดทำขึ้นจะต้องนำไปใช้ในการให้บริการหน่วยงานอื่นและผู้ขอรับบริการจากสถานศึกษา

2. การใช้ประโยชน์จากระบบข้อมูลสารสนเทศทั่วไป

2.1 ในกรณีที่ประมวลจากการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านตัวบุคคล สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ได้ดังนี้

ตารางที่ 2 การใช้ประโยชน์จากการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านตัวบุคคล

ระบบข้อมูลสารสนเทศ	การใช้ประโยชน์
ด้านผู้เรียน ได้แก่ ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	1. การจัดทำแผน/ โครงการ/ กิจกรรมด้านวิชาการ/ กิจกรรมนักเรียน/ การบริหารจัดการศึกษา
สุขภาพอนามัย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ การอ่านคิด	2. การจัดตั้งการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การวางแผนทางการศึกษา
วิเคราะห์และเขียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ข้อมูลนักเรียน	3. การประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพภายนอก
รายบุคคล เป็นต้น	4. การนิเทศติดตามผล รายงานประจำปี
	5. การพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาการเรียนการสอน (การจัดทำแผน การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินตามสภาพจริง การหา/ จัดทำสื่อ เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้
	6. การจัดทำผลงานทางวิชาการ เป็นต้น

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ระบบข้อมูลสารสนเทศ	การใช้ประโยชน์
ด้านครู ได้แก่ ข้อมูลทุกด้านของครู เช่น อายุ อายุราชการ ระดับการศึกษา การศึกษาต่อ การพัฒนาวิชาชีพ การเข้ารับการพัฒนาหรือฝึกอบรมแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดทำ/ จัดหาสื่อเทคโนโลยี รายงานวิจัย ในชั้นเรียน เป็นต้น	<ol style="list-style-type: none"> 1. แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรมด้านบุคลากร (การพัฒนาวิชาชีพ การอบรมเพื่อพัฒนา การพัฒนาการจัดการเรียนรู้) 2. ด้านวิชาการ (การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การนิเทศติดตามผล การประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพภายนอก การบริหารจัดการศึกษา) 3. ด้านงบประมาณ (การจัดตั้งจัดสรรงบประมาณ) 4. ด้านบริหารทั่วไป (การวางแผนทางการศึกษา รายงานโครงการ/ กิจกรรม การจัดสภาพแวดล้อม/ บรรยากาศการเรียนการสอน) เป็นต้น
ด้านผู้บริหาร	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวางแผนทางการศึกษา 2. การประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพภายนอก 3. งานความสัมพันธ์ชุมชน นิเทศติดตามผล รายงานประจำปี เป็นต้น

2.2 ในกรณีที่ประมวลจากการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศตามภารกิจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ได้ดังนี้

ตารางที่ 3 การใช้ประโยชน์จากการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ

ระบบข้อมูลสารสนเทศ	การใช้ประโยชน์
งานด้านวิชาการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดทำแผน/ โครงการ/ กิจกรรมด้านวิชาการ/ ศึกษานิเทศก์/ การบริหารจัดการศึกษา 2. การจัดตั้งการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การวางแผนทางการศึกษา 3. การประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพภายนอก 4. การนิเทศติดตามผล รายงานประจำปี 5. การพัฒนาผู้เรียนการพัฒนาการเรียนการสอน (การจัดทำแผน การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินตามสภาพจริง การหา/ จัดทำสื่อเทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ระบบข้อมูลสารสนเทศ	การใช้ประโยชน์
	<ol style="list-style-type: none"> 6. การจัดทำผลงานทางวิชาการ เป็นต้น 7. การจัดทำแผน/ โครงการ/ กิจกรรมด้านวิชาการ/ กิจกรรมนักเรียน/ การบริหารจัดการศึกษา 8. การจัดตั้งการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การวางแผนทางการศึกษา 9. การประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพภายนอก 10. การนิเทศติดตามผล รายงานประจำปี 11. การพัฒนาผู้เรียนการพัฒนาการเรียนการสอน (การจัดทำแผน การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินตามสภาพจริง การหา/ จัดทำ สื่อเทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ 12. การจัดทำผลงานทางวิชาการ เป็นต้น
งานบริหารบุคคล	<ol style="list-style-type: none"> 1. แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรมด้านบุคลากร(การพัฒนาวิชาชีพ การอบรมเพื่อพัฒนา การพัฒนาการจัดการเรียนรู้) 2. ด้านวิชาการ (การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การนิเทศติดตามผล การประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพภายนอก การบริหารจัดการศึกษา) 3. ด้านงบประมาณ (การจัดตั้งจัดสรรงบประมาณ) 4. ด้านบริหารทั่วไป (วางแผนการศึกษา/ รายงานโครงการ/ กิจกรรม การจัดสภาพแวดล้อม/ บรรยากาศการเรียนการสอน) เป็นต้น
งานงบประมาณ	<ol style="list-style-type: none"> 1. แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรมด้านงบประมาณ การจัดตั้ง จัดสรร งบประมาณของงาน 4 งาน 2. การนิเทศติดตามผล การประกันคุณภาพภายใน การประเมิน คุณภาพภายนอก การบริหารจัดการศึกษา
งานบริหารทั่วไป	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดทำแผน/ โครงการ/ กิจกรรมด้านบริหารทั่วไป 2. งานด้านวิชาการ (การจัดสภาพแวดล้อมอาคาร สถานที่ เพื่อเอื้อ ต่อการเรียนรู้) การประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพ ภายนอก การนิเทศติดตามผล รายงานประจำปี เป็นต้น

การใช้ประโยชน์จากระบบข้อมูลสารสนเทศของแต่ละงานหรือแต่ละด้านมิได้แยกส่วนขาดจากกัน หลายงานอาจใช้ข้อมูลสารสนเทศร่วมกันและข้อมูลสารสนเทศระบบหนึ่งก็อาจใช้ได้กับงานหลายงาน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการวิเคราะห์และการมองเห็นประโยชน์ของผู้ใช้ นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และการออกแบบการจัดเก็บข้อมูลของสถานศึกษาอีกด้วย

ความสำเร็จของการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ให้เกิดผลคุ้มค่าอย่างแท้จริงนั้น ต้องมีองค์ประกอบปัจจัยที่ทำให้เกิดผลสำเร็จมากมายหลายประการ การพัฒนาระบบสารสนเทศก็เป็นกระบวนการหนึ่งที่จะทำให้เกิดการปฏิบัติการข้อมูลสารสนเทศในโรงเรียนที่จัดการศึกษารุดขึ้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะอยู่ในขั้นลงมือปฏิบัติและนำไปใช้ข้อมูลสารสนเทศอย่างแท้จริง ซึ่งการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้อาจประสบผลสำเร็จหรือประสบปัญหาในบางครั้งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ ด้าน

ปัญหาในการจัดระบบสารสนเทศ

ในปัจจุบันการส่งข้อมูลจากหน่วยงานหนึ่งไปยังอีกหน่วยงานหนึ่ง ส่วนใหญ่ยังเป็นการส่งข้อมูลด้วยเอกสารหรือบางหน่วยงานมีการจัดทำข้อมูลจากระบบคอมพิวเตอร์ แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกส่วนฐานข้อมูลไม่สมบูรณ์การจัดเก็บข้อมูลล่าช้าไม่ทันสมัย ไม่มีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันขาดความน่าเชื่อถือในตัวข้อมูล จึงทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ได้ทันที ปัญหาดังกล่าว ได้แก่ ปัญหาด้านบุคลากรมีการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายบุคลากรบ่อยครั้ง การปฏิบัติงานบางครั้งไม่ต่อเนื่อง ปัญหาด้านงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัยไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ปัญหาด้านอาคารสถานที่คับแคบไม่เป็นเอกเทศในการจัดเก็บเอกสาร

กระทรวงศึกษาธิการ (2547, หน้า 312-313) ได้สรุปสภาพปัญหาการใช้ระบบสารสนเทศไว้ดังนี้

1. ด้านการจัดการ

1.1 ระบบสารสนเทศมีการจัดเก็บกระจัดกระจายและขาดความเชื่อมโยงในรูปแบบของการบูรณาการจึงก่อให้เกิดความซ้ำซ้อนของข้อมูล

1.2 การส่งงานมีลักษณะซ้ำซ้อนกันระหว่างหน่วยงาน

1.3 โครงสร้างการจัดการและอำนาจหน้าที่ของกลุ่มงานมีความซ้ำซ้อนกันและ

ไม่ชัดเจน

1.4 ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการจัดทำข้อมูล

2. ด้านวัสดุอุปกรณ์

2.1 ปัญหาในการเชื่อมโยงระบบ

2.2 อุปกรณ์ที่ใช้มีหลายระดับการนำมาใช้ในระบบต้องมีการปรับสภาพก่อน

2.3 จำนวนคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอกับปริมาณงานที่ใช้

2.4 ขาดงบประมาณด้านการซ่อมบำรุงดูแลรักษา

2.5 งบประมาณในการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์และฐานข้อมูลมีจำนวนจำกัด

3. ด้านบุคลากร

3.1 ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจและความเชี่ยวชาญในด้านคอมพิวเตอร์ ผู้อำนวยการสถานศึกษาส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้ข้อมูลและทักษะในการใช้ระบบและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์

3.2 บุคลากรบางหน่วยงานไม่ยอมเปลี่ยนพฤติกรรมในงานที่ต้องทำโดยเฉพาะอย่างยิ่งงานที่ต้องนำระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในงาน

3.3 ขาดการพัฒนาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านเทคโนโลยีและระบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

4. ด้านระบบสารสนเทศและการสื่อสาร

4.1 ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่มีอยู่ยังไม่สามารถรองรับปริมาณการใช้งานของสถานศึกษา

4.2 โปรแกรมที่มีอยู่ค่อนข้างล้าสมัยทำให้ประสบปัญหาในการใช้งานร่วมกับโปรแกรมรุ่นใหม่ ๆ

4.3 ขาดระบบการจัดเก็บข้อมูลติดตามและประเมินผล

4.4 ด้านความต้องการของผู้ปฏิบัติ

4.5 ต้องการข้อมูลที่มีความทันสมัยถูกต้องและแม่นยำสามารถใช้อย่างรวดเร็ว

4.6 ต้องการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ

4.7 ต้องการเครื่องมือที่ทันสมัยและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้เพียงพอต่อการใช้งาน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534, หน้า 14) ได้สรุปสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศของหน่วยงานดังนี้

1. จำนวนข้อมูลสารสนเทศที่มีในแต่ละระดับยังไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ในส่วนที่มีก็ยังไม่ถูกต้อง ขาดความสมบูรณ์ บางส่วนไม่เป็นปัจจุบันไม่ทันต่อความต้องการที่จะใช้ในแต่ละช่วงเวลา

2. หน่วยงานที่รับผิดชอบไม่ชัดเจน เช่น หน่วยงานระดับอำเภอลงไปถึงสถานศึกษา ยังไม่มีองค์กรหรือกรอบอัตรากำลังรองรับ ส่วนระดับจังหวัดแม้จะมีหน่วยงานและกรอบอัตรา กำลังแต่ยังไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นแหล่งข้อมูลให้ผู้ใช้ในหน่วยงานและผู้รับบริการ จากภายนอกได้อย่างสมบูรณ์

3. บุคลากรยังมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบไม่เพียงพอ

4. เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่จะช่วยให้การบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้นหน่วยงานต่าง ๆ ยังไม่สามารถนำมาใช้ได้เต็มที่เพราะมีข้อจำกัดด้านทรัพยากรที่มีราคาค่อนข้างแพงและบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนทักษะที่จะใช้เทคโนโลยีดังกล่าว

สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา (2545, หน้า 15) ได้สรุปสภาพปัญหาโดยทั่วไปของการดำเนินงานระบบสารสนเทศของหน่วยงานปฏิบัติงานไว้ดังนี้

1. ปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานปัญหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องของคุณภาพของข้อมูล การส่งผ่านข้อมูลและความจำเป็นในการใช้ข้อมูลสารสนเทศเร่งด่วนเกินไป ทำให้ได้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ขาดเครื่องมืออุปกรณ์ในการบริหารระบบสารสนเทศที่ทันสมัย นอกจากนี้ยังขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ ตลอดจนงบประมาณที่จำเป็นในการใช้พัฒนาระบบ

2. ปัญหาในการพัฒนาบุคลากรรวมทั้งสถานที่อุปกรณ์และงบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย

3. ขาดแหล่งหรือศูนย์ข้อมูลที่จะสามารถค้นคว้าให้บริการหรือนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริงและทันต่อเวลาตลอดจนข้อมูลที่ครอบคลุมทุกด้าน

4. หน่วยงานยังขาดแคลนข้อมูลเพื่อการวางแผนและการจัดการศึกษาทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลมาเปรียบเทียบหรือใช้ข้อมูลร่วมกันได้อย่างเพียงพอทำให้ขาดความครอบคลุมและต่อเนื่อง

5. ขาดการประสานงานในการเก็บรวบรวมข้อมูลร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีหลายหน่วยงานจัดเก็บข้อมูลเพื่อวัตถุประสงค์ของหน่วยงานตนเองทำให้หน่วยงานที่ถูกเก็บข้อมูลเบื่อหน่ายเพราะแต่ละปีต้องกรอกข้อมูลให้หน่วยงานปีละหลาย ๆ ครั้ง

6. ช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลของแต่ละหน่วยงานไม่ตรงกันทำให้ได้ข้อมูลจากฐานที่แตกต่างกัน ทำให้ไม่สามารถใช้ร่วมกันได้

7. การเก็บรวบรวมข้อมูลยังไม่ได้ลงไปสู่ระดับพื้นที่มากนัก โดยเฉพาะตำบลและหมู่บ้าน ทำให้ขาดฐานข้อมูลที่สำคัญในการวิเคราะห์และกำหนดแนวทางในการพัฒนาระดับท้องถิ่น

ฉัตรพินิจ เจริญนันท์ (2542, หน้า 64) ได้สรุปปัญหาหรือข้อบกพร่องสำคัญที่อาจเกิดขึ้นกับระบบสารสนเทศ ดังนี้

1. ความต้องการระบบสารสนเทศปัจจุบันไม่สามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของผู้ใช้ทำให้ผู้ใช้ระบบไม่สามารถทำงานตามที่ต้องการ

2. กลยุทธ์ระบบสารสนเทศปัจจุบันไม่สนับสนุนการดำเนินงานระดับกลยุทธ์ของหน่วยงานระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น อาจเหมาะสมกับการดำเนินงานในขณะนั้นแต่เมื่อเวลาผ่านไประบบดังกล่าวอาจจะไม่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากมิได้เตรียมการสำหรับสถานการณ์ในอนาคต

3. เทคโนโลยีระบบปัจจุบันมีองค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะเทคโนโลยีที่ใช้อยู่ในปัจจุบันอาจล้าสมัย มีต้นทุนสูงต้องเสียค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา และมีประสิทธิภาพต่ำเมื่อเทียบกับเทคโนโลยีในปัจจุบัน

4. ความซับซ้อนระบบปัจจุบันมีขั้นตอนในการใช้งานยุ่งยากซับซ้อนก่อให้เกิดความไม่สะดวกในการทำงานการใช้งานการควบคุมกลไกในการดำเนินงาน

5. ความผิดพลาดระบบปัจจุบันดำเนินงานผิดพลาดบ่อยครั้ง ซึ่งก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งโดยตรงและทางอ้อมแก่หน่วยงาน โดยเฉพาะระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้บริหารที่ต้องการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการ มีความถูกต้องและชัดเจน

6. มาตรฐานระบบเอกสารปัจจุบันมีมาตรฐานต่ำซึ่งก่อให้เกิดความยากลำบากในการปรับปรุงระบบงานและผลลัพธ์บางครั้งข้อบกพร่องเกิดขึ้นเพียงเล็กน้อยแต่ไม่สามารถแก้ไขได้ทันทีเพราะขาดเอกสารอ้างอิงระบบ ซึ่งจะเป็นอันตรายมากถ้าข้อบกพร่องนั้นเป็นปัญหาใหญ่และซับซ้อนแต่ไม่สามารถแก้ไขได้ทันตามข้อจำกัดของระยะเวลาและสถานการณ์

จากที่ได้กล่าวมาสรุปสภาพปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศดังนี้

1. ปัญหาเรื่องตัวบุคคลในองค์การได้แก่ผู้บริหารเจ้าหน้าที่จัดระบบสารสนเทศ ผู้เกี่ยวข้องในการบริหารระบบสารสนเทศและผู้ใช้ข้อมูลสารสนเทศ เช่น

1.1 ผู้บริหารไม่สนใจและไม่เห็นความสำคัญ

1.2 ผู้จัดระบบสารสนเทศหรือคณะทำงานจัดวางระบบขาดความรู้ความสามารถ ไม่มีทักษะ โดยเฉพาะบุคลากรผู้เกี่ยวข้องทั้งผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำระบบและผู้ใช้ข้อมูลสารสนเทศ ขาดความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศ

1.3 บุคลากรในโรงเรียนไม่ได้มีส่วนร่วมหรือไม่มีบทบาทในการบริหารระบบสารสนเทศจึงไม่ให้ความร่วมมือ

2. ปัญหาเกี่ยวกับระบบและวิธีการทำงานตามขั้นตอนของการบริหารระบบสารสนเทศ อันได้แก่ การวางแผนสร้างระบบสารสนเทศ การสร้างสื่อในการเก็บข้อมูล การเตรียมและการดำเนินงานสารสนเทศและการประเมินความสมบูรณ์ของข้อมูล เช่น

2.1 ขาดการกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินการบริหารระบบสารสนเทศที่แน่นอน ทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคคล

2.2 ขาดการจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลสารสนเทศ ผู้วิเคราะห์ หรือคณะทำงานจัดวางระบบโดยมิได้คำนึงถึงปัญหาและความต้องการขององค์กร มิได้คำนึงถึงปัจจัยทางจิตวิทยาของบุคลากรร่วมกัน ทำให้การทำงานไม่สานสัมพันธ์กันทั้งผู้ใช้ผู้ผลิตและผู้ให้ข้อมูล

2.3 ขาดการควบคุมอย่างใกล้ชิด จึงเกิดความล่าช้าในการเก็บข้อมูลและประมวลผลข้อมูล ทำให้ได้ข้อมูลเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายและการวางแผนไม่ทันตามความต้องการ

2.4 ขาดการวางแผนการดำเนินงานด้านการบริหารระบบสารสนเทศอย่างจริงจังและต่อเนื่อง อีกทั้งยังขาดการประสานงานในการจัดเก็บข้อมูลร่วมกันของสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องต้องการใช้ข้อมูลร่วมกันทำให้เกิดการซ้ำซ้อนของงาน

2.5 ปัญหาแบบกรอกข้อมูลที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลยังขาดแบบกรอกข้อมูลที่เป็นมาตรฐานเดียวกันซึ่งยังขาดความชัดเจน ทำให้ผู้กรอกข้อมูลกรอกไม่ถูกต้อง เนื่องจากไม่เข้าใจวิธีการในการกรอกข้อมูลที่ถูกต้องทำให้ได้ข้อมูลที่ผิดพลาดและคลาดเคลื่อน

2.6 ปัญหาด้านการตรวจสอบข้อมูลหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ขาดการติดตามตรวจสอบเมื่อเกิดการผิดพลาด จึงส่งผลให้เกิดความคลาดเคลื่อนต่อไปในระดับอื่น โดยไม่ได้รับการแก้ไขให้ถูกต้อง

2.7 ปัญหาด้านการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศนั้นจะใช้พื้นที่ในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศมาก ขาดวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บ ขาดการจัดเก็บระบบค้นหาข้อมูลและสารสนเทศทำให้ค้นหายากไม่สะดวกในการใช้และใช้เวลามากในการค้นหา รวมถึงบุคลากรขาดการฝึกอบรม ขาดความรู้ความชำนาญในการใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ

3. ปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้แก่

3.1 สภาพแวดล้อมในปัจจุบันทั้งเศรษฐกิจการเมืองและสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ทำให้การบริหารระบบสารสนเทศต้องมีความทันสมัยต่อเหตุการณ์และความเปลี่ยนแปลง

3.2 ทรัพยากรการบริหารในสถานศึกษามีจำกัด

3.3 ปัญหาเกิดจากโครงสร้างองค์ประกอบและเทคนิคเฉพาะของแต่ละองค์การระบบสารสนเทศในโรงเรียน

สารสนเทศของสถานศึกษา เกิดจากการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบของครูบุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมาจัดกระทำ/ ประมวลผลหรือวิเคราะห์ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การจัดหมวดหมู่ การเรียงลำดับ การแจกแจง การวิเคราะห์ ตลอดจนการใช้สูตรทางคณิตศาสตร์

ต่าง ๆ (คำนวณหาค่าร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปรปรวน ฯลฯ) ผลที่ได้จากการจัดกระทำด้วยวิธีการต่าง ๆ จะเป็นสารสนเทศ ซึ่งสามารถนำเสนอได้ในหลายรูปแบบ เช่น ตาราง แผนภาพ กราฟ หรือการบรรยายเป็นความเรียง เป็นต้น

สถานศึกษาที่มีระบบสารสนเทศที่สมบูรณ์ ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน เรียกใช้ได้สะดวกและตรงตามความต้องการ จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เป็นการสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชา หลักฐานข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้ มีกระบวนการวิเคราะห์ ประมวลผลที่เป็นวิทยาศาสตร์ มีความสมเหตุสมผล เพราะสารสนเทศทั้งหลายนั้นนอกจากจะใช้ในการวางแผนการดำเนินงาน และประกอบการตัดสินใจแล้ว ยังนำไปสู่การพัฒนาแนวความคิด และสร้างทางเลือกใหม่ ๆ ในการดำเนินการต่าง ๆ ด้วย ซึ่งการจัดระบบสารสนเทศ สามารถจำแนกตามวิธีดำเนินการออกเป็น 3 ระบบ มีจุดเด่นและจุดด้อย พอสรุปได้ดังนี้

1. ระบบทำด้วยมือ (Manual system) เป็นระบบที่เก็บ โดยการใช้เอกสารในรูปแบบต่าง ๆ ระบบนี้มีข้อดี คือ ค่าใช้จ่ายน้อย ส่วนข้อเสีย คือ การเรียกใช้ไม่สะดวกและไม่ทันการ หากจัดระบบแฟ้มเอกสารไม่เหมาะสมเท่าที่ควร

2. ระบบกึ่งอัตโนมัติ (Semi-automation) ระบบนี้ใช้มือทำส่วนหนึ่งและใช้เครื่องกลส่วนหนึ่ง กล่าวคือ ส่วนที่เป็นเอกสารต่าง ๆ ทำด้วยมือ และส่วนที่สร้างระบบสารสนเทศใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วย ระบบนี้มีข้อดี คือ ค่าใช้จ่ายไม่สูง การฝึกอบรมบุคลากรไม่มากนัก แต่มีข้อเสีย คือ ถ้ารูปแบบเอกสารไม่เหมาะสม การปฏิบัติงานไม่เหมาะสม การดำเนินการจะล่าช้า หากข้อมูลจากการกรอกเอกสารผิดพลาด ระบบนี้จะทำได้ดีต่อเมื่อส่วนที่ทำด้วยมือทำได้ สมบูรณ์แบบ ได้แก่ การกรอกข้อมูลครบถ้วน ถูกต้อง มีระบบควบคุม ตรวจสอบอย่างดี

3. ระบบอัตโนมัติ (Full-automation) เป็นระบบที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ดำเนินงาน ระบบนี้ต้องมีการออกแบบให้เข้ากับลักษณะงาน เนื่องจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่สร้างมาจะมีลักษณะและขนาดของเครื่องแตกต่างกัน

อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาไม่ว่าขนาดใหญ่ กลาง หรือเล็ก อยู่ในเมืองหรือชนบท ส่วนมากมักจะมีคอมพิวเตอร์ช่วยในการจัดทำเอกสาร สถานศึกษาควรจะใช้คอมพิวเตอร์ให้เต็มศักยภาพ เพื่อการจัดระบบสารสนเทศที่ครบถ้วน ถูกต้อง และเรียกใช้ได้ทันเวลาในทุกสถานการณ์ การมีข้อมูลและสารสนเทศที่มีคุณภาพดังกล่าว จะทำให้กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศโดยใช้แฟ้มเอกสารอาจแบ่งได้ดังนี้

1. แฟ้มข้อมูลหลัก: เป็นข้อมูลพื้นฐานซึ่งแบ่งเป็นหลายแฟ้มตามโครงสร้างของงาน

2. เพิ่มข้อมูลย่อย: เป็นเพิ่มข้อมูลใหม่ ๆ ของเพิ่มข้อมูลหลักแต่ยังอาจต้องปรับให้เป็นปัจจุบัน

3. เพิ่มดัชนี: เป็นเพิ่มเลขดัชนีที่ระบุว่าข้อมูลใดอยู่ส่วนไหนของข้อมูลหลัก

4. เพิ่มตารางอ้างอิง: เป็นเพิ่มรวบรวมข้อมูลในลักษณะตารางซึ่งใช้ประโยชน์ในการอ้างอิง

5. เพิ่มข้อมูลสรุป: เป็นเพิ่มที่รวบรวมข้อมูลในรูปแบบของการสรุปผล

6. เพิ่มข้อมูลสำรอง: เป็นการสร้างเพิ่มสำรองข้อมูลสำคัญ ๆ เพื่อประโยชน์ในกรณีที่ข้อมูลเดิมสูญหาย

กรมวิชาการ (2544, หน้า 15-17) ได้เสนอแนวความคิดการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการพัฒนาคุณภาพแต่ละระดับตั้งแต่ผู้บริหารจนถึงระดับผู้ปฏิบัติงานนั้น สถานศึกษาอาจจัดระบบสารสนเทศภายในสถานศึกษาเพื่อให้เหมาะสมกับการนำไปใช้โดยจำแนกเป็นระบบย่อย ๆ ดังนี้

1. ระบบสารสนเทศพื้นฐานของสถานศึกษา ประกอบด้วย ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับภาพรวมของสถานศึกษาสภาพเศรษฐกิจการเมืองสังคมความต้องการของชุมชน สภาพการบริหารและการจัดการตามโครงสร้างและภารกิจ เช่น ปฏิทินปฏิบัติงานของสถานศึกษา กิจกรรมประจำวันของสถานศึกษา ระบบเอกสารที่จำเป็นในสถานศึกษา เป็นต้น

2. ระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน เป็นระบบสารสนเทศที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน ทั้งหมดสารสนเทศส่วนนี้เกิดจากผู้เรียนหรือผู้ปฏิบัติงานเป็นส่วนใหญ่ เช่น ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน จำแนกเป็นรายชั้นรายปี ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน รายงานผลความก้าวหน้าของผู้เรียน รายงานความประพฤติหรือพฤติกรรมกรรมการแสดงออกของผู้เรียน ผลงานของผู้เรียนเทคนิคการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นต้น

3. ระบบสารสนเทศการบริหารวิชาการ เป็นการจักระบบสารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร และการเรียนการสอนการวัดและการประเมินผล การพัฒนากิจกรรมแนะแนวและการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น การมีส่วนร่วมในการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน บรรยายภาคการเรียน การสอน ความหลากหลายในวิธีการและการใช้เครื่องมือประเมินสภาพ การจัดบริการแนะแนว ผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นต้น

4. ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงาน โรงเรียน สารสนเทศนี้ต้องมีการประมวลผลรวมมีการเปรียบเทียบข้อมูลอย่างถูกต้องและทันสมัยจึงมีความหมายต่อการจัดการและการบริหารงานอย่างเต็มประสิทธิภาพตัวอย่างสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา เช่น งานธุรการ การเงิน งานบุคลากร งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน งานพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ทรัพยากรสิ่งอำนวยความสะดวกและงานอาคารสถานที่ เป็นต้น

5. ระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานสืบเนื่องจากการที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีเพื่อรายงานต่อเขตพื้นที่การศึกษาที่รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงรายงานผู้ปกครองชุมชนและสาธารณชนให้รับทราบ

นอกจากนี้การจัดข้อมูลหรือการมีระบบข้อมูลที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับลักษณะความต้องการและการเลือกสรรใช้ข้อมูลที่เป็นและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและควรครอบคลุมองค์ประกอบพื้นฐานของการจัดการศึกษา (เกรียงศักดิ์ พราวศรี, 2544, หน้า 6-7) ดังนี้

1. โครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษาและชุมชน อาคารเรียน อาคารประกอบและสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ในสถานศึกษา เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุด ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา เป็นต้น

2. ผู้เรียนหรือนักเรียน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสถานศึกษาการเก็บรวบรวมข้อมูลนอกจากตัวผู้เรียนแล้วยังต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับด้านภูมิหลังทางครอบครัวและชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่

3. อาจารย์ การเก็บข้อมูลครูอาจารย์ในสถานศึกษา ได้แก่ จำนวนครู ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ วิชาที่สอน ผลงานทางวิชาการและผลการปฏิบัติงานของครูและรวมถึงบุคคลภายนอกที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ สามารถเป็นวิทยากรครูภูมิปัญญาไทย

4. หลักสูตร ได้แก่ ตัวหลักสูตร แผนการสอน คู่มือการพัฒนาหลักสูตร การสำรวจความต้องการของชุมชนและการใช้ตารางเรียนของครูและนักเรียน เป็นต้น

5. กระบวนการเรียนการสอน ได้แก่ ลักษณะของวิธีการสอนตารางสอนการมีส่วนร่วมของนักเรียนการใช้ตารางเรียน สื่อการสอน การประเมินผลการเรียนการสอน การรายงานผลการเรียน การสอนซ่อมเสริม เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536, หน้า 43-45) ให้หลักการและรูปแบบการจัดระบบสาระในสถานศึกษาว่า สถานศึกษามีข้อมูลมากมาย จัดกระจายอยู่ในส่วนต่าง ๆ ตามภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของครู บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง หากไม่มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นระบบระเบียบแล้ว จะเกิดความไม่สะดวกหรือเกิดความยุ่งยากในการนำไปใช้ หรือมีข้อมูลสารสนเทศที่ไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งไม่เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

การปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ความรับผิดชอบของครู บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง อันส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ในการประเมินคุณภาพผู้เรียนเพื่อจัดทำข้อมูลสารสนเทศนั้น สถานศึกษาควรจัดเก็บผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ครอบคลุมมาตรฐานการศึกษา

ของสถานศึกษาและควรจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศย้อนหลังอย่างน้อย 3 ปี ซึ่งจะทำได้ข้อมูลสารสนเทศที่สมบูรณ์ มีความเป็นอัตลักษณ์ของสถานศึกษา นำไปสู่ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและเตรียมความพร้อมในการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างแท้จริง โดยไม่แยกส่วนจากภารกิจประจำหรือเพิ่มภาระ ทั้งนี้สถานศึกษาต้องเริ่มต้นจากการนำผลประเมินของการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และผลการดำเนินงาน โครงการ/ กิจกรรม ตามนโยบายพิเศษมาวิเคราะห์หาจุดเด่น จุดควรพัฒนา ทั้งนี้ลักษณะหรือรูปแบบการจัดเก็บระบบข้อมูลสารสนเทศอาจจัดทำได้หลายรูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 จัดระบบตามลักษณะข้อมูล ได้แก่

1. ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา สภาพการบริหาร และการจัดการตามโครงสร้างการบริหารและภารกิจ ศักยภาพของสถานศึกษา ความต้องการของสถานศึกษา แนวโน้มในการพัฒนาท้องถิ่น แนวทางการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา/ ชุมชน/ คณะนักเรียน
2. ข้อมูลสารสนเทศที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน สุขภาพอนามัยของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ผลงานและการแสดงออกของผู้เรียนและรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นต้น
3. ข้อมูลสารสนเทศที่เกิดจากการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี ได้แก่ ผลการดำเนินงานตามเป้าหมายของโครงการ/ กิจกรรมต่าง ๆ ผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา (SAR) เป็นต้น

รูปแบบที่ 2 จัดระบบเพื่อเตรียมพร้อมรับการประเมินภายนอก ได้แก่

1. ผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา (ผลจากรายงานประจำปี ของสถานศึกษาย้อนหลังอย่างน้อย 3 ปี ติดต่อกัน)
2. ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี ย้อนหลังอย่างน้อย 3 ปี ติดต่อกัน
3. ผลการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาย้อนหลังอย่างน้อย 3 ปี ติดต่อกัน

รูปแบบที่ 3 จัดระบบตามลักษณะข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1. ข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานของสถานศึกษา ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษาสภาพ การบริหาร จัดการตามโครงสร้างการบริหารและภารกิจศักยภาพของสถานศึกษา ความต้องการของสถานศึกษา แนวโน้มในการพัฒนาท้องถิ่น แนวทางการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา/ ชุมชน/ คณะนักเรียน

2. ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ผลงานและการแสดงออกของผู้เรียน รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ หลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดกิจกรรมแนะแนว การวิจัยในชั้นเรียน

4. ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ ได้แก่ สภาพและบรรยากาศการเรียนรู้ ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก การพัฒนาบุคลากร ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน

5. ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการรายงาน ได้แก่ คุณภาพผู้เรียน คุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอน คุณภาพด้านการบริหารจัดการ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

รูปแบบที่ 4 จัดระบบตามภารกิจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและบุคลากร

1. งานวิชาการ ข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรมด้านวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การวิจัยในชั้นเรียน การนิเทศการเรียนการสอน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนางานวิชาการ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนทุกด้าน (สรุปรวบรวมมาจาก/ ครูประจำชั้น/ กลุ่มสาระการเรียนรู้) รายงาน โครงการ/ กิจกรรม เป็นต้น

2. งานบุคลากร ข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรมด้านบุคลากร ข้อมูลทุกด้านของครู เช่น อายุราชการ วุฒิการศึกษา การศึกษาต่อ การพัฒนาวิชาชีพ การศึกษาต่อ การเข้ารับการพัฒนาหรือฝึกอบรม รายงาน โครงการ/ กิจกรรม เป็นต้น

3. งานงบประมาณ ข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรมด้านแผนและงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การดำเนินงานตามแผน รายงานการเบิก-จ่ายหรือใช้งบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายพัสดุ ครุภัณฑ์ การจัดทำบัญชี รายงานประจำปี เป็นต้น

4. การบริหารทั่วไป ข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรมด้านงานบริหารทั่วไป ระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร ข้อมูลเกี่ยวกับอาคาร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อม งานกิจการนักเรียน ข้อมูลระบบสารบรรณ ข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษา การบันทึกการประชุมของสถานศึกษา รายงาน โครงการ/ กิจกรรม เป็นต้น

5. งานจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ข้อมูลที่สำคัญได้แก่ ข้อมูลนักเรียนทุกด้าน วิทยภาค/ รายปี (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สุขอนามัย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ การอ่านคิด วิเคราะห์และเขียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถิติการมาเรียน) แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดทำ/ จัดหา สื่อเทคโนโลยี การวัดและประเมินผล รายงานวิจัยในชั้นเรียน เป็นต้น

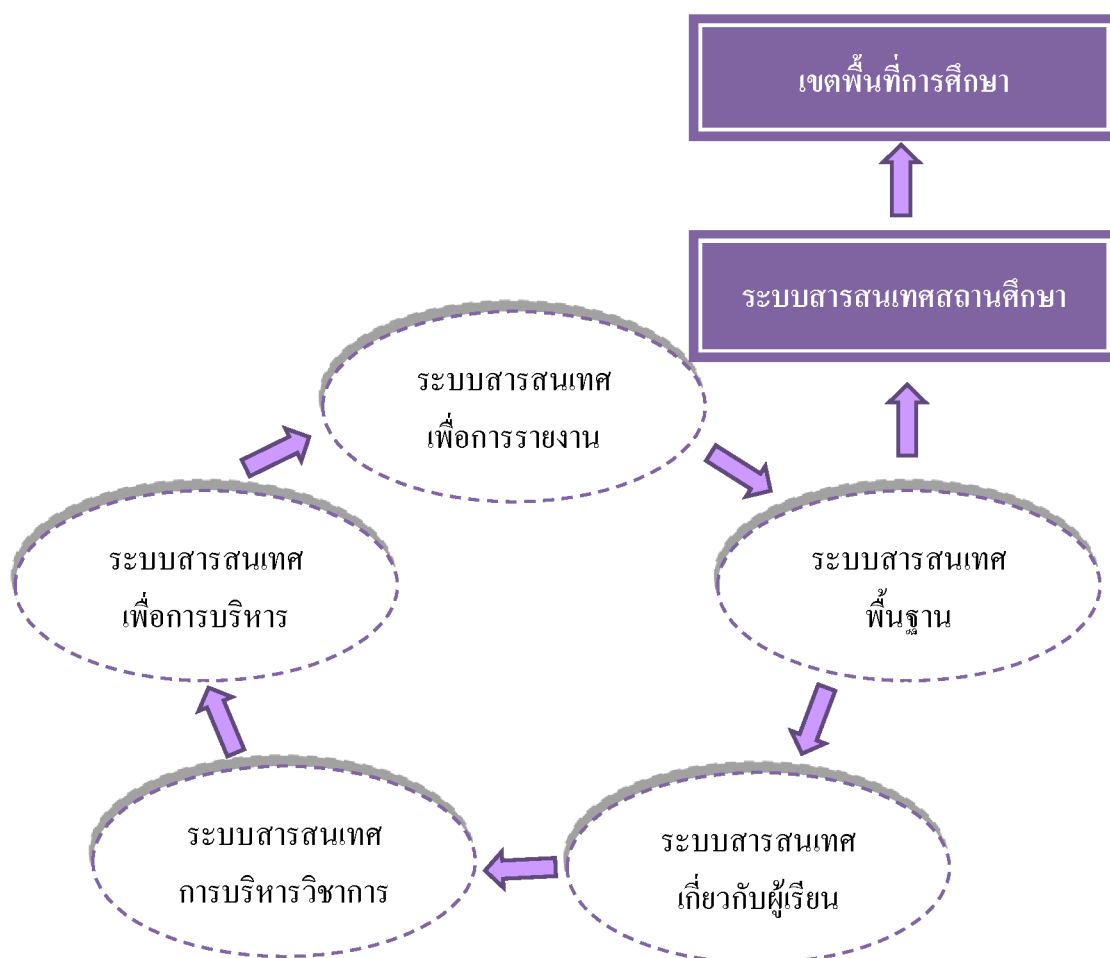
นิตยา ทับพุ่ม (2544, หน้า 24) การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้ครบถ้วนทันสมัย พร้อมทั้งจะนำมาใช้ประโยชน์ได้ซึ่งข้อมูลที่จำเป็น ได้แก่

1. ข้อมูลการบริหารสถานศึกษาเชิงกายภาพ เช่น ข้อมูลการพัฒนาบุคลากร การจัดหา และบริการวัสดุครุภัณฑ์ สิ่งอำนวยความสะดวก อาคารสถานที่ เป็นต้น และข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น การใช้แผนในการบริหาร การสนับสนุนบุคลากรให้มุ่งมั่นพัฒนางาน การจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุน การเรียน การประสานความร่วมมือ การประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น

2. ข้อมูลครู งานบุคลากร โดยภาพรวมเกี่ยวกับพื้นฐานทั่วไปและข้อมูลเชิงคุณภาพ ของครูที่มีผลต่อการเรียนการสอน ความสามารถของนักเรียนในการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ การจัดการกิจกรรมให้นักเรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การผลิตและการใช้สื่อ การวัดและการประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง ความสามารถพิเศษ เป็นต้น

3. ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล รายห้อง เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปข้อมูลด้านการเรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาหรือรายกลุ่มประสบการณ์ จุดเด่นหรือความสามารถพิเศษ ปัญหาการเรียนการสอนและระดับความร้ายแรงของปัญหา การได้รับความช่วยเหลือ ความก้าวหน้า ของนักเรียนเป็นระยะ ๆ พัฒนาการด้านจิตพิสัยและทักษะพิสัย เป็นต้น

จากทุกภารกิจของสถานศึกษามีความจำเป็นที่ต้องใช้ข้อมูลสารสนเทศทั้งนั้น เพื่อให้เกิด ความคล่องตัวในการพัฒนาคุณภาพแต่ละระดับผู้บริหารจนถึงระดับผู้ปฏิบัติ กรมวิชาการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 15-16) เสนอการจัดระบบสารสนเทศรายละเอียดดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ระบบสารสนเทศของสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 15)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนซึ่งประกอบด้วย 6 ด้านดังต่อไปนี้

1. การบริหารระบบสารสนเทศ

การบริหารระบบสารสนเทศต้องมียุทธศาสตร์ประกอบในการพัฒนาระบบสารสนเทศจะต้องสอดคล้องกับการบริหารงานของโรงเรียนและต้องมีคุณภาพ คือ มีความถูกต้องครบถ้วน ตรงตามความต้องการใช้งาน มีความทันสมัยหรือเป็นปัจจุบันและทันต่อการใช้งาน ผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญของระบบสารสนเทศและใช้สารสนเทศเป็นข้อมูลสำคัญในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจการวางแผน และการดำเนินการจะต้องเข้าใจง่าย สะดวกในการเรียกดูข้อมูล เนื่องจากการบริหารงานของสถานศึกษาจะเกี่ยวข้องกับบุคลากรในสถานศึกษาทุกคน ผู้บริหารในฐานะผู้นำจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจหลักในการบริหารและใช้ข้อมูลสารสนเทศ มีทักษะในการเข้าถึง

ข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้ได้ด้วยตนเอง ดังนั้นผู้บริหารจึงควรมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการขับเคลื่อนให้การบริหารงานข้อมูลสารสนเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีแนวทางดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 40)

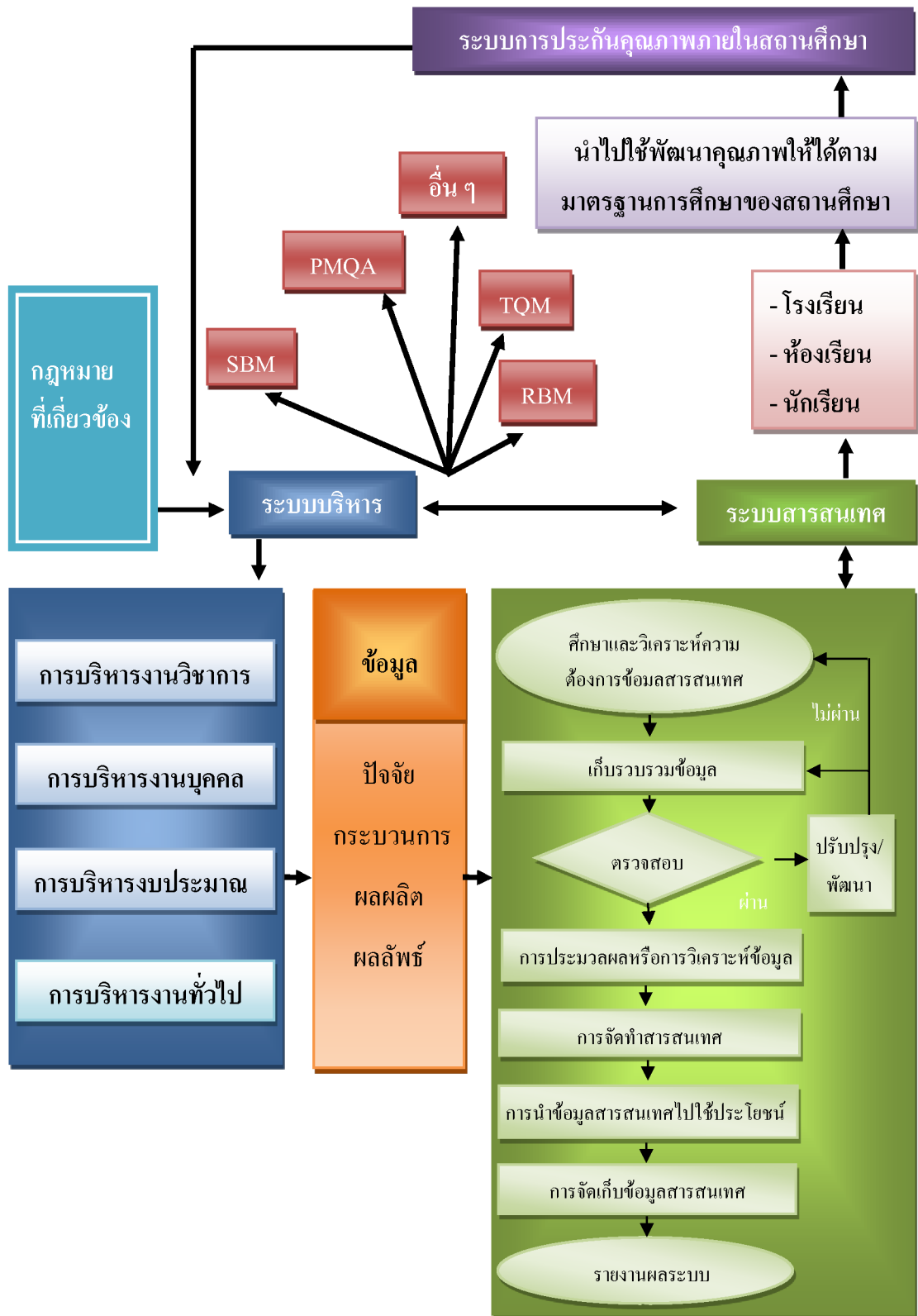
1. คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีหน้าที่จัดทำข้อมูลตามระบบการใช้โปรแกรมสารสนเทศให้เข้ารับการอบรมในโปรแกรมต่าง ๆ ที่หน่วยงานต้นสังกัดจัดขึ้น บุคลากรในด้านนี้จะต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบและมีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่
2. จัดให้มีระบบติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำเนินการกรอกข้อมูลและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน
3. ให้การสนับสนุนบุคลากรในสถานศึกษาให้ได้รับการอบรมพัฒนาทักษะด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง
4. มีบทบาทในการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลสารสนเทศที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้นก่อนนำไปใช้เพื่อให้เกิดผลดีต่อสภาพงานของสถานศึกษา
5. สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาทุกคนมีความรู้และสามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศที่ทางสถานศึกษาจัดทำขึ้นได้ด้วยตนเองโดยมีการจัดทำห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ไว้ให้บริการและให้ผู้ที่ทำหน้าที่จัดทำข้อมูลสารสนเทศในด้านต่าง ๆ เป็นผู้แนะนำขั้นตอนการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ

จะเห็นได้ว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศานศึกษาต้องตระหนักถึงการจักระบบบริหารที่เป็นเชิงระบบสอดคล้องกับการจัดการศึกษาที่ส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียนให้มากที่สุด นอกจากนี้การจัดเตรียมความพร้อมในระบบสารสนเทศภายในสถานศึกษาและการนำข้อมูลไปใช้ต้องเป็นหัวใจของการบริหารจัดการในสถานศึกษาซึ่งสถานศึกษาต้องวางระบบบริหารจัดการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพซึ่งมีกฎหมาย กฎกระทรวง และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการ ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 แผนภูมิความสัมพันธ์ของระบบบริหารและสารสนเทศกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 3)

การจัดระบบบริหารและสารสนเทศของโรงเรียนมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนเป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการและครอบคลุมภารกิจด้านการบริหารจัดการได้อย่างมีคุณภาพ โรงเรียนต้องมีระบบการบริหารและการจัดการศึกษาที่นำไปสู่คุณภาพของผู้เรียน รวมถึงระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพเป็นระบบ ถูกต้องสมบูรณ์รวดเร็วเป็นปัจจุบันและสามารถเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้ตลอดเวลา ดำเนินการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณภาพ สำหรับการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาผู้ที่เกี่ยวข้องควรศึกษาแนวคิดและดำเนินการทั้งสองส่วนควบคู่กันไปในขณะเดียวกัน เพื่อให้มีความสอดคล้องและเกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารและการจัดการศึกษา ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างระบบบริหารและสารสนเทศกับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 39)

สถานศึกษาต้องทบทวนการจัดระบบบริหารทรัพยากรที่มีอยู่ว่ามีความเหมาะสมกับองค์การภาระงานความจำเป็นของสถานศึกษาเพื่อการดำเนินงาน โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์วางแผนกำหนดเป้าหมายความสำเร็จอย่างชัดเจนบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้เรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร โรงเรียน มีการกระจายอำนาจอย่างสมดุลและคุณภาพได้รับการพัฒนาจากการนำผลการวิเคราะห์วิจัยมาใช้ในการจัดระบบสารสนเทศเน้นให้เกิดการบันทึกการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบที่สมบูรณ์ มีความครอบคลุมและตรวจสอบได้นำมาใช้ในการตัดสินใจได้ สถานศึกษาอาจจะพัฒนาให้ทันสมัย เช่น พัฒนาระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ (Computer-based information systems: CBIS) ในสถานศึกษา เป็นต้น

ปัจจุบันในการจัดเก็บข้อมูลและการประมวลผลหรือการวิเคราะห์ข้อมูลมักมีการใช้เทคโนโลยีเช่นคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือที่จะให้การดำเนินการดังกล่าวสามารถกระทำได้รวดเร็ว และถูกต้องทั้งนี้การประมวลผลอาจจัดกระทำในลักษณะของข้อมูลเชิงคุณภาพตามกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพก็ได้

เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะเข้ามามีบทบาทในการจัดการระบบสารสนเทศในสถานศึกษาในรูปของโปรแกรมประยุกต์ดังนี้

1. O-BEC เป็น โปรแกรมเพื่อการจัดเก็บบันทึกประมวลผลและรายงานข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ณ วันที่ 10 มิถุนายน เน้นการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาการจัดตั้ง การจัดสรรงบประมาณ การวางแผนทางการศึกษาและการเชื่อมโยงข้อมูลกับโปรแกรม B-OBEC, M-OBEC, P-OBEC และ โปรแกรมอื่น ๆ การดำเนินการกำหนดเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ข้อมูลต้นปีการศึกษา ระยะที่ 2 ข้อมูลสิ้นปีการศึกษา

2. SMIS เป็น โปรแกรมระบบบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา (School management information system: SMIS) พัฒนาขึ้นเพื่อจัดเก็บข้อมูลในระดับสถานศึกษา ประกอบด้วย ทะเบียนโรงเรียน ข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ข้อมูลบุคลากรรายบุคคลและข้อมูลงานวิชาการกำหนดจัดเก็บเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน และข้อมูล ณ วันที่ 10 พฤศจิกายน

3. M-OBEC เป็น โปรแกรมเพื่อบันทึกประมวลผลและรายงานข้อมูลครุภัณฑ์ รายโรงเรียน โดยให้โรงเรียนหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้บันทึกปรับปรุงข้อมูลทุกปีงบประมาณ

4. B-OBEC เป็น โปรแกรมเพื่อบันทึกประมวลผลและรายงานข้อมูลสิ่งก่อสร้าง รายโรงเรียน โดยให้โรงเรียนหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้บันทึกข้อมูลปรับปรุงข้อมูลทุกปีงบประมาณ Data on web เป็นการรายงานข้อมูลจำนวนนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน

ผ่านเว็บไซต์ของ สพฐ. www.obec.go.th ซึ่งกำหนดรายงานข้อมูลเป็นระยะ ได้แก่ ครั้งที่ 1 ข้อมูล ณ วันที่ 16 พฤษภาคม ครั้งที่ 2 ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน และอัปเดตข้อมูลในทุกวันที่ 10 ของเดือน

5. P-OBEC เป็น โปรแกรมเพื่อบันทึกประมวลผลและรายงานข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้บันทึก ข้อมูล

6. ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) เป็นระบบที่นำเอาระบบแผนที่กราฟิก (Geographic) มาทำงานร่วมกับฐานข้อมูล (Database) ที่มีความสามารถในการจัดเก็บแก้ไขปรับปรุง สืบค้นจัดการวิเคราะห์ แสดงผลและรายงานผลข้อมูลเชิงพื้นที่ด้วยระบบคอมพิวเตอร์โดยอาศัย ความสัมพันธ์ทางภูมิศาสตร์เป็นตัวเชื่อมโยงความสัมพันธ์กับข้อมูลอื่น ๆ

เมื่อข้อมูลสารสนเทศมีความทันสมัยแล้วผู้บริหารที่ดีจึงจำเป็นต้องมีความรู้ มีทักษะในการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานในสถานศึกษาตามโครงสร้างการบริหาร สถานศึกษาในปัจจุบันได้แบ่งงานออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงาน บุคลากร การบริหารงานทั่วไป และการบริหารงบประมาณ ซึ่งงานแต่ละงานมีความสำคัญ ต้องดำเนินการให้ถูกต้องและรวดเร็วเป็นปัจจุบันและในแต่ละงานก็ยังคงใช้ข้อมูลสารสนเทศ จากโปรแกรมที่แตกต่างกัน การบริหารงานทั่วไปและการบริหารงานบุคลากรจะใช้โปรแกรม Smis ในการจัดทำข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน โปรแกรม e-office ด้านงานธุรการ การบริหารงานการเงิน ใช้โปรแกรมต้นทุนผลผลิตและการบริหารงานวิชาการจะใช้โปรแกรม Student ในด้านงานทะเบียน และวัดผลซึ่งข้อมูลสารสนเทศที่จัดทำขึ้นจะต้องนำไปใช้ในการให้บริการหน่วยงานอื่นและผู้ขอรับ บริการจากสถานศึกษา (สถาบันวิจัยและพัฒนาคณาจารย์, 2548, หน้า 36-38)

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การบริหารระบบสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการทำข้อมูลให้เป็นระบบสารสนเทศ ประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบ ข้อมูล การประมวลผลให้อยู่ในรูปแบบสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สูงสุดและการจัดเก็บรักษาอย่างมี ระบบเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ สามารถนำไปใช้สนับสนุนการบริหารและการตัดสินใจทั้งใน ระดับผู้ปฏิบัติและระดับผู้บริหาร รวมทั้งคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ จัดให้มีระบบ การติดตามงานของบุคลากร ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาบุคลากรอยู่เสมอ

2. ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน

ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน คือ กระบวนการทำงานหรือการดำเนินงานเพื่อให้ ได้ตรงตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพผู้บริหารต้องมีความรู้และต้องเข้าใจหลักการจุดมุ่งหมาย ทางการศึกษาซึ่งหมายถึง การบริหารระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียนดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา
2. สภาพการบริหารและการจัดการตามโครงสร้างการบริหารและภารกิจ
3. ศักยภาพของสถานศึกษา
4. ความต้องการของสถานศึกษา
5. แนวโน้มการพัฒนาท้องถิ่น
6. แนวทางการจัดการศึกษา
7. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา/ คณะกรรมการนักเรียน
8. ข้อมูลงานด้านวิชาการ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายชั้น รายวิชาฯ
9. ข้อมูลงานด้านงบประมาณ ได้แก่ เงินงบประมาณประจำปี ครุภัณฑ์ พัสดุ
10. ข้อมูลงานด้านบุคคล ได้แก่ ประวัติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ในโรงเรียน

11. ข้อมูลงานด้านทั่วไป ได้แก่ งานประชาสัมพันธ์ทุนการศึกษาฯ
 11.1. อำนาจ เศษชัยศรี (2544, หน้า 3) ได้กล่าวถึงข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนไว้ดังนี้
 1. นักเรียน ได้แก่ จำนวนนักเรียนแยกตามชั้น เพศ ภูมิฐานะ อาชีพของผู้ปกครอง จำนวนนักเรียนเข้าชั้นแยกตามชั้น จำนวนนักเรียนที่ออกกลางคันแยกตามชั้น จำนวนนักเรียนที่จบการศึกษาแยกตามเพศ ข้อมูลด้านสุขภาพ ข้อมูลแนะแนวการศึกษาอาชีพและปัญหาส่วนตัวนักเรียน
 2. พื้นที่อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องพิเศษและอาคารประกอบ ได้แก่ จำนวนพื้นที่และการใช้ประโยชน์จำนวนอาคารเรียนและอาคารประกอบที่ใช้งานได้ดีและชำรุดประวัติเกี่ยวกับการสร้างและการซ่อมแซมปรับปรุงจำนวนห้องเรียนแยกตามชั้นทั้งห้องที่ใช้การได้ดีและห้องที่ชำรุด จำนวนห้องพิเศษ เช่น ห้องพยาบาล ห้องแนะแนว ห้องสื่ออเนกประสงค์
 3. วัสดุและครุภัณฑ์ ได้แก่ วัสดุการสอน วัสดุสำนักงาน จำแนกตามประเภท
 4. บุคลากรในโรงเรียน ได้แก่ จำนวนครู จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา วิชาเอก ระดับตำแหน่ง ระดับชั้นสอน จำนวนคาบสอน ความสามารถพิเศษ จำนวนผู้สนับสนุนการสอนแยกตามประเภทงานที่ปฏิบัติ เช่น เจ้าหน้าที่ธุรการ การเงิน บุคลากรอื่น ๆ นักการภารโรง ผู้รักษาความปลอดภัย

สรุปได้ว่า ระบบสารสนเทศพื้นฐานของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับภาพรวมของโรงเรียน สภาพเศรษฐกิจการเมือง สังคม ความต้องการของชุมชนสภาพการบริหารและการจัดการตามโครงสร้างและภารกิจ โดยมีตัวอย่างรายงานในระบบสารสนเทศ เช่น ข้อมูลทั่วไป ศักยภาพของโรงเรียน ความต้องการของชุมชนแนวโน้มการพัฒนาท้องถิ่นแนวทางการจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการของโรงเรียน/ คณะกรรมการนักเรียน

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน หมายถึง ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับภาพรวม โรงเรียน สภาพเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ความต้องการของชุมชน แนวโน้มการพัฒนาท้องถิ่น โดยความร่วมมือของคณะกรรมการโรงเรียน/ คณะกรรมการนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน การจัดการตามโครงสร้าง เช่น ข้อมูลด้านบุคคลระบบทะเบียนประวัติบุคลากร การจัดเก็บงานสารบรรณ ข้อมูลด้านงบประมาณ พัสดุ ครุภัณฑ์ นำโปรแกรมประยุกต์มาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลและเรียกใช้ข้อมูล มีห้องสำนักงาน เทคโนโลยีสารสนเทศโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ โดยเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องมือ ที่ช่วยประมวลผลข้อมูลเพียงพอกับการใช้งาน

3. ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน

หลักฐานการศึกษาเป็นเอกสารสำคัญที่บันทึกผลการดำเนินงานที่เป็นข้อมูลระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการพัฒนาของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 27-28)

1. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ได้แก่ ระเบียบแสดงผลการเรียนเป็นเอกสารแสดงผลการเรียนและรับรองผลการเรียนของผู้เรียนตามรายวิชาที่เรียน ประกาศนียบัตรเป็นเอกสารแสดงระดับการศึกษาเพื่อรับรองศักดิ์และสิทธิ์ของผู้จบการศึกษาที่โรงเรียนให้ไว้แก่ผู้จบการศึกษากาถบังคับและผู้จบการศึกษาขึ้นพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและแบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษาเป็นเอกสารอนุมัติจบหลักสูตร โดยบันทึกรายชื่อและข้อมูลของผู้จบการศึกษาทั้งระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา

2. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดเป็นเอกสารที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อบันทึกพัฒนาการผลการเรียนรู้และข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน เช่น แบบรายงานประจำตัวนักเรียน แบบบันทึกผลการเรียนประจำรายวิชา ระเบียบสะสม ใบรับรองผลการเรียน

3. การเทียบโอนผลการเรียน เป็นการเทียบโอนผลการเรียนควรดำเนินการในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนแรก หรือต้นภาคเรียนแรกที่โรงเรียนรับผู้ขอเทียบโอนเป็นผู้เรียน ทั้งนี้ผู้เรียนที่ได้รับการเทียบโอนผลการเรียนต้องศึกษาต่อเนื่องใน โรงเรียนที่รับเทียบโอนอย่างน้อย 1 ภาคเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2550) ได้กล่าวถึงข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน มีดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน
3. ผลงานและการแสดงออกของผู้เรียน
4. รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน หมายถึง ระบบสารสนเทศที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนทั้งหมด สารสนเทศนี้เกิดจากผู้เรียน เช่น ข้อมูลนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ผลการประเมินคุณภาพของผู้เรียนระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน การพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน ข้อมูลการใช้ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ และห้องพยาบาลของผู้เรียน

4. ระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน

งานวิชาการมีขอบข่ายครอบคลุมเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดบริการการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผล รวมทั้งติดตามผลและสื่อการเรียนการสอน รวมไปถึงการพัฒนาผู้สอน ตลอดจนการดำเนินงานของโรงเรียนจะต้องเป็นไปตามหลักสูตรและการเรียนการสอน จำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมทุกกระยะด้วยการจัดเนื้อหาวิชาให้ทันสมัยบางครั้งก็มีการเพิ่มวิชาใหม่ ๆ เข้าไปด้วยผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนอย่างแท้จริง เกิดจากการเรียนการสอน ดังนั้นเมื่อหลักสูตรเปลี่ยนก็จำเป็นต้องอบรมครูตามไปด้วย เพราะการใช้หลักสูตรในโรงเรียนจะมีส่วนเกี่ยวข้องไปถึงการจัดตารางสอน การจัดชั้นเรียน วิธีสอน การใช้อุปกรณ์การสอน และการประเมินผลด้วย ถ้ามองในด้านของงานสถานศึกษาการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ งานควบคุมดูแลหลักสูตรการสอน อุปกรณ์การสอน การจัดการเรียน คู่มือครู การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกอบรมครู การนิเทศ การศึกษา การเผยแพร่งานวิชาการ การวัดผลการศึกษา การศึกษาวิจัย การประเมินมาตรฐานสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพสถานศึกษา

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2551, หน้า 29) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

ภิญโญ สาธร (2551, หน้า 17) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ในการบริหารงานวิชาการผู้บริหารควรกระจายอำนาจความรับผิดชอบ ให้ครูทุกคนความเป็นผู้นำของผู้บริหารการศึกษาอยู่ที่ความสามารถที่จะใช้คนอื่นให้ทำงานโดยไม่ต้องใช้วิธีการบังคับอยู่ที่เทคนิคในการกระตุ้นให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนนักเรียน เกี่ยวข้องกับการเรียนทุกคน ขยันแข่งกันทำงานอย่างเต็มใจและอดทน อย่างไม่รีไถ่ตามผู้บริหาร การศึกษาทุกคนพึงระลึกเสมอว่าตนเองไม่ใช่ครูและไม่รอบรู้ในงานวิชาการไปเสียหมดทุกวิชา

การบริหารงานด้านวิชาการจึงอาศัยเทคนิคในการรู้จักใช้คนมากกว่าการสอนคนอื่นว่าเขาทำอย่างไร ความจริงการที่ครูจะทำอะไรเป็นหน้าที่ของครูไม่ใช่หน้าที่ของผู้บริหาร ผู้บริหารเพียงแต่คอยดูแลให้ครูทำงานที่ดีที่สุด

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการตามกระบวนการปฏิรูปการเรียนรู้ครอบคลุมใน 4 ด้าน คือ หลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การรับเข้าศึกษาต่อ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ (ICT)

ขั้นตอนการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียนที่ต้องมีขอบข่ายหลักการบริหารงานวิชาการมีขั้นตอนของกระบวนการดังนี้ (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2544, หน้า 31)

1. ขั้นตอนก่อนดำเนินการ เป็นการกำหนดนโยบายวางแผนงานวิชาการ ดังนี้
 - 1.1 จัดทำแผนงานวิชาการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
 - 1.2 จัดสภาพงานวิชาการและวิธีการเรียน
 - 1.3 จัดครูอาจารย์เข้าสอนและจัดทำโครงการสอน
 - 1.4 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานและจัดตารางสอน
 - 1.5 ปฐมนิเทศนักเรียน
2. ขั้นการดำเนินการ
 - 2.1 การดำเนินการสอนตามหลักสูตรโดยการดูแลให้การสอนเป็นไปตามโครงการสอนในแต่ละวิชาเป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ
 - 2.2 การดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมการเสริมหลักสูตรทางด้านวิชาการ
 - 2.3 งานเกี่ยวกับการบริการการส่งเสริมให้มีการบริการเกี่ยวกับการสอน เพื่อช่วยเหลือครูในด้านการสอนและอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวก
3. ขั้นการส่งเสริมและติดตามผลในด้านวิชาการเพื่อให้ได้มาตรฐานของงานวิชาการ ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมปรับปรุงพัฒนาและประเมินผลงานด้านวิชาการ ได้แก่
 - 3.1 ส่งเสริมให้ครูอาจารย์ได้ปรับปรุงตนเองด้านวิชาการ
 - 3.2 สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางวิชาการ ได้แก่ การกำหนดนโยบายที่เหมาะสมกับโรงเรียนและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติ
 - 3.3 ริเริ่มและสร้างสรรค์ในการปรับปรุงงานด้านวิชาการ
 - 3.4 จัดบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน
 - 3.5 จัดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ
 - 3.6 จัดตั้งคณะกรรมการนักเรียนทางวิชาการขึ้น

3.7 ส่งเสริมให้ชุมชนจัดตั้งชมรมวิชาการเพื่อการจัดกิจกรรมงานด้านวิชาการ

3.8 ส่งเสริมให้มีการเข้าร่วมประชุมสัมมนาฝึกอบรมเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และ
เพิ่มพูนความรู้ด้านวิชาการ และส่งเสริมให้ศึกษาต่อเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ

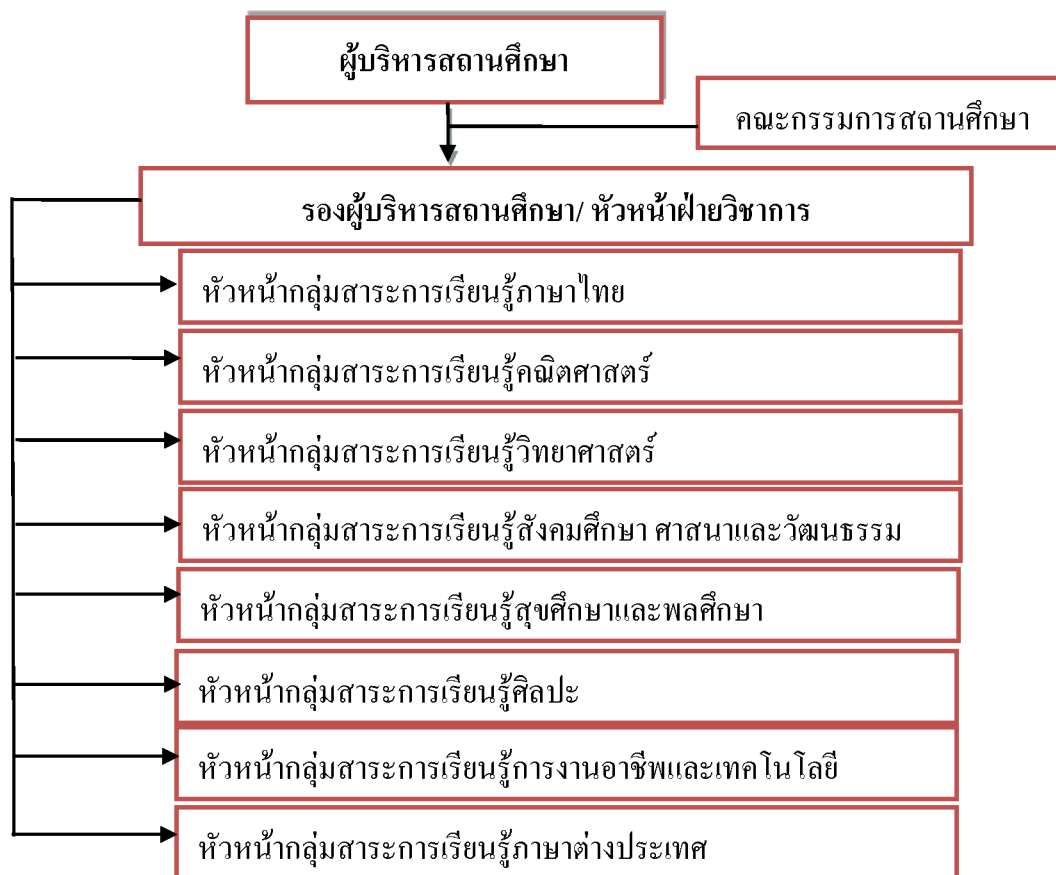
บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารงานวิชาการ

หน้าที่ของผู้บริหารต้องนำเทคนิควิธีและกระบวนการบริหารที่เหมาะสม มาใช้ให้เกิด
ประสิทธิภาพและเป้าหมายของสถานศึกษาผู้บริหารควรคำนึงถึงหลักการบริหาร ดังนี้

(รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2544, หน้า 34)

1. กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาให้ชัดเจน ผู้บริหารต้องเข้าใจถึงเป้าหมายของสถานศึกษาว่าเป็นไปในทิศทางใด
2. ต้องมีเทคนิควิธีการในการบริหารงาน การบริหารงานทุกประเภทย่อมต้องมีเทคนิควิธีการขั้นตอนและกระบวนการที่เป็นระบบ
3. มีการประเมินผล เมื่อได้ดำเนินกิจกรรมใดควรจะมีการประเมินผลและติดตามผลเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงให้ดีขึ้น

โครงสร้างการบริหารงานวิชาการ

ภาพที่ 6 แผนผังโครงสร้างการบริหารงานวิชาการ (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2551)

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า ระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน หมายถึง กระบวนการจัดระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับหลักสูตรกระบวนการจัดการเรียน การสอน การวัดผลประเมินผล การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ ในงานวิชาการ การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ การวิจัยในชั้นเรียน ฝึกอบรมทางด้านวิชาการ ระบบ การประกันคุณภาพภายในและภายนอก

5. ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534, หน้า 3) ได้กล่าวถึงแนวทาง ในการปฏิบัติไว้ว่าในการจัดการระบบสารสนเทศทางการศึกษาของหน่วยงานในระบบกับ โรงเรียน ควรดำเนินการตามกระบวนการบริหารและจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ระบบสารสนเทศในแต่ละขั้นตอนเพื่อให้สถานศึกษามีและได้ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร การศึกษาตามภารกิจของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน มีแนวทางในการนำไปปฏิบัติ
2. กำหนดเวลาหรือปฏิทินงานในการจัดเก็บข้อมูลสถานศึกษาให้ชัดเจนและตรวจสอบ ข้อมูลทุกครั้งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ

วีระ สุภากิจ (2542, หน้า 1) ได้กล่าวถึงระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (Management information system) เป็นระบบที่เกี่ยวกับการนำข้อมูลที่ได้จากการเกิดจากฐานข้อมูลที่น่ามา ประมวลผลให้เป็นระบบสารสนเทศที่มีคุณค่าต่อผู้รับใช้ในการวางแผนและการตัดสินใจขององค์กร ขึ้นไป เพื่อนำมาใช้ในการสนับสนุนในการวางแผนและการตัดสินใจของผู้บริหารความจริงระบบ สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการต้องอาศัยคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วย แต่เนื่องจากความสามารถ ของคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลมากในเวลาอันเร็วในปัจจุบันจึงมักประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ ในการจัดโครงสร้างสามารถจัดลำดับการนำไปใช้งาน แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1. เพื่อการบริหารทางด้านวางแผนนโยบายกลยุทธ์และการบริหารระดับสูง
2. เพื่อการบริหารจัดการในระดับการวางแผนปฏิบัติและการตัดสินใจของผู้บริหาร
3. เพื่อการบริหารจัดการระดับปฏิบัติการและควบคุมในขั้นตอนการปฏิบัติงาน
4. เพื่อการประมวลผลเก็บรวบรวมข้อมูลเข้าสู่ระบบการประมวลผลเสนอต่อผู้บริหาร

อำนาจ เดชชัยศรี (2545, หน้า 34) ได้กล่าวถึงการจัดระบบสารสนเทศว่าจะต้อง ประกอบด้วย กิจกรรมของกลุ่มบุคคลที่ร่วมมือกันดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยใช้กระบวนการและทรัพยากรอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดภายในองค์กร 3 ระดับ ดังนี้

1. การจัดการข้อมูลสารสนเทศระดับสูง โดยผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบายเป้าหมายวัตถุประสงค์ รวมถึงวางแผนกลยุทธ์และแผนระยะยาวขององค์กรจึงมีความต้องการสารสนเทศที่มีขอบเขตกว้างขวางและสารสนเทศเกี่ยวกับแนวโน้มต่าง ๆ จากภายในองค์กรและภายนอกสารสนเทศภายในองค์กรจะแสดงผลสรุปในการดำเนินงานในแต่ละขอบเขตของงานในองค์กรสำหรับสารสนเทศจากสิ่งแวดล้อมภายนอกองค์กรที่อาจมีผลต่อการดำเนินงานจะถูกนำมาเป็นปัจจัยร่วมในการบริหารงาน

2. การจัดการข้อมูลสารสนเทศระดับกลาง ผู้บริหารระดับกลางมีหน้าที่วางแผนยุทธวิธี นโยบายการศึกษาหรือหลักสูตร และประสานงานระหว่างผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับต้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นและสามารถปฏิบัติตามนโยบายหรือแผนงานที่กำหนด โดยผู้บริหารระดับสูงข้อสรุปและสารสนเทศต่าง ๆ ของการปฏิบัติงานจะถูกรวบรวมมาทำการวิเคราะห์และวางแผนงานในการดำเนินงานการควบคุมหรือปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การจัดการข้อมูลสารสนเทศระดับต้น ผู้บริหารงานระดับต้นหรือหัวหน้างานมีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานประจำวัน ซึ่งขั้นตอนการทำงานมีรูปแบบที่แน่นอนและทำงานใกล้ชิดกับผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้การทำงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดโดยผู้บริหารระดับกลางการจัดการในระดับนี้ต้องอาศัยข้อมูลจากการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องอย่างละเอียดนำมาวิเคราะห์เพื่อสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานและควบคุมให้สามารถดำเนินงานตามแผนระยะสั้นที่วางไว้

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2551) ได้กล่าวถึงระบบสารสนเทศที่จำเป็นในการบริหาร ว่าต้องสอดคล้องกับการบริหารงานของโรงเรียนและจะต้องมีคุณภาพ คือ มีความถูกต้องครบถ้วนตรงตามความต้องการใช้งานมีความทันสมัยหรือเป็นปัจจุบัน ทันต่อการใช้งานข้อมูลสารสนเทศ ควรพัฒนาให้เหมาะสมกับหน่วยงานและมีคุณภาพโดยเน้นให้เกิดเอกภาพทางความคิดที่จะพัฒนาร่วมกันในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. สภาพการบริหารจัดการ

1.1 ความสอดคล้องระหว่างวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายการพัฒนา ได้แก่ เอกสารข้อความที่ปรากฏวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการพัฒนาและความคิดเห็น/ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ การกำหนดภารกิจและการกำหนดเป้าหมาย

1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษากับวิสัยทัศน์และภารกิจ ได้แก่ เอกสาร/ ข้อความที่ปรากฏวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย แผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และการรายงานผลความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผน

1.3 การจัดโครงสร้างองค์กร ได้แก่ ข้อมูลการจัดบุคลากรตามหน้าที่การยอมรับในหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษา

2. สภาพและบรรยากาศการเรียนรู้

2.1 การมาเรียนแต่ละภาค/ปีการศึกษา จำแนกตามลำดับชั้น ช่วงชั้นและรวมทั้งโรงเรียน ได้แก่ สถิติการมาทำงานแต่ละวันแต่ละเดือน/ภาค/ปีการศึกษา และจำนวนเวลาเรียนในแต่ละเดือน/ภาค/ปีการศึกษา

2.2 ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการเรียนการสอนของโรงเรียน

2.3 การใช้เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการบริหารจัดการ

2.4 การจัดแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ป้ายนิเทศและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการเรียนรู้

2.5 การบริการด้านสุขอนามัย ได้แก่ การบริการด้านสุขอนามัย ความปลอดภัยและด้านโภชนาการ

3. ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก

3.1 งบประมาณพัฒนาคุณภาพแต่ละระดับการศึกษา ได้แก่ จำนวนงบประมาณทั้งหมดแต่ละปีและการแยกประเภท

3.2 งบประมาณการศึกษาต่อคนต่อปีและแต่ละระดับการศึกษา ได้แก่ งบประมาณแต่ละระดับต่อคน/ปีการศึกษา และจำนวนผู้เรียนแต่ละระดับ

3.3 ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ จำนวนงบประมาณทั้งหมดที่ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.4 การใช้งบประมาณตามแผนงาน ได้แก่ จำนวนโครงการที่ต้องใช้งบประมาณตามแผนในโครงการทั้งหมด

3.5 การบริหารงบประมาณ ได้แก่ ความสมดุลของรายรับ-รายจ่าย สารสนเทศมีส่วนช่วยให้การบริหารการศึกษามีประสิทธิภาพ ลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานขององค์กร ด้วยการให้ข้อมูลที่เป็นระบบ ทำให้ผู้บริหารสามารถวางแผนตัดสินใจกำกับติดตามและควบคุมการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด สามารถรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงความซ้ำซ้อนของปัญหาที่เกิดขึ้น ในองค์กรจะสามารถปรับปรุงได้ทันทั่วทั้งการตัดสินใจจะอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้อง

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน หมายถึง ระบบสารสนเทศที่เป็นข้อมูลในการวางแผน เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารเปรียบเทียบ

ข้อมูลอย่างถูกต้อง ควบคุมหรือปรับปรุงการดำเนินงาน เพื่อให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น แผนงานบริหารและ โครงการของโรงเรียน แผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน การจัดโครงสร้างองค์การบริหารงานของโรงเรียนที่ชัดเจน การนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้สนับสนุนการบริหารและการตัดสินใจทั้งในระดับผู้ปฏิบัติและระดับผู้บริหาร

6. ระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานผลงานโรงเรียน

ในการบริหารระบบสารสนเทศทางการศึกษานั้นมีกระบวนการในการดำเนินงานในหลายขั้นตอน โดยมีนักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ที่สำคัญได้เสนอแนวทางในการดำเนินงานไว้ดังนี้

นพพงษ์ บุญจิตราดุล (2525, หน้า 28) ได้กล่าวถึงการรายงานผลงาน โรงเรียนว่าเป็น การสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มบุคคลใดกลุ่มบุคคลหนึ่งกับประชาชน วิธีการรายงานต้องมีแบบแผนและการกระทำที่ต่อเนื่องกันในอนาคตที่จะสร้างหรือยังให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกลุ่มประชาชนเพื่อให้โรงเรียนและให้สถาบันกลุ่มชนที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจและให้ความสนับสนุนร่วมมือซึ่งกันและกันอันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่โรงเรียนหรือสถาบันนั้นให้ดำเนินงานได้ตามจุดมุ่งหมาย โดยมีประชาชนเป็นแนวบรรทัดฐานสำคัญและการรายงานผลหรือการประชาสัมพันธ์ผลงานโรงเรียน คือ กระบวนการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นการเผยแพร่ข่าวสารให้ประชาชนได้รับรู้
2. เป็นการชักชวนให้ประชาชนสนับสนุนจุดมุ่งหมายและการดำเนินงานของโรงเรียนหรือหน่วยงานและสถาบัน
3. เป็นเครื่องช่วยให้ความคิดเห็นของประชาชนกับสถาบันโรงเรียนหรือสถาบัน มีส่วนสอดคล้องในทิศทางเดียวกัน

กระบวนการในการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศมีทั้งหมด 5 ขั้นตอน (เกรียงศักดิ์ พราวศรี, 2544, หน้า 5-7) คือ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล นับว่ามีความสำคัญเป็นอันดับแรกของการจัดทำระบบสารสนเทศซึ่งเป็นแนวทางนำไปสู่การปฏิบัติในด้านต่าง ๆ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งมีทั้งอยู่ภายนอกหน่วยงานและในหน่วยงานมีแนวปฏิบัติเป็นขั้นตอนและกิจกรรมย่อย ๆ ดังนี้

1.1 กำหนดหน่วยงานและบุคลากรรับผิดชอบให้ชัดเจน แม้ว่าหน่วยงานระดับสถานศึกษาจะไม่มีกรอบอัตรากำลัง ทางด้านผู้บริหารก็ควรมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบที่แน่นอน

1.2 กำหนดรายการข้อมูลสารสนเทศที่สถานศึกษาจะต้องไปจัดเก็บข้อมูลจากแหล่งตามหลักการและกรอบแนวคิดสถานศึกษาควรวเคราะห์ โดยใช้ขณะทำงานและโดยบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องแต่ละเรื่องสารสนเทศสำคัญและจำเป็นในระดับสถานศึกษาอาจต้องไปกำหนดเพิ่มเติมขึ้นในส่วนที่เป็นความแตกต่างของแต่ละพื้นที่

1.3 กำหนดวิธีการจัดเก็บและสร้างเครื่องมือเก็บให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลและแหล่งข้อมูล เช่น แบบสำรวจ แบบรายงาน แบบสัมภาษณ์ หรือแบบสอบถาม เป็นต้น

1.4 กำหนดเวลาหรือปฏิทินในการจัดเก็บแล้วกำหนดวันเก็บข้อมูลให้ชัดเจนว่าจะมีกี่วันในหนึ่งปี หมายความว่าข้อมูลจะเปลี่ยนไปอย่างไรแต่การใช้จะต้องใช้ ณ วันที่กำหนด เช่น ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน ของทุกปี เป็นต้น

1.5 การไปเก็บรวบรวมมาจากแหล่งซึ่งจะอยู่ทั้งในและนอกหน่วยงานตามเวลาที่กำหนด

1.6 ข้อมูลสารสนเทศบางตัวยังไม่มีการเก็บข้อมูลจะต้องสร้างเงื่อนไขให้เกิดขึ้นมา

2. การตรวจสอบข้อมูล เป็นขั้นตอนสำคัญในระบบการผลิตสารสนเทศ ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลที่ได้รับการรวบรวมและบันทึกเอาไว้ได้อย่างถูกต้องการตรวจสอบข้อมูลเป็นการค้นหารายการข้อมูลที่ยังมีความผิดพลาดทุกครั้งที่ยังเก็บข้อมูลมาจากแหล่งต่าง ๆ จะต้องนำมาตรวจสอบทุกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณสมบัติซึ่งประกอบด้วย 3 ประการที่สำคัญ ได้แก่

2.1 ความเป็นปัจจุบันของข้อมูล หมายถึง ช่วงเวลาที่ข้อมูลเกิดคือเมื่อใดเหมาะสมกับเวลาและทันกับเวลาที่จะใช้หรือไม่ข้อมูลบางตัวต้องเก็บปีละครั้ง ข้อมูลบางตัวมีอายุเป็นปัจจุบัน 3 ปีมาแล้ว เป็นต้น

2.2 ข้อมูลตรงกับความต้องการเนื้อหาของสารสนเทศ

2.3 มีความถูกต้องแม่นยำต้องมีการบันทึกจากสภาพความเป็นจริงในเวลาสำรวจ

3. การจัดการข้อมูล เป็นการนำข้อมูลมาประมวลผลเป็นสารสนเทศส่วนตัวใดที่เป็นสารสนเทศอยู่แล้วให้นำมาจัดกลุ่มแยกแยะตามลักษณะและประเภทของสารสนเทศซึ่งการประมวลผลนั้นใช้วิธีการง่าย ๆ จนกระทั่งนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ นั่นคือเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติสำคัญ ดังนี้

3.1 มอบหมายผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ความเข้าใจทางด้านคณิตศาสตร์สถิติหรือผู้รับผิดชอบงานข้อมูลของสถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการประมวลผล

3.2 การประมวลผลข้อมูลเป็นสารสนเทศจะต้องจัดทำเฉพาะสารสนเทศที่หน่วยงานได้กำหนดขอบข่ายไว้แล้วเท่านั้น เช่น การวางแผนทางการศึกษา การรายงานข้อมูลประจำปีโดยยึด

หลักการที่ว่าการประมวลผลแต่ละตัวต้องตอบคำถามให้ได้ว่าสารสนเทศตัวนี้เอาไปใช้ประโยชน์อะไร มิฉะนั้นจะเสียเวลาในการจัดกระทำ

3.3 หากสถานศึกษาใดนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ควรจัดโปรแกรมโดยยึดโปรแกรมให้สอดคล้องกับระดับจังหวัด เพราะในอนาคตจะได้เชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลเป็นเครือข่ายได้

3.4 ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ต้องมีความชัดเจนในตัวเอง ไม่ว่าจะวิเคราะห์โดยใครเมื่อใด ผลที่ออกมาย่อมได้ตรงกันเสมอ

3.5 ในการวิเคราะห์ข้อมูลควรใช้ค่าสถิติที่ง่ายและตรงที่สุด

4. การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ข้อมูลที่ผ่านการประมวลผลหรือจัดทำเป็นสารสนเทศที่มีความหมายชัดเจน มีความกะทัดรัด ตรงกับความต้องการและสะดวกต่อการนำไปใช้อาจนำเสนอในรูปแบบของตาราง แผนภาพ กราฟ หรือการบรรยายเป็นความเรียงก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของการนำไปใช้และลักษณะของสารสนเทศนั้น ๆ

5. การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ จะต้องเก็บข้อมูลพื้นฐานและสารสนเทศที่ผ่านการจัดกระทำเรียบร้อยแล้วโดยการเก็บไว้ในสื่อต่าง ๆ เป็นการเก็บทั้งส่วนที่เป็นข้อมูลและส่วนที่เป็นสารสนเทศไว้ในสื่อต่าง ๆ อย่างมีระบบสะดวกต่อการค้นหาเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ การจัดเก็บอาจจัดเก็บเป็นแฟ้มเอกสารหรือแฟ้มอิเล็กทรอนิกส์ตามศักยภาพของสถานศึกษา แต่ต้องคำนึงถึงระบบการค้นหาให้สะดวกต่อการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน การจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบอาจจัดแฟ้มข้อมูลเรียงลำดับในแต่ละแฟ้ม โดยอาจแบ่งเป็น แฟ้มข้อมูลหลัก แฟ้มข้อมูลย่อย แฟ้มดัชนี แฟ้มข้อมูลสรุป

สถานศึกษาที่มีระบบสารสนเทศที่สมบูรณ์ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน ใช้ได้สะดวกและตรงตามความต้องการ จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เป็นการสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนรากฐานของหลักวิชา หลักฐานข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้มีกระบวนการวิเคราะห์ประมวลผลที่เป็นวิทยาศาสตร์ มีความสมเหตุสมผลเพราะสารสนเทศทั้งหลายนั้น นอกจากจะใช้ในการวางแผนการดำเนินงานและประกอบการตัดสินใจแล้ว ยังนำไปสู่การพัฒนาแนวความคิดและสร้างทางเลือกใหม่ ๆ ในการดำเนินการต่าง ๆ ด้วยซึ่งการจัดระบบสารสนเทศอาจจำแนกตามวิธีดำเนินการออกเป็น 3 ระบบ มีจุดเด่นและจุดด้อย พอสรุปได้ ดังนี้

1. ระบบทำด้วยมือ (Manual system) เป็นระบบที่เก็บโดยใช้เอกสารในรูปแบบต่าง ๆ ระบบนี้มีข้อดี คือค่าใช้จ่ายน้อย ส่วนข้อเสียคือ การเรียกใช้ไม่สะดวกและไม่ทันการหากจัดระบบแฟ้มเอกสารไม่เหมาะสมเท่าที่ควร

2. ระบบกึ่งอัตโนมัติ (Semi-automation) ระบบนี้ใช้มือทำส่วนหนึ่งและใช้เครื่องกลส่วนหนึ่ง กล่าวคือ ส่วนที่เป็นเอกสารต่าง ๆ ทำด้วยมือ และส่วนที่สร้างระบบสารสนเทศใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วย ระบบนี้มีข้อดีคือ ค่าใช้จ่ายไม่สูง การฝึกอบรมบุคลากรไม่มากนัก แต่มีข้อเสีย คือ ถ้ารูปแบบเอกสารและการปฏิบัติงานไม่เหมาะสม การกรอกข้อมูลผิดพลาด จะทำให้การดำเนินการล่าช้าระบบนี้จะทำได้ดีต่อเมื่อส่วนที่ทำด้วยมือทำได้สมบูรณ์แบบ ได้แก่ การกรอกข้อมูลครบถ้วน ถูกต้อง มีระบบควบคุม ตรวจสอบอย่างดี

3. ระบบอัตโนมัติ (Full-automation) เป็นระบบที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ดำเนินงาน ระบบนี้ต้องการออกแบบให้เข้ากับลักษณะงาน เนื่องจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่สร้างมาจะมีลักษณะและขนาดของเครื่องแตกต่างกัน

จุดมุ่งหมายของการรายงานผล

จุดมุ่งหมายการรายงานผลหรือการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเพื่อนำเสนอข้อเท็จจริงให้ประชาชนทราบ โดยมีจุดมุ่งหมายดังนี้ (อนันต์ธนา อังกินันท์, 2523, หน้า 37)

1. เพื่อเสนอรายงานผลให้ประชาชนทราบความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรียนและการจัดการศึกษา
2. ส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาให้รู้สึกเป็นเจ้าของและเป็นหน้าที่ของประชาชนที่ต้องให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา
3. ส่งเสริมให้ครู นักเรียน และผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันร่วมมือกันในการแก้ปัญหาของเด็กทั้งทางโรงเรียนและที่บ้าน
4. สร้างความเชื่อถือศรัทธาความเชื่อมั่นความนิยมของประชาชนที่มีต่อโรงเรียน
5. ประเมินความต้องการของผู้ปกครองและประชาชนในท้องถิ่นที่มีการศึกษาเพื่อโรงเรียนจะได้หาแนวทางสนองตอบต่อความต้องการอย่างแท้จริง
6. ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งบรรเทาข้อข้องใจทั้งหลายในแง่ต่าง ๆ ที่นักเรียนผู้ปกครองครูประชาชนที่มีต่อโรงเรียนให้หมดไปให้หันมามองโรงเรียนด้วยความชื่นชม
7. เพื่อเปิดโอกาสให้ฝ่ายต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเสนอแนะเพื่อปรับปรุงให้แนวความคิดมิใช่เป็นแต่เพียงความต้องการของครูหรือโรงเรียนเท่านั้น
8. เพื่อให้ นักเรียนครูผู้ปกครองเข้าใจระเบียบกฎเกณฑ์และเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องมีกฎระเบียบให้เข้าใจตรงกันเพื่อร่วมมือกันในการปฏิบัติ
9. เพื่อเชิญชวนให้ประชาชนสนับสนุนช่วยเหลือโรงเรียนทางด้านกำลังกายจิตใจปัญญาความคิด วัสดุแรงงาน ตลอดจนด้านการเงินที่ขาดแคลน

10. สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างบ้าน โรงเรียนและชุมชนที่อยู่ใกล้ชิด โดยมีโรงเรียนเป็นทั้งศูนย์ประชาคม ศูนย์การศึกษา และศูนย์วัฒนธรรมของชุมชน

หลักการรายงานผลงานโรงเรียน

หลักการรายงานหรือประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียนในการจัดโครงสร้าง การรายงานหรือประชาสัมพันธ์โรงเรียนควรมีการดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังนี้ (ภิญโญ สาร, 2551, หน้า 150)

1. กำหนดวัตถุประสงค์ที่จะพึงได้จากการรายงานหรือการประชาสัมพันธ์
2. พิจารณาว่าข่าวสารที่จะแพร่ออกไปนั้นต้องการให้ใครเป็นผู้รับฟังลักษณะของกลุ่มที่รับฟังเป็นอย่างไรเขาจะเข้าใจได้ถูกต้องหรือไม่
3. พิจารณาว่าควรเน้นสิ่งใดก่อนและหลังสิ่งที่สำคัญอันดับแรกต้องเด่น
4. เลือกหาวิธีการหรือเครื่องมือสำหรับแพร่ข่าว เช่น หนังสือพิมพ์ ป้ายประกาศ จดหมาย ถึงผู้ปกครอง การแสดงของนักเรียนและการเข้าไปร่วมในกิจกรรมหรืองานของประชาชน
5. ตรวจสอบผลงานที่ดำเนินการไปแล้วว่าได้ผลตรงตามจุดประสงค์เพียงใดและในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนนั้นควรคำนึงถึงสิ่งสำคัญ คือ

- 5.1 ดำเนินงานด้วยความบริสุทธิ์ใจตรงไปตรงมา
- 5.2 การติดต่อทุกชนิดให้เป็นไปทางบวก คือ มุ่งสร้างแต่ข่าวดีเป็นประจำ
- 5.3 ดำเนินการต่อเนื่องกันไปตลอดเวลาและตลอดปี
- 5.4 พยายามสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้น โดยทั่วไปไม่จำกัดเฉพาะกลุ่ม เพราะถือว่าโรงเรียนเป็นของประชาชนดำเนินงานโดยประชาชนและเพื่อประโยชน์ของประชาชน
- 5.5 ใช้วิธีการง่ายเป็นกันเองในการดำเนินประชาสัมพันธ์ คือ ไม่มีการถือยศถือศักดิ์กับผู้ใด บรรดาเรื่องราวที่น่าเสนอต่อประชาชนก็เป็นไปอย่างง่าย ๆ ไม่มีพิธีการใด ๆ

ฉันท ชาติทอง (2550, หน้า 103) ได้กล่าวถึงสารสนเทศเพื่อรายงานผลการปฏิบัติงานว่าเป็นการนำเสนอข้อมูลอย่างเป็นขั้นตอนที่โรงเรียนจัดทำรายงานให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย รูปแบบ การรายงานเค้าโครง การรายงานลักษณะของข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล เพื่อเสนอต่อผู้บริหารพิจารณาก่อนเผยแพร่สู่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ เช่น ครู ผู้เรียน กรรมการสถานศึกษา ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พอสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน ได้แก่ ประวัติและความเป็นมาของสถานศึกษาสถานที่ตั้ง หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โครงสร้างการบริหารงาน ข้อมูลผู้บริหาร/ บุคลากร/ ข้อมูลนักเรียน และข้อมูลสภาพชุมชนและงบประมาณ
2. วิสัยทัศน์ ได้แก่ เป้าหมาย มาตรฐานและแผนการดำเนินงาน

3. ผลการประเมิน ได้แก่ ผลการประเมินตามตัวบ่งชี้ของมาตรฐานและจุดเด่น (เงื่อนไขของความสำเร็จ) จุดด้อย (สาเหตุและแนวทางการปรับปรุง)

4. ผลงานด้านการส่งเสริมงานวิชาการ ได้แก่

4.1 ด้านการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรครู

4.2 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรโรงเรียน

4.3 ด้านนวัตกรรมการเรียนการสอน

4.4 ด้านการเทียบโอนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

4.5 ด้านการจัดสอนซ่อมเสริมผลการเรียน ได้แก่

4.5.1 ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ เอกสารต่าง ๆ เช่น การผลิตการใช้บริการบันทึกกิจกรรมประจำวันบันทึกการตรวจเยี่ยมนิเทศติดตามผลการดำเนินงานและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลให้เป็นไปตามสภาพความจริง

4.5.2 ผลการดำเนินงานและกิจกรรมในทุก ๆ ด้าน เช่น มีสาเหตุปัญหาอุปสรรคหรือปัจจัยสนับสนุนอะไรที่ก่อให้เกิดผลเช่นนั้น

4.5.3 เสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบในลักษณะที่เป็นไปได้แก้ปัญหาอุปสรรคหรือส่งเสริมให้การดำเนินงานมีความเจริญก้าวหน้า โดยเรียงลำดับความสำคัญ ความจำเป็นและเร่งด่วนด้วย

รูปแบบการนำเสนอผลงานโรงเรียน

รูปแบบการนำเสนอผลงานหรือประชาสัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมายทราบถึงสถานภาพและผลการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา ซึ่งมีความหลากหลายจำเป็นต้องคำนึงถึงความเหมาะสมด้านการสื่อสาร โดยรูปแบบการรายงานควรมีลักษณะโดยทำกิจกรรมเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดมีการประชาสัมพันธ์โรงเรียนซึ่งมีหน้าที่กำหนดรูปแบบต่าง ๆ อย่างมีความหลากหลาย ดังนี้ (กัญญา สาทร, 2551, หน้า 151)

1. การเขียนบทความหรือส่งข่าวสารผ่านสื่อมวลชน
2. การไปบรรยายพิเศษในสถานที่ต่าง ๆ
3. การไปติดต่อบุคคลทั่วไปในท้องถิ่นหรือผู้ปกครองนักเรียน
4. การบันทึกรูปภาพและเหตุการณ์ของโรงเรียนในแต่ละปี
5. การปฐมนิเทศครูนักเรียนผู้ปกครองในต้นปีการศึกษา
6. การจัดทำรายงานประจำปีของโรงเรียน
7. การออกสารหรือข่าวสารของโรงเรียน
8. การเป็นตัวแทนของโรงเรียนในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน

วิจิตร อวະกุล (2540, หน้า 140) ได้กล่าวถึงกลยุทธ์สำคัญของการประชาสัมพันธ์หรือการรายงานผลของหน่วยงานและสถาบันต่าง ๆ ใช้ประชาสัมพันธ์มากและใช้ผสมผสานตามลักษณะและความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนี้

1. หนังสือพิมพ์ นิตยสาร
2. วิทยุ โทรทัศน์ วิทยุทัศน์
3. เสียงตามสาย การใช้รถโฆษณา
4. โปสเตอร์ สติกเกอร์
5. แผ่นพับ แผ่นป้ายผ้า แผ่นปลิว ใช้รูปภาพ
6. สื่อบุคคล การประชุม
7. เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ
8. เขียนจดหมายและการออกเอกสารเผยแพร่แนะนำ
9. ออกข่าวเกี่ยวกับหน่วยงานต่าง ๆ
10. ฉายสไลด์ตามสถานที่สำคัญต่าง ๆ
11. โฆษณานรถเมล์ ยานพาหนะต่าง ๆ ด้านข้าง ด้านหลัง
12. ป้ายโฆษณาริมทางหลวง
13. โทรศัพทถึงตัว
14. การพบและจัดงานเลี้ยงพบปะสร้างสรรค์

ในการรายงานผลงานหรือการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียนที่ได้ผลและก่อให้เกิดประโยชน์แก่โรงเรียน ดังนี้

1. เผยแพร่ชื่อเสียงของโรงเรียนให้เป็นที่รู้จักทั่วไป
2. เป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้ปกครองหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. ก่อให้เกิดความร่วมมือความสามัคคีในการปฏิบัติงาน
4. กระตุ้นให้บุคลากรในโรงเรียนได้กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน
5. ทำให้บุคคลภายนอกมีเจตคติที่ดีต่อโรงเรียน
6. เป็นการส่งเสริมประชาธิปไตยโดยให้โอกาสแก่บุคคลภายนอกในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า ระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานผลงานโรงเรียน หมายถึง ระบบ สารสนเทศที่โรงเรียนรายงานผลงานด้านคุณภาพการศึกษาประจำปี การศึกษาต่อเขตพื้นที่การศึกษาที่รับผิดชอบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รายงานผลการปฏิบัติงานและการประเมินตนเอง (SAR) รายงานผลข้อมูลสารสนเทศผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) หรือโปรแกรมประยุกต์

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยกำหนดอายุ ระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียนเป็นตัวแปรต้น ซึ่งจากการศึกษาค้นคว้า มีความเกี่ยวข้องกันกับปัญหาการพัฒนาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนมีรายละเอียด ดังนี้

1. อายุ

อายุ หมายถึง อายุตัวของข้าราชการ หรือเวลาที่ดำรงชีวิตอยู่ อายุนับตามปีปฏิทินให้นับอายุเต็ม ถ้ามีเศษเดือนให้ตัดลงเหลือเท่าอายุเต็ม โดยแบ่งอายุออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ อายุไม่เกิน 30 ปี อายุช่วง 31-45 ปี และมากกว่า 45 ปี ขึ้นไป สอดคล้องกับ สิริกร วัฒนธัญญาการ (2552) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 จำแนกตามอายุ พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ นิสารัตน์ เชาว์ปรีชา (2556) ได้เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อสภาพปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเก้าเลี้ยว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 จำแนกตามอายุ พบว่า บุคลากรที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรที่มีอายุมากกว่า 50 ปี มีระดับความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนมากกว่าบุคลากรที่มีอายุ 31-40 ปี และอายุ 41-50 ปี

จะเห็นได้ว่าการที่อายุต่างกัน ส่งผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนที่แตกต่างกัน

2. ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของข้าราชการครูที่ได้ปฏิบัติการสอน และปฏิบัติทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นตัวบ่งบอกถึงระดับสติปัญญาความคิด ซึ่งมีผู้กล่าวถึงความแตกต่างของการได้รับการศึกษาไว้หลายท่าน ได้แก่ สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2532, หน้า 137) กล่าวว่า การศึกษาอบรม ได้แก่ ความแตกต่างในการได้รับการศึกษาอบรมของบุคลากร บางคนได้รับการศึกษาดี ได้รับการศึกษาสูง แต่บางคนได้รับการศึกษาปานกลาง และบางคนได้รับการศึกษาต่ำ ผลจากการศึกษาอบรมทำให้คนเราแตกต่างกันหรือมีลักษณะคล้ายคลึงกันได้ คนที่ได้รับการศึกษาดีจะเป็นคนมีคุณภาพคนที่ขาดโอกาสศึกษาความสามารถทางสติปัญญาก็ไม่เจริญถึงขีดสุด เช่นเดียวกับ เอ็ด สารภูมิ (2529, หน้า 22) กล่าวว่า ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ปฏิบัติงาน ถ้าระดับการศึกษาต่ำกว่าบุคคลอื่นในกลุ่มเดียวกันจะมีความพึงพอใจในการจ่ายผลตอบแทนมากกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงกว่า

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ สิงห์ตา (2547) พบว่า การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศกับการพัฒนาระบบสารสนเทศของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามระดับการศึกษา มีความแตกต่างกัน ในขณะที่ คณิต เอี่ยมพิศ (2553) ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศของ โรงเรียนเทศบาล เขตการศึกษา 6 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการระบบสารสนเทศและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศของ โรงเรียนทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ ผกากรอง พุดหอม (2553) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศของ โรงเรียนเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระแก้ว เปรียบเทียบจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งโดยรวมและรายด้าน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ระดับการศึกษามีผลต่อการแสดงความคิดเห็น เจตคติ ซึ่งนับว่าการศึกษาก็คือพื้นฐานคุณภาพของความคิด โดยเฉพาะความสามารถทางด้านสติปัญญาและการเรียนรู้ ดังนั้นระดับการศึกษาที่แตกต่างกันจะส่งผลกระทบต่อปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน จึงเป็นตัวแปรที่น่าสนใจและได้นำมาศึกษาครั้งนี้

3. ขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียนเป็นตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน เพราะจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความพร้อมในด้านทรัพยากรที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาโรงเรียนให้ได้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ย่อมจะมีความพร้อมมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีวัสดุครุภัณฑ์ สื่อการเรียนการสอน มีการนำนวัตกรรมไปใช้ ขนาดของโรงเรียนเป็นตัวแปรที่จะสร้างความต่างเกี่ยวกับปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศโรงเรียน ดังผลการวิจัยของ ประกิต สิริสุวรรณ (2545) ได้เปรียบเทียบสภาพการใช้สารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน (เล็ก กลาง ใหญ่) พบว่า มีการใช้สารสนเทศในการบริหารงานแตกต่างกัน คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ใช้สารสนเทศในการบริหารงานมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก ตามลำดับ เช่นเดียวกับ เทิดศักดิ์ ชูขันธิน (2549) ที่ศึกษาเปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาการดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาแตกต่างกันในระดับปานกลาง โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาการดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาแตกต่างกันในระดับปานกลาง โรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาการดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาแตกต่างกันในระดับปานกลาง และ

สิริกร วัฒนัญญาการ (2552) ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อระดับการบริหารการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาในโรงเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ระดับการปฏิบัติของผู้บริหารและครูมีความแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับภานุพงษ์ สงแซม (2554) ที่ได้เปรียบเทียบปัญหาการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของโรงเรียนในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้โรงเรียนขนาดกลางมีปัญหามากที่สุด รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดใหญ่ ตามลำดับ และสอดคล้องกับ พงษ์ศักดิ์ เมากระจำง (2557) ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยดังกล่าว ขนาดโรงเรียนน่าจะมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงเลือกขนาดโรงเรียนมาเป็นตัวแปรในการวิจัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

สุพรรณนิการ์ พงศ์ผาสุก (2550) ศึกษากระบวนการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า 1) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี เพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก ยกเว้น ด้านการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ยังอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผลการเปรียบเทียบกระบวนการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตำแหน่งผู้บริหารมีการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลแตกต่างกับครูผู้สอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านที่เหลือไม่แตกต่างกัน 3) ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีกระบวนการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีกระบวนการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อบริหารโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 4) ปัญหาการจัดทำระบบสารสนเทศในสถานศึกษาส่วนใหญ่คือ การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลไม่ชัดเจน และไม่ปัจจุบัน บุคลากรเฉพาะด้านตำแหน่งไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความสามารถในการจัดทำข้อมูล บุคลากรมีภาระงานหลายด้านทำให้ดำเนินการไม่ทันตามเวลา

สิริกร วัฒนชัยญูการ (2552) ได้ศึกษาการบริหารการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานครเขต 3 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการบริหารจัดการระบบสารสนเทศทางการศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีระดับการปฏิบัติของผู้บริหารและครูมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การบริหารจัดการระบบสารสนเทศทางการศึกษาทุกขั้นตอนมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับปัญหาอุปสรรค พบว่า การนำข้อมูลไปใช้ต้องใช้ประกอบกับข้อมูลหลายแห่งซึ่งโรงเรียนไม่สามารถเข้าถึงบุคลากรที่รับผิดชอบมีเวลาไม่เพียงพอเพราะมีภาระงานอื่น ข้อเสนอแนะ คือ ข้อมูลควรสามารถโยงใยและรับจากแหล่งอื่นที่เกี่ยวข้องได้โดยตรง ควรจัดบุคลากรที่รับผิดชอบให้มีเวลาเพียงพอในการปฏิบัติงาน โดยไม่กระทบต่อภาระงานอื่น

ผกากรอง พุฒหอม (2553) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย และจำแนกตามขนาดโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งโดยรวมและรายด้าน จำแนกตามวุฒิด้านคอมพิวเตอร์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งโดยรวมและรายด้าน ส่วนแนวทางการพัฒนานั้น ควรจัดอบรมบุคลากรที่ปฏิบัติงานสารสนเทศในโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลควรดำเนินการผู้มีหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลของโรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจ วัตถุประสงค์และวิธีการตรวจสอบข้อมูลให้ชัดเจน ควรจัดระบบการประมวลผลข้อมูลให้มีประสิทธิภาพ ควรกำหนดแนวปฏิบัติในการจัดระบบเก็บข้อมูลไว้อย่างชัดเจน ควรจัดอบรมให้ความรู้และเทคนิควิธีแก่ผู้ที่มีหน้าที่ในกาเผยแพร่ข้อมูล

อัจฉรัตน์ สงวนงาม (2554) ได้ศึกษาปัญหาการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษา กรณีศึกษา: สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษา ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การจัดเก็บข้อมูลและการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อเปรียบเทียบปัญหาโดยภาพรวมทั้ง 5 ขั้นตอน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์ทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

เขมนิจ ปรีเปรม (2554) ได้ศึกษาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกับการบริหารระบบสารสนเทศของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการบริหารระบบสารสนเทศของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกับการบริหารระบบสารสนเทศของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กนกวรรณ สุทธิอาจ (2556) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดทำระบบสารสนเทศสถานวิชาการ โรงเรียนเอกชนในจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานจัดทำระบบสารสนเทศสถานวิชาการ โรงเรียนตามความคิดเห็นผู้บริหาร โรงเรียนครูวิชาการและครูผู้รับผิดชอบการจัดระบบสารสนเทศสถานวิชาการ โรงเรียนเอกชนในจังหวัดสกลนคร ดำเนินการอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย สภาพการดำเนินงานจัดทำระบบสารสนเทศสถานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัญหาการดำเนินงานจัดทำระบบสารสนเทศสถานวิชาการ ไม่แตกต่างกัน

นิสาร์ตน์ เชาว์ปรีชา (2556) ได้ศึกษาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อสภาพปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามเพศ กลุ่มอายุ กลุ่มตำแหน่งหน้าที่ และกลุ่มประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่างก็มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ข้อเสนอแนะคือ บุคลากรมีความต้องการให้มีการส่งเสริม สนับสนุนให้มีวัสดุอุปกรณ์ครุภัณฑ์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดเก็บข้อมูลให้เพียงพอกับการใช้งาน

พงษ์ศักดิ์ เภากระจ่าง (2557) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดเก็บข้อมูล ด้านการตรวจสอบข้อมูล และด้านการนำเสนอข้อมูลตามลำดับ การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้าน โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ณัฐชริดา บัณฑุกาญจน์ (2559) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนราชดำริ กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า

สภาพการจัดระบบสารสนเทศโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ปัญหาการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนราชดำริ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย เปรียบเทียบสภาพการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนราชดำริ จำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเปรียบเทียบปัญหาการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนราชดำริ จำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ชญาพันธ์ หมดสังข์ (2559) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการจัดระบบสารสนเทศโรงเรียนภูษางวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 พบว่า การบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียน โดยรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละขั้นตอน พบว่า ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลอยู่ในระดับมาก ขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง ขั้นตอนการประมวลผลข้อมูล ขั้นตอนนำเสนอข้อมูลและขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูลอยู่ในระดับน้อย

งานวิจัยต่างประเทศ

Davis and Olson (1984, pp. 568-569) ได้เสนอรูปแบบการพัฒนาระบบสารสนเทศ เรียกว่า ต้นแบบสารสนเทศ (Prototype) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาความต้องการสารสนเทศขั้นพื้นฐานของผู้ใช้ระบบสารสนเทศโดยระบุจากความต้องการพื้นฐาน ขอบเขตของระบบสารสนเทศ พร้อมทั้งประมาณค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะเกิดขึ้น
2. สร้างต้นแบบหรือแบบจำลองระบบสารสนเทศเพื่อให้ผู้ใช้แสดงความเห็นได้ว่าพอใจ
3. นำต้นแบบหรือแบบจำลองระบบสารสนเทศไปให้ผู้ใช้ทดสอบและทดลองใช้
4. ปรับปรุงและขยายต้นแบบหรือแบบจำลองระบบสารสนเทศจนพอใจแล้วนำไปใช้เป็นข้อกำหนดของการพัฒนาระบบสารสนเทศต่อไป

Cardinal (1982) ได้ทำการศึกษา เรื่อง รูปแบบการจัดระบบข้อมูลทั่วไปกับการนำมาประยุกต์ใช้กับโรงเรียนรัฐบาล มีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาระบบข้อมูลในการจัดการด้านบุคลากรและการเงินให้เหมาะสมกับทุก ๆ โรงเรียนในเมืองคอมมอนเวลธ ในรัฐแมสซาชูเซตส์ พบว่ามากกว่าร้อยละ 90 ของเขตที่ทำการศึกษาใช้คอมพิวเตอร์อำนวยความสะดวกทางการบริหารโรงเรียนในขนาดใหญ่มีแนวโน้มว่าจะจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพสูงมาใช้เกี่ยวกับการบริหารนักเรียนรายงานการเงินและการวางแผนด้านการเงิน

Karadima (1985) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ระบบสารสนเทศอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา การศึกษาเฉพาะกรณีมหาวิทยาลัยซานดิเอโก เคลลีซี และได้กล่าวถึงความสำคัญของสารสนเทศและสารสนเทศอาจารย์มีความสำคัญต่อการบริหารมหาวิทยาลัยอย่างมากจุดมุ่งหมายของการศึกษานี้มุ่งไปที่กระบวนการวางแผนทางวิชาการ การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ระบบ

สารสนเทศตรวจสอบค่านวนอาจารย์และจัดการการสอนของอาจารย์แบบสอบถามมีจุดมุ่งหมาย การศึกษาในองค์ประกอบที่เกี่ยวกับส่วนต่าง ๆ ได้แก่ลักษณะทั่วไปของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย นโยบายและเกณฑ์ทางวิชาการที่ใช้และกิจกรรมสำคัญที่จะประเมินผลงานของฝ่ายวิชาการ การสอน การวิจัย งานนันทนาการ งานบริการชุมชน การพัฒนาอาจารย์และงานบริหารทั่วไป

Cho (1987, p. 3479-A) ได้ศึกษาเรื่องการปฏิบัติงานและการจัดศูนย์สารสนเทศ พบว่า จากการใช้ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานและการจัดศูนย์สารสนเทศอยู่ในระดับที่น่าพอใจและมีสหสัมพันธ์กันอยู่ในระดับที่เชื่อถือได้ ในองค์ประกอบ 6 ประการดังนี้

1. สภาพของศูนย์สารสนเทศในหน่วยงาน
2. การจัดศูนย์สารสนเทศในหน่วยงาน
3. ศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารบุคคล
4. เทคนิคและนโยบายการจัดระบบข้อมูล
5. องค์ประกอบที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย
6. ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และการจัดศูนย์สารสนเทศ

Sanders (1988, pp. 538-539) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของสารสนเทศที่ดีว่ามี ความสอดคล้องกันทั้ง 4 ประการ ได้แก่

1. ความถูกต้อง (Accuracy)
2. ความเป็นปัจจุบันหรือทันต่อเวลา (Timeliness)
3. ความสมบูรณ์เพียงพอ (Completeness)
4. ความกะทัดรัดและเกี่ยวข้องกับเนื้อหาเรื่อง (Conciseness and relevance)

Turban, Rainer, and Potter (2000, p. 475) ได้ศึกษาการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ ในระบบการศึกษา พบว่า การจัดการระบบฐานข้อมูลซึ่งเป็นรากฐานในการพัฒนางานด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ องค์ประกอบที่สำคัญ คือ การวางแผนระบบข้อมูล เริ่มต้นตั้งแต่การกำหนด แผนยุทธศาสตร์ซึ่งเป็นแผนที่กล่าวถึงภารกิจโดยรวม เป้าหมายของภารกิจ และขั้นตอนที่จำเป็น เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย นอกจากนี้กระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และทรัพยากรที่มีอยู่ มีการกำหนดทิศทางด้านเทคนิควิธีการ โดยการรวบรวมองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ฮาร์ดแวร์ ระบบปฏิบัติการ เครือข่าย ข้อมูลและระบบการจัดการข้อมูล ตลอดจน การประยุกต์ใช้ซอฟต์แวร์ และด้านการจัดการกับระบบฐานข้อมูลขอบเขตอำนาจในการจัดการ และการตัดสินใจเกี่ยวกับระบบข้อมูล เมื่อวางแผนให้ครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว จึงกำหนดแผน ในระบบการปฏิบัติ (แผนปฏิบัติการ) เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

Agingu (2000, p. 205) ศึกษาการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์เพื่อการจัดหาและเผยแพร่สารสนเทศ ซึ่งการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงเปรียบเทียบเว็บไซต์ห้องสมุดที่สนับสนุนโดยมหาวิทยาลัย Historically Black กับห้องสมุดอื่นที่อยู่ใน Southeast โดยจะใช้ข้อคำถาม 12 ข้อ ดังนี้ 1) โฮมเพจห้องสมุดสามารถเข้าถึงได้จากโฮมเพจสถาบันหลักหรือไม่ 2) สามารถเข้าถึงแคตตาล็อกออนไลน์ (Online catalog) ของห้องสมุดได้หรือไม่ 3) เว็บไซต์ห้องสมุดได้จัดหาหรือจัดเตรียมสำหรับการเข้าถึงวารสารหรือรายชื่อวารสารที่มีหรือไม่ 4) เว็บไซต์ห้องสมุดได้จัดเตรียมดัชนีตีพิมพ์หรือฐานข้อมูลซีดีรอมไว้ให้บริการหรือไม่ 5) เว็บไซต์ห้องสมุดได้จัดเตรียมฐานข้อมูลออนไลน์หรือไม่ 6) ผู้ใช้บริการสามารถส่งข้อคำถามได้โดยผ่านเว็บไซต์หรือไม่ 7) ผู้ใช้บริการสามารถที่จะใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดได้หรือไม่ 8) เว็บไซต์ห้องสมุดจัดหาจุดเชื่อมโยงไปสู่แหล่งสารสนเทศที่เกี่ยวข้องที่ผู้ใช้ต้องการไว้หรือไม่ 9) เว็บไซต์ห้องสมุดได้จัดหาจุดเชื่อมโยงไปสู่ห้องสมุดในพื้นที่หรือไม่ 10) เว็บไซต์ห้องสมุดแสดงวันที่ที่ปรับปรุงไว้หรือไม่ 11) เว็บไซต์ห้องสมุดมีจุดประสงค์สำหรับการสื่อสารโต้ตอบไว้หรือไม่ ซึ่งพบการวิจัยพบว่า ห้องสมุดที่สนับสนุนโดย Historically Black Colleges and Universities (HBCU) ส่วนใหญ่ใช้เว็บไซต์ในการจัดหาและเผยแพร่สารสนเทศ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุดของตนเองและทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ในห้องสมุดเท่านั้น ซึ่งจากผลการวิจัยครั้งนี้ได้เสนอแนะให้ห้องสมุดที่สนับสนุนโดย Historically Black Colleges and Universities พัฒนาเว็บไซต์เพื่อการจัดหาและเผยแพร่สารสนเทศได้ดีกว่า

จากการศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศนั้น ผู้วิจัยสรุปองค์ประกอบในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ การบริหารระบบสารสนเทศ ระบบสารสนเทศพื้นฐาน โรงเรียน ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน ระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน และระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน โดยการศึกษาปัญหาในการดำเนินงานในแต่ละด้าน และแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้เป็นข้อมูลต่อสำหรับผู้บริหาร ครู หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำไปเป็นแนวทางพัฒนาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย เรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศ
ของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สมุทรปราการ เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัด
สมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 ปีการศึกษา
2559 จำนวน 15 โรงเรียน มีจำนวนครุรวม 280 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่ม
ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง
ของ Krejcie and Morgan (1970, p. 608) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวนทั้งสิ้น 162
คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามขนาดโรงเรียน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ประชากรกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ขนาดโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	20	12
ขนาดกลาง	95	55
ขนาดใหญ่	165	95
รวม	280	162

3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญสำหรับงานวิจัย คือ เป็นผู้มีประสบการณ์การบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนไม่ต่ำกว่า 4 ปี หรือทำหน้าที่ครูผู้สอนที่วิทยฐานะไม่ต่ำกว่าวิทยฐานะชำนาญการ ผลงานเป็นที่ยอมรับในสายงานของตนเอง จำนวน 3 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การศึกษาเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 3 ข้อ คือ อายุ ระดับการศึกษา และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 ปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) เป็น 5 ระดับ (Best & Kahn, 1993, p. 247) ดังต่อไปนี้

5 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีปัญหาการบริหารงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. การศึกษาเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศในโรงเรียน จากเอกสาร ตำราต่าง ๆ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศในโรงเรียน

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา (Content validity) และรับข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง

เชิงเนื้อหาโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence: IOC) ซึ่งมีการให้คะแนน ดังนี้

+1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

เกณฑ์การผ่านคะแนน IOC คือ ตั้งแต่ .67 ขึ้นไป โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ดังรายนามต่อไปนี้

3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนิรุทธิ์ สติมัน	หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยี
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร
3.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ
ไพวิทยศิริธรรม	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษา
ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร
3.3 ดร.ชัยวัฒน์ พันธุ์วัฒนสกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
ชำนาญการพิเศษ สำนักงาน กสณ.
กระทรวงศึกษาธิการ

4. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เสนออาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์เพื่อตรวจและพิจารณา แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ซึ่งมีลักษณะคล้ายประชากรและไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 30 คน

5. นำข้อมูลจากการทดลองใช้ มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item discrimination power) โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง .39-.87 ซึ่งผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

6. นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของ Cronbach (1990, pp. 202-204) พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .97

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพแล้วนำเสนอกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบพิจารณาเป็นขั้นตอนสุดท้าย เพื่อจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

8. สร้างแบบสัมภาษณ์แนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญแบบปลายเปิด โดยหัวข้อสัมภาษณ์วิเคราะห์จากปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว 6 ด้าน โดยนำด้านที่มีระดับปัญหามากที่สุด เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 และขอความร่วมมือไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล ดำเนินการแจก และเก็บแบบสอบถามจากโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 15 โรงเรียน ด้วยตนเอง จำนวน 162 ฉบับ ไปเก็บข้อมูล และได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 162 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

3. นำแบบสอบถามที่รับคืนมาตรวจสอบจำนวนและคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. นำข้อมูลไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยายประกอบ

5. ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยหัวข้อสัมภาษณ์วิเคราะห์จากปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว 6 ด้าน โดยนำด้านที่มีระดับปัญหามากที่สุด เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดย ผู้วิจัย

กำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญสำหรับงานวิจัย คือ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนไม่ต่ำกว่า 4 ปี หรือทำหน้าที่ครูผู้สอน ที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ผลงานเป็นที่ยอมรับในสายงานของตนเอง จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

5.1 นายวรพจน์ สิงหาราช	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดคลองสวน (พรหมอุทิศวิทยาคาร) อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ
5.2 นางไพวัน แดงเอี่ยม	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดไตรมิตรวราราม อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ
5.3 นางปรางมาศ สุขล้อม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัส ให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ และบันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัยต่อไป

3. เสนอการแปลความหมายคะแนนของปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546, หน้า 121) ดังนี้

- 4.51-5.00 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
- 2.51-3.50 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียน

5. วิเคราะห์แนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอ พระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญตามระดับปัญหาที่ผู้วิจัยได้ค้นพบ โดยการนำเสนอในรูปแบบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัยและทดสอบสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

1. สถิติพรรณนา เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และเพื่อศึกษาปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยใช้การทดสอบค่าที (t -test) และจำแนกตามอายุและขนาดโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ในกรณีที่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least significant difference: LSD)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์และแปลผล

การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที (t - distribution)
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F - distribution)
SS	แทน	ผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนแต่ละตัวยกกำลังสอง (Sum squares)
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน (Mean squares)
df	แทน	องศาแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of freedom)
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็นในการทดสอบสมมติฐาน (Probability)
*	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการครูในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียน และศึกษาระดับปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 3 แนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการครู ในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียน และศึกษาระดับปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

ตารางที่ 5 ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	ความถี่	ร้อยละ
ไม่เกิน 30 ปี	61	37.65
31-45 ปี	55	33.95
มากกว่า 45 ปี	46	28.40
รวม	162	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า ข้าราชการครูในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ส่วนใหญ่อายุไม่เกิน 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.65 อายุ 31-45 ปี ร้อยละ 33.95 และมากกว่า 45 ปี ร้อยละ 28.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าความถี่และค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
ปริญญาตรี	109	67.28
สูงกว่าปริญญาตรี	53	32.72
รวม	162	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า ข้าราชการครูในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 67.28 และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 32.72 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าความถี่และค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ความถี่	ร้อยละ
ขนาดเล็ก	12	7.41
ขนาดกลาง	55	33.95
ขนาดใหญ่	95	58.64
รวม	162	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่าข้าราชการครูในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าส่วนใหญ่สังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่ ร้อยละ 58.64 ขนาดกลาง ร้อยละ 33.95 และขนาดเล็ก ร้อยละ 7.41 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาในการบริหาร ระบบสารสนเทศของโรงเรียน	<i>n</i> = 162		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. การบริหารระบบสารสนเทศ	2.39	.42	น้อย	6
2. ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน	2.53	.37	ปานกลาง	2
3. ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน	2.53	.32	ปานกลาง	1
4. ระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน	2.48	.35	น้อย	3
5. ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน	2.40	.43	น้อย	4
6. ระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงาน โรงเรียน	2.39	.37	น้อย	5
รวม	2.46	.20	น้อย	

จากตารางที่ 8 พบว่า ปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน และระดับน้อย 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน และระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการบริหารระบบสารสนเทศ

เมื่อศึกษาปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 แต่ละด้านเป็นรายชื่อ ดังนี้

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาในการบริหารระบบ
สารสนเทศของโรงเรียน ด้านการบริหารระบบสารสนเทศ

การบริหารระบบสารสนเทศ	<i>n</i> = 162		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. สถานศึกษามีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบ ข้อมูลก่อนนำไปใช้ โดยข้อมูลที่จัดเก็บในระบบจะต้อง เชื่อถือได้	2.47	.81	น้อย	2
2. สถานศึกษามีการประมวลผลข้อมูลให้อยู่ในรูปสารสนเทศ ที่เป็นประโยชน์ เช่น การแยกประเภทของข้อมูล การจัดเรียงข้อมูล การคำนวณ การจัดทำรายงาน เป็นต้น	2.44	.77	น้อย	3
3. สถานศึกษามีการจัดเก็บรักษาข้อมูล ปรับปรุงให้เป็น ปัจจุบัน บันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบอย่างมีระเบียบและ เป็นหมวดหมู่ สะดวกในการเรียกใช้งาน เช่น รูปแบบเพิ่ม เอกสาร สิ่งพิมพ์ หรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์	2.48	.84	น้อย	1
4. สถานศึกษาคัดเลือกบุคลากร โดยแต่งตั้งหรือมอบหมาย ผู้รับผิดชอบในการเก็บข้อมูลที่ชัดเจน รวมถึงการเก็บ รวบรวมข้อมูลคืนจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ตามกำหนด	2.40	.72	น้อย	4
5. สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้มีวัสดุอุปกรณ์ครุภัณฑ์ และเทคโนโลยีทันสมัยต่อการจัดเก็บข้อมูลและเพียงพอ ต่อการใช้งาน	2.25	.93	น้อย	7
6. สนับสนุนบุคลากรให้มีความรู้ สามารถสืบค้นข้อมูล สารสนเทศ โดยจัดห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ไว้บริการ	2.31	.84	น้อย	6
7. บุคลากรที่รับผิดชอบได้เข้ารับการฝึกอบรมการพัฒนา ด้านสารสนเทศ ความรู้ในการจัดเก็บข้อมูล และมีทักษะการใช้ โปรแกรมการจัดเก็บข้อมูล เช่น OBEC, SMIS, SAR	2.35	.64	น้อย	5
รวม	2.39	.42	น้อย	

จากตารางที่ 9 พบว่า ปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอ พระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านการบริหาร ระบบสารสนเทศ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดเก็บรักษาข้อมูล ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน บันทึกข้อมูลเข้าสู่ ระบบอย่างมีระเบียบและเป็นหมวดหมู่ สะดวกในการเรียกใช้งาน เช่น รูปแบบแฟ้มเอกสาร ลิงก์พิมพ์ หรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ สถานศึกษามีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบข้อมูลก่อน นำไปใช้ โดยข้อมูลที่จัดเก็บในระบบจะต้องเชื่อถือได้ และสถานศึกษามีการประมวลผลข้อมูล ให้อยู่ในรูปสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ เช่น การแยกประเภทของข้อมูล การจัดเรียงข้อมูล การคำนวณ การจัดทำรายงาน เป็นต้น ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนให้มีวัสดุอุปกรณ์ครุภัณฑ์และเทคโนโลยีทันสมัยต่อการจัดเก็บข้อมูลและเพียงพอ ต่อการใช้งาน

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับของปัญหาในการบริหารระบบ สารสนเทศของ โรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐาน โรงเรียน

ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน	$n = 162$		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับ ภาพรวมของ โรงเรียน สภาพเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และความต้องการชุมชน	2.46	.85	น้อย	5
2. สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มการพัฒนา ท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ โรงเรียน/ คณะกรรมการนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และ ครูทุกคน	2.44	.90	น้อย	6
3. สถานศึกษาได้จัดทำฐานข้อมูลทะเบียนประวัติของ ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน ให้เป็นปัจจุบัน	2.33	.59	น้อย	8
4. สถานศึกษามีระบบการจัดเก็บเอกสารงานสารบรรณ ได้แก่ การจัดเก็บเอกสารต่าง ๆ หนังสือเวียน สามารถ ค้นหาเอกสารได้อย่างรวดเร็ว	2.66	1.08	ปานกลาง	3

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน	$n = 162$		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
5. สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูลด้านงบประมาณ ได้แก่ งบประมาณประจำปี พัสดู ครุภัณฑ์ ให้เป็นปัจจุบัน โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้	2.52	1.02	ปานกลาง	4
6. สถานศึกษาได้นำเครื่องมือ/แบบฟอร์มที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น SMIS, e-office	2.70	.92	ปานกลาง	2
7. สถานศึกษามีห้องสำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ และบริหารข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน	2.38	.75	น้อย	7
8. สถานศึกษามีเครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องมือที่ช่วยใช้ในการประมวลผลข้อมูลเพียงพอกับการใช้งาน	2.72	.84	ปานกลาง	1
รวม	2.53	.37	ปานกลาง	

จากตารางที่ 10 พบว่า ปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ และระดับน้อย 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีเครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องมือที่ช่วยใช้ในการประมวลผลข้อมูลเพียงพอกับการใช้งาน สถานศึกษาได้นำเครื่องมือ/แบบฟอร์มที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น SMIS, e-office และ สถานศึกษามีระบบการจัดเก็บเอกสารงานสารบรรณ ได้แก่ การจัดเก็บเอกสารต่าง ๆ หนังสือเวียน สามารถค้นหาเอกสารได้อย่างรวดเร็ว ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาได้จัดทำฐานข้อมูลทะเบียนประวัติของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาในการบริหารระบบ
สารสนเทศของโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน

ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน	<i>n</i> = 162		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน เช่น จำนวน นักเรียน เพศ อายุ ภูมิถำเนา และการย้ายเข้า-ออก	2.54	.89	ปานกลาง	4
2. สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนของ ผู้เรียน และมีเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนใน แต่ละช่วงชั้น เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา คณิตศาสตร์	2.72	.92	ปานกลาง	1
3. สถานศึกษาได้จัดทำผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ของผู้เรียน โดยจำแนกเป็นระดับชั้นเรียน ระดับ สถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ	2.33	.57	น้อย	6
4. สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้เรียน การรายงานความประพฤติ พฤติกรรม การแสดงออกของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ	2.40	.66	น้อย	5
5. สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูลในด้านการพัฒนาและส่งเสริม ผู้เรียน เช่น ข้อมูลกิจกรรมโฮมรูม การเยี่ยมบ้าน เสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	2.70	.95	ปานกลาง	2
6. สถานศึกษาได้จัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลในการใช้ บริการห้องสมุด/ ห้องคอมพิวเตอร์ของผู้เรียนแต่ละ สัปดาห์	2.33	.73	น้อย	7
7. สถานศึกษาได้จัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลในการใช้ บริการห้องพยาบาลของผู้เรียนแต่ละสัปดาห์	2.69	.93	ปานกลาง	3
รวม	2.53	.32	ปานกลาง	

จากตารางที่ 11 พบว่า ปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอ
พระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านระบบ
สารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า อยู่ใน

ระดับปานกลาง 4 ข้อ และระดับน้อย 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนของผู้เรียน และมีเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูลในด้านการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน เช่น ข้อมูลกิจกรรมโฮมรูม การเยี่ยมบ้าน เสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และสถานศึกษาได้จัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลในการใช้บริการห้องพยาบาลของผู้เรียนแต่ละสัปดาห์ ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาได้จัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลในการใช้บริการห้องสมุด/ ห้องคอมพิวเตอร์ของผู้เรียนแต่ละสัปดาห์

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน

ระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน	<i>n</i> = 162		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. สถานศึกษามีการรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ การทำแผนงานวิชาการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	2.31	.58	น้อย	5
2. สถานศึกษามีการพัฒนากิจการเรียนการสอนของครู โดยให้ครูจัดทำแผนการสอน พัฒนาการสอนด้วยวิธีการสอนในรูปแบบต่าง ๆ อยู่เสมอ	2.54	.75	ปานกลาง	2
3. สถานศึกษานำโปรแกรมประยุกต์มาใช้สำหรับการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน เช่น โปรแกรม Student2551	2.30	.53	น้อย	6
4. สถานศึกษามีการจัดทำทะเบียนสื่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอนของครูทุกคน เช่น สื่อการเรียนการสอนบนเครือข่าย (Web-base instruction) รายวิชาต่าง ๆ e-learning, สื่อสามมิติ	2.52	.89	ปานกลาง	4
5. สถานศึกษามีการจัดทำทะเบียนงานวิจัยของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา เช่น การวิจัยในชั้นเรียน เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อยู่	2.53	.83	ปานกลาง	3

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน	$n = 162$		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
6. สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ สถานศึกษา เพื่อรองรับการตรวจประเมินการประกัน คุณภาพทั้งภายใน และภายนอก	2.70	.98	ปานกลาง	1
รวม	2.48	.35	น้อย	

จากตารางที่ 12 พบว่า ปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอ พระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ และระดับน้อย 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกันคุณภาพสถานศึกษา เพื่อรองรับการตรวจประเมินการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษามีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู โดยให้ครูจัดทำแผนการสอน พัฒนาการสอนด้วยวิธีการสอนในรูปแบบต่าง ๆ อยู่เสมอ และสถานศึกษามีการจัดทำทะเบียนงานวิจัยของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา เช่น การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษานำโปรแกรมประยุกต์มาใช้สำหรับการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน เช่น โปรแกรม Student2551

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน	<i>n</i> = 162		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. สถานศึกษามีการวางแผนการดำเนินงานทุกฝ่ายร่วมกัน และจัดทำปฏิทินเพื่อกำหนดช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ให้ชัดเจน	2.44	.88	น้อย	3
2. สถานศึกษาจัดทำและแผนงานบริหาร โรงเรียน เช่น แผนระยะยาว แผนระยะสั้น ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการ ผลการปฏิบัติงาน	2.38	.75	น้อย	4
3. สถานศึกษาได้จัดทำรายละเอียดข้อมูลทุกโครงการที่ได้ดำเนินงานของโรงเรียน	2.45	.80	น้อย	2
4. สถานศึกษาได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายในการพัฒนา	2.31	.69	น้อย	6
5. สถานศึกษามีการจัดโครงสร้างองค์กรการบริหารงานของโรงเรียนอย่างชัดเจน (ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายงบประมาณ ฝ่ายบุคคล ฝ่ายบริหารงานทั่วไป)	2.49	.72	น้อย	1
6. สถานศึกษานำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ สนับสนุนการบริหารและการตัดสินใจในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ เช่น ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (DSS), ระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร (EIS)	2.33	.77	น้อย	5
รวม	2.40	.43	น้อย	

จากตารางที่ 13 พบว่า ปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดโครงสร้างองค์กรการบริหารงานของโรงเรียนอย่างชัดเจน (ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายงบประมาณ ฝ่ายบุคคล ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) สถานศึกษาได้จัดทำ

รายละเอียดข้อมูลทุกโครงการที่ได้ดำเนินงานของโรงเรียน และสถานศึกษามีการวางแผนการดำเนินงานทุกฝ่ายร่วมกัน และจัดทำปฏิทินเพื่อกำหนดช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ให้ชัดเจน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายในการพัฒนา

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน

ระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน	$n = 162$		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. สถานศึกษามีการรายงานผลงานด้านคุณภาพการศึกษา ประจำปีการศึกษาต่อเขตพื้นที่การศึกษาที่รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	2.36	.53	น้อย	4
2. สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูล เพื่อรายงานผลการปฏิบัติงาน และการประเมินตนเอง (SAR)	2.36	.64	น้อย	5
3. สถานศึกษามีการรายงานผลข้อมูลสารสนเทศผ่าน ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) หรือโปรแกรมประยุกต์ เช่น O-BEC, M-OBEC, B-OBEC เป็นต้น	2.28	.89	น้อย	6
4. สถานศึกษามีการกำหนดรูปแบบการนำเสนอข้อมูล ระบบสารสนเทศชัดเจน เช่น บทความ กราฟิก ตาราง และแผนภูมิ	2.59	.86	ปานกลาง	1
5. สถานศึกษาได้ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนในรอบปีที่ผ่านมา ให้ผู้ปกครองและชุมชนได้รับทราบ โดยการทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์โรงเรียน	2.36	.74	น้อย	3
6. สถานศึกษาได้จัดทำ Website ของโรงเรียนเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นผ่านกระดานสนทนาได้ตอบ	2.39	.72	น้อย	2
รวม	2.39	.37	น้อย	

จากตารางที่ 14 พบว่า ปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอ พระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงาน โรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ และระดับน้อย 5 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการกำหนดรูปแบบการนำเสนอข้อมูลระบบสารสนเทศชัดเจน เช่น บทความ กราฟิก ตาราง และแผนภูมิ สถานศึกษาได้จัดทำ Website ของโรงเรียนเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นผ่านกระดานสนทนา ได้ตอบ และสถานศึกษาได้ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนในรอบปี ที่ผ่านมา ให้ผู้ปกครองและชุมชนได้รับทราบ โดยการทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์โรงเรียน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษามีการรายงานผลข้อมูลสารสนเทศผ่าน ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) หรือ โปรแกรมประยุกต์ เช่น O-BEC, M-OBEC, B-OBEC เป็นต้น

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของ โรงเรียนในอำเภอ พระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียน

1. จำแนกตามอายุ

การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามอายุ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ในกรณีที่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีผลต่าง นัยสำคัญน้อยที่สุด (Least significant difference: LSD)

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน จำแนกตามอายุ

ปัญหาในการบริหารระบบ สารสนเทศ	ไม่เกิน 30 ปี (n = 61)				31-45 ปี (n = 55)				มากกว่า 45 ปี (n = 46)			
	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. การบริหารระบบสารสนเทศ	2.35	.32	น้อย	5	2.39	.36	น้อย	5	2.43	.43	น้อย	5
2. ระบบสารสนเทศพื้นฐาน โรงเรียน	2.47	.29	น้อย	2	2.55	.30	ปานกลาง	2	2.58	.39	ปานกลาง	2
3. ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับ ผู้เรียน	2.50	.34	ปานกลาง	1	2.57	.34	ปานกลาง	1	2.51	.29	ปานกลาง	3
4. ระบบสารสนเทศการ บริหารงานวิชาการโรงเรียน	2.36	.30	น้อย	4	2.53	.31	ปานกลาง	3	2.59	.41	ปานกลาง	1
5. ระบบสารสนเทศเพื่อ การบริหารโรงเรียน	2.29	.36	น้อย	6	2.43	.45	น้อย	4	2.50	.47	ปานกลาง	4
6. ระบบสารสนเทศเพื่อรายงาน ผลงานโรงเรียน	2.40	.35	น้อย	3	2.39	.34	น้อย	6	2.39	.44	น้อย	6
รวม	2.40	.15	น้อย		2.48	.19	น้อย		2.50	.26	น้อย	

จากตารางที่ 15 พบว่า ปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน จำแนกตามอายุ พบว่า

ข้าราชการครูที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาในระดับน้อยทุกด้าน ได้แก่ ระบบสารสนเทศพื้นฐาน โรงเรียน และระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน

ข้าราชการครูที่มีอายุ 31-45 ปี มีปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า 3 อันดับแรกอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน ระบบสารสนเทศพื้นฐาน โรงเรียน และระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน

ข้าราชการครูที่มีอายุมากกว่า 45 ปี มีปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในรายด้านเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน ระบบสารสนเทศพื้นฐาน โรงเรียน และระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารระบบ
สารสนเทศของโรงเรียน จำแนกตามอายุ

ปัญหาในการบริหารระบบ สารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	<i>SS</i>	<i>df</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
1. การบริหารระบบ สารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	.14	2	.07	.50	.61
	ภายในกลุ่ม	21.82	159	.14		
	รวม	21.95	161			
2. ระบบสารสนเทศพื้นฐาน โรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.36	2	.18	1.69	.19
	ภายในกลุ่ม	16.89	159	.11		
	รวม	17.25	161			
3. ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับ ผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	.15	2	.07	.70	.50
	ภายในกลุ่ม	17.09	159	.11		
	รวม	17.24	161			
4. ระบบสารสนเทศการ บริหารงานวิชาการ โรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.60	2	.80	7.00*	.00
	ภายในกลุ่ม	18.22	159	.11		
	รวม	19.82	161			
5. ระบบสารสนเทศเพื่อ การบริหาร โรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.19	2	.60	3.37*	.04
	ภายในกลุ่ม	28.15	159	.18		
	รวม	29.35	161			
6. ระบบสารสนเทศเพื่อ รายงานผลงานโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.00	2	.00	.01	.99
	ภายในกลุ่ม	22.24	159	.14		
	รวม	22.24	161			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.31	2	.15	3.81*	.02
	ภายในกลุ่ม	6.41	159	.04		
	รวม	6.72	161			

* $p < .05$

จากตารางที่ 16 พบว่า ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอ
พระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตาม
อายุ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน และระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร
โรงเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงดำเนินการเปรียบเทียบรายคู่
โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least significant difference: LSD) ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 17 การทดสอบรายคู่ (Post hoc test) ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของ โรงเรียน
จำแนกตามอายุ ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน

อายุ	\bar{X}	ไม่เกิน 30 ปี	31-45 ปี	มากกว่า 45 ปี
		2.36	2.53	2.59
ไม่เกิน 30 ปี	2.36	-	.17	.23*
31-45 ปี	2.53		-	.06
มากกว่า 45 ปี	2.59			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 17 พบว่า ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ด้านระบบ
สารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน จำแนกตามอายุพบความแตกต่างกัน 1 คู่ ได้แก่
ข้าราชการครูที่มีอายุมากกว่า 45 ปี มีปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศมากกว่าข้าราชการครู
ที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 18 การทดสอบรายคู่ (Post hoc test) ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของ โรงเรียน
จำแนกตามอายุ ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียน

อายุ	\bar{X}	ไม่เกิน 30 ปี	31-45 ปี	มากกว่า 45 ปี
		2.29	2.43	2.50
ไม่เกิน 30 ปี	2.29	-	.14	.21*
31-45 ปี	2.43		-	.06
มากกว่า 45 ปี	2.50			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 18 พบว่า ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน จำแนกตามอายุพบความแตกต่างกัน 1 คู่ ได้แก่ ข้าราชการครูที่มีอายุมากกว่า 45 ปี มีปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศมากกว่าข้าราชการครูที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 19 การทดสอบรายคู่ (Post hoc test) ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน จำแนกตามอายุ โดยรวม

อายุ	ไม่เกิน 30 ปี			31-45 ปี		มากกว่า 45 ปี	
	\bar{X}	2.40	2.48	2.48	2.50	2.50	2.50
ไม่เกิน 30 ปี	2.40	-	.08	.20*			
31-45 ปี	2.48		-	.02			
มากกว่า 45 ปี	2.50			-			

* $p < .05$

จากตารางที่ 19 พบว่า ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน โดยรวม จำแนกตามอายุพบความแตกต่างกัน 1 คู่ ได้แก่ ข้าราชการครูที่มีอายุมากกว่า 45 ปี มีปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศมากกว่าข้าราชการครูที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. จำแนกตามระดับการศึกษา

ในการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ใช้การทดสอบค่าที (t -test) ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัญหาในการบริหาร ระบบสารสนเทศของโรงเรียน	ปริญญตรี (n = 109)				สูงกว่าปริญญตรี (n = 53)				t	p
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ		
	1. การบริหารระบบสารสนเทศ	2.38	.38	น้อย	5	2.40	.36	น้อย		
2. ระบบสารสนเทศพื้นฐาน โรงเรียน	2.53	.35	ปานกลาง	2	2.52	.29	ปานกลาง	2	.11	.91
3. ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน	2.53	.32	ปานกลาง	1	2.52	.35	ปานกลาง	3	.24	.81
4. ระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน	2.46	.37	น้อย	3	2.53	.32	ปานกลาง	1	1.27	.21
5. ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียน	2.36	.43	น้อย	6	2.48	.42	น้อย	4	1.67	.10
6. ระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงาน โรงเรียน	2.39	.38	น้อย	4	2.40	.35	น้อย	5	.20	.84
รวม	2.45	.21	น้อย		2.48	.19	น้อย		.89	.37

*p < .05

จากตารางที่ 20 พบว่า ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนโดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ในการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ในกรณีที่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least significant difference: LSD)

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่ของปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาในการบริหารระบบ สารสนเทศ	ขนาดเล็ก (n = 12)				ขนาดกลาง (n = 55)				ขนาดใหญ่ (n = 95)			
	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. การบริหารระบบสารสนเทศ	2.58	.48	ปานกลาง	2	2.48	.36	น้อย	5	2.31	.34	น้อย	6
2. ระบบสารสนเทศพื้นฐาน โรงเรียน	2.75	.44	ปานกลาง	1	2.55	.31	ปานกลาง	3	2.48	.31	น้อย	2
3. ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับ ผู้เรียน	2.36	.30	น้อย	6	2.57	.34	ปานกลาง	1	2.52	.32	ปานกลาง	1
4. ระบบสารสนเทศการ บริหารงานวิชาการโรงเรียน	2.58	.48	ปานกลาง	3	2.56	.37	ปานกลาง	2	2.43	.31	น้อย	3
5. ระบบสารสนเทศเพื่อ การบริหารโรงเรียน	2.50	.46	ปานกลาง	4	2.50	.49	ปานกลาง	4	2.33	.37	น้อย	5
6. ระบบสารสนเทศเพื่อรายงาน ผลงานโรงเรียน	2.50	.43	ปานกลาง	5	2.43	.39	น้อย	6	2.35	.35	น้อย	4
รวม	2.55	.31	ปานกลาง		2.52	.23	ปานกลาง		2.41	.15	น้อย	

จากตารางที่ 21 พบว่า ปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า

ข้าราชการครูที่สังกัด โรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน ระดับน้อย 1 ด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน การบริหารระบบสารสนเทศ และระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน

ข้าราชการครูที่สังกัด โรงเรียนขนาดกลาง มีปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน ระดับน้อย 2 ด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน ระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน และระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน การบริหารระบบสารสนเทศ ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน

ข้าราชการครูที่สังกัด โรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน ระดับน้อย 5 ด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน และระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ การบริหารระบบสารสนเทศ

ตารางที่ 22 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เปรียบเทียบปัญหาในการบริหารระบบ
สารสนเทศของโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาในการบริหาร ระบบสารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	<i>SS</i>	<i>df</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
1. การบริหารระบบ สารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	1.56	2	.78	6.06*	.00
	ภายในกลุ่ม	20.40	159	.13		
	รวม	21.95	161			
2. ระบบสารสนเทศพื้นฐาน โรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.85	2	.42	4.10*	.02
	ภายในกลุ่ม	16.41	159	.10		
	รวม	17.25	161			
3. ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับ ผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	.44	2	.22	2.10	.13
	ภายในกลุ่ม	16.80	159	.11		
	รวม	17.24	161			
4. ระบบสารสนเทศการ บริหารงานวิชาการ โรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.78	2	.39	3.27*	.04
	ภายในกลุ่ม	19.04	159	.12		
	รวม	19.82	161			
5. ระบบสารสนเทศเพื่อ การบริหาร โรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.19	2	.59	3.35*	.04
	ภายในกลุ่ม	28.16	159	.18		
	รวม	29.35	161			
6. ระบบสารสนเทศ เพื่อรายงานผลงาน โรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.38	2	.19	1.39	.25
	ภายในกลุ่ม	21.86	159	.14		
	รวม	22.24	161			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.56	2	.28	7.19*	.00
	ภายในกลุ่ม	6.16	159	.04		
	รวม	6.72	161			

* $p < .05$

จากตารางที่ 22 พบว่า ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอ
พระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำแนกตาม
ขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น
ด้านระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน และด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงาน โรงเรียน

ที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงดำเนินการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least significant difference: LSD) ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 23 การทดสอบรายคู่ (Post hoc test) ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน
จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านการบริหารระบบสารสนเทศ

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดเล็ก 2.58	ขนาดกลาง 2.48	ขนาดใหญ่ 2.31
ขนาดเล็ก	2.58	-	.10	.27*
ขนาดกลาง	2.48		-	.17*
ขนาดใหญ่	2.31			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 23 พบว่า ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

ตารางที่ 24 การทดสอบรายคู่ (Post hoc test) ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน
จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐาน โรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดเล็ก 2.75	ขนาดกลาง 2.55	ขนาดใหญ่ 2.48
ขนาดเล็ก	2.75	-	.20*	.27*
ขนาดกลาง	2.55		-	.07
ขนาดใหญ่	2.48			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 24 พบว่า ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

ตารางที่ 25 การทดสอบรายคู่ (Post hoc test) ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดเล็ก 2.58	ขนาดกลาง 2.56	ขนาดใหญ่ 2.43
ขนาดเล็ก	2.58	-	.02	.16*
ขนาดกลาง	2.56		-	.14*
ขนาดใหญ่	2.43			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 25 พบว่า ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

ตารางที่ 26 การทดสอบรายคู่ (Post hoc test) ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดเล็ก 2.50	ขนาดกลาง 2.50	ขนาดใหญ่ 2.33
ขนาดเล็ก	2.50	-	.00	.17*
ขนาดกลาง	2.50		-	.17*
ขนาดใหญ่	2.33			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 26 พบว่า ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ และ โรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

ตารางที่ 27 การทดสอบรายคู่ (Post hoc test) ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ขนาดเล็ก 2.55	ขนาดกลาง 2.52	ขนาดใหญ่ 2.41
ขนาดเล็ก	2.55	-	.03	.14*
ขนาดกลาง	2.52		-	.11
ขนาดใหญ่	2.41			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 27 พบว่า ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน โดยรวม จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

ตอนที่ 3 แนวทางแก้ปัญหการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

การวิเคราะห์แนวทางแก้ปัญหการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

“...สำหรับปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศในโรงเรียนในปัจจุบัน คิดว่าไม่ใช่ปัญหาใหญ่เลย เพราะมีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษามากมาย ซึ่งตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เขตพื้นที่การศึกษา และ โรงเรียนเองก็ได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้ ซึ่งระบบสารสนเทศที่ใช้อยู่ประจำก็เช่น เกี่ยวกับงานวิชาการ งานทะเบียน วัสดุ การรายงานผล

การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน (SAR) แผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรมด้านวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา รวมถึงงานด้านแผนและงบประมาณ รายงานการเบิก-จ่าย หรือใช้งบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายพัสดุ ครุภัณฑ์ การจัดทำบัญชี รายงานประจำปี และงานด้านการบริหารทั่วไป เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อม งานกิจการนักเรียน ข้อมูลระบบสารบรรณ ข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษา การบันทึกการประชุมของสถานศึกษา รายงานโครงการ/ กิจกรรม เป็นต้น ซึ่งถ้าโรงเรียนเรามีระบบที่ชัดเจน มีบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านนี้โดยตรง ก็จะทำให้มีปัญหาน้อย แต่ก็ยังมีครูบางคนที่ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อาจจะไม่เห็นความสำคัญ หรือไม่สามรถต่อยอดไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ ต้องพยายามส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทางเขตพื้นที่ก็มีการจัดอบรมอยู่เสมอและโรงเรียนก็ส่งบุคลากรไปร่วมอบรมและนำมาเผยแพร่ความรู้ต่อในโรงเรียน

แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารระบบสารสนเทศในโรงเรียนในฐานะผู้บริหาร ก็จะดำเนินการกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการใช้ระบบสารสนเทศให้ชัดเจน พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความชำนาญ สรรหาบุคลากรที่มีความสามารถมาดำเนินการ มีที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญคอยให้คำแนะนำ ผู้บริหารคอยติดตามตรวจสอบ ประเมินระบบให้เป็นไปตามมาตรฐาน และนำผลมาปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น...”

(วรพจน์ สิงหาราช, 2560, 2 กุมภาพันธ์, ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนวัดคลองสวน (พรหมอุทิศวิทยาการ), สัมภาษณ์)

“...ระบบสารสนเทศที่ใช้ในโรงเรียน ส่วนใหญ่ครูจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับด้านนักเรียน เช่น งานทะเบียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน สุขภาพอนามัยของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ผลงานและการแสดงออกของผู้เรียน เป็นต้น ซึ่งก็มีระบบที่ตายตัวอยู่แล้ว แต่อาจมีปัญหากับครูบางคนที่ไม่มีความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การไม่เปิดรับ หรือบางโรงเรียนที่ยังขาดวัสดุ อุปกรณ์ ระบบอินเทอร์เน็ตที่ยังไม่ดีพอ ไม่มีห้องที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศโดยตรง ครูที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ยังไม่มีความเชี่ยวชาญเท่าที่ควร เช่น การซ่อมบำรุง การแก้ปัญหาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารระบบสารสนเทศในโรงเรียนในฐานะครู ก็เห็นว่าตัวครูเองก็ต้องพยายามเปิดรับและพัฒนาตนเองในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ เพราะในปัจจุบันมีความสำคัญมากในการจัดการศึกษา ผู้บริหารควรสนับสนุนอย่างจริงจัง นอกเหนือจากระบบที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนแล้ว ที่เกี่ยวข้องกับครูก็ควรได้รับการพัฒนา เช่น ระบบการจัดเก็บและ

เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ การวิจัยในชั้นเรียนผ่านทางเว็บไซต์ของโรงเรียน มีการอัปเดตข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน การเชื่อมต่อไปยังสังคมภายนอก การประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่าง ๆ ไปยังผู้ปกครอง ชุมชน เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนา ผู้บริหารควรจัดหาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ให้เพียงพอต่อการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ จัดฝึกอบรมครูให้มีความรู้ความชำนาญในการใช้ระบบสารสนเทศในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง...”

(ไพวัน แดงเอี่ยม, 2560, 6 กุมภาพันธ์, ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดไตรมิตรวราราม, สัมภาษณ์)

“...สำหรับโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 15 โรงเรียน นั้น อาจมีปัญหาเรื่องระบบสารสนเทศในโรงเรียนแตกต่างกันตามแต่บริบทและความพร้อมของโรงเรียน ซึ่งดิฉันเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีส่วนสำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนนโยบาย ซึ่งทางเขตฯ ได้สนับสนุนและส่งเสริมอย่างต่อเนื่องอยู่แล้ว มีหลายโรงเรียนที่การดำเนินการยังไม่ประสบความสำเร็จ ยังพบปัญหาในหลาย ๆ ด้าน จากการได้สอบถามกับครูผู้สอนและผู้บริหารหลายท่าน พบว่า ปัญหาในการดำเนินงาน คือ ครูมีความคิดเห็นว่าภาระงานของครูนอกเหนือจากภาระงานสอนประจำนั้นมีมาก เช่น กิจกรรมทั้งภายในและภายนอก การรายงานผลการประเมินต่าง ๆ หรือเห็นว่างานสารสนเทศเป็นหน้าที่ของครูคอมพิวเตอร์ที่ได้รับมอบหมาย หรือครูฝ่ายวิชาการที่รับผิดชอบหน้าที่เท่านั้น จึงไม่เห็นความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับตนเองเท่าที่ควร อีกทั้งบางโรงเรียน เช่น โรงเรียนขนาดเล็กยังไม่มีความพร้อมด้านระบบสารสนเทศ วัสดุ อุปกรณ์และบุคลากร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนยังมีน้อย ดังนั้นแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารระบบสารสนเทศในโรงเรียนนั้น โรงเรียนควรสร้างความตระหนัก ให้ความสำคัญของบุคลากรทุกคนให้มีส่วนร่วมในการดำเนินการ มีการจัดหาเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและหลากหลายประเภท ผู้บริหารกำหนดนโยบาย มีการประชุมวางแผนร่วมกับบุคลากร แบ่งฝ่ายงานอย่างชัดเจน เช่น งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ การบริหารทั่วไป และงานจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ซึ่งในแต่ละฝ่ายควรมีผู้ดูแลระบบเพื่อนำข้อมูลสารสนเทศแสดงบนเว็บไซต์ เพื่อให้ข้อมูลเป็นปัจจุบัน มีความถูกต้องของข้อมูล และควรมีการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศที่ได้รายงานผลต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือเผยแพร่สู่หน่วยงานอื่น ๆ ...”

(ปรางมาศ สุขล้อม, 2560, 8 กุมภาพันธ์, นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1, สัมภาษณ์)

ตารางที่ 28 สรุปแนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอ
พระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

แนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน

1. ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการใช้ระบบสารสนเทศในโรงเรียนมีการประชุมวางแผนร่วมกับบุคลากรในแต่ละฝ่ายงานอย่างชัดเจน เช่น งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ การบริหารทั่วไป และงานจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน
 2. โรงเรียนควรจัดหาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและหลากหลายประเภทให้เพียงพอต่อการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ
 3. ผู้บริหารควรสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องให้มีความรู้ความชำนาญในการใช้ระบบสารสนเทศ
 4. ผู้บริหารควรสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถดำเนินการ มีที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญคอยให้คำแนะนำ
 5. ผู้บริหารคอยติดตามตรวจสอบ ประเมินระบบให้เป็นไปตามมาตรฐาน และนำผลมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น
 6. โรงเรียนควรสร้างความตระหนักแก่บุคลากรให้เห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
 7. ผู้บริหารควรกระตุ้นให้ครูเปิดรับและพัฒนาตนเองในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ระบบการจัดเก็บและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ การวิจัยในชั้นเรียน
 8. โรงเรียนควรจัดให้มีผู้ดูแลระบบเพื่อนำข้อมูลสารสนเทศแสดงบนเว็บไซต์ เพื่อให้ข้อมูลเป็นปัจจุบัน มีความถูกต้องของข้อมูล
 9. โรงเรียนควรมีการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศรายงานผลต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือเชื่อมต่อไปยังสังคมภายนอก
 10. โรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่าง ๆ ไปยังผู้ปกครอง ชุมชน และเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน
-

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 และเปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษาและขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามขนาดโรงเรียน จำนวน 162 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) จำนวน 40 ข้อ โดยมีอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .39-.87 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .97 และเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t -test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ในกรณีที่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least significant difference: LSD)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย พิจารณาในรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน และระดับน้อย 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน และระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านการบริหารระบบสารสนเทศ เมื่อพิจารณาแต่ละด้านสามารถสรุปผลได้ดังนี้
 - 1.1 ด้านการบริหารระบบสารสนเทศ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดเก็บรักษาข้อมูลปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน บันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบอย่างมีระเบียบและเป็นหมวดหมู่ สะดวก

ในการเรียกใช้งาน เช่น รูปแบบแฟ้มเอกสาร สิ่งพิมพ์ หรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ สถานศึกษา มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบข้อมูลก่อนนำไปใช้ โดยข้อมูลที่จัดเก็บในระบบจะต้อง เชื่อถือได้ และสถานศึกษามีการประมวลผลข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ เช่น การแยกประเภทของข้อมูล การจัดเรียงข้อมูล การคำนวณ การจัดทำรายงาน เป็นต้น ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้มีวัสดุอุปกรณ์ครุภัณฑ์และเทคโนโลยี ทันสมัยต่อการจัดเก็บข้อมูลและเพียงพอต่อการใช้งาน

1.2 ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐาน โรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีเครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องมือ ที่ช่วยใช้ในการประมวลผลข้อมูลเพียงพอกับการใช้งาน สถานศึกษาได้นำเครื่องมือ/แบบฟอร์ม ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น SMIS, e-office และ สถานศึกษามีระบบการจัดเก็บเอกสารงานสารบรรณ ได้แก่ การจัดเก็บเอกสารต่าง ๆ หนังสือเวียน สามารถค้นหาเอกสารได้อย่างรวดเร็ว ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาได้จัดทำ ฐานข้อมูลทะเบียนประวัติของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน

1.3 ด้านระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณา ในรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ และระดับน้อย 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนของผู้เรียน และมีเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา คณิตศาสตร์ สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูลในด้านการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน เช่น ข้อมูลกิจกรรม โยมรุม การเยี่ยมบ้าน เสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และสถานศึกษา ได้จัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลในการใช้บริการห้องพยาบาลของผู้เรียนแต่ละสัปดาห์ ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาได้จัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลในการใช้บริการห้องสมุด/ ห้องคอมพิวเตอร์ของผู้เรียนแต่ละสัปดาห์

1.4 ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ และระดับน้อย 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ สถานศึกษา เพื่อรองรับการตรวจประเมินการประกันคุณภาพทั้งภายใน และภายนอก สถานศึกษา มีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู โดยให้ครูจัดทำแผนการสอน พัฒนาการสอน ด้วยวิธีการสอนในรูปแบบต่าง ๆ อยู่เสมอ และสถานศึกษามีการจัดทำทะเบียนงานวิจัยของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา เช่น การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้

ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษานำโปรแกรมประยุกต์มาใช้สำหรับการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน เช่น โปรแกรม Student 2551

1.5 ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ น้อย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัด โครงสร้าง องค์การการบริหารงานของโรงเรียนอย่างชัดเจน (ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายงบประมาณ ฝ่ายบุคคล ฝ่าย บริหารงานทั่วไป) สถานศึกษาได้จัดทำรายละเอียดข้อมูลทุกโครงการที่ได้ดำเนินงานของโรงเรียน และสถานศึกษามีการวางแผนการดำเนินงานทุกฝ่ายร่วมกัน และจัดทำปฏิทินเพื่อกำหนดช่วงเวลา ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ให้ชัดเจน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษาได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และ เป้าหมายในการพัฒนา

1.6 ด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงาน โรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ และระดับน้อย 5 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการกำหนดรูปแบบการนำเสนอข้อมูลระบบ สารสนเทศชัดเจน เช่น บทความ กราฟิก ตาราง และแผนภูมิ สถานศึกษาได้จัดทำ Website ของโรงเรียนเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็นผ่านกระดานสนทนาได้ตอบ และสถานศึกษาได้ประชาสัมพันธ์ผล การดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนในรอบปีที่ผ่านมา ให้ผู้ปกครองและชุมชนได้รับทราบ โดยการทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์โรงเรียน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย ได้แก่ สถานศึกษา มีการรายงานผลข้อมูลสารสนเทศผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) หรือโปรแกรมประยุกต์ เช่น O-BEC, M-OBEC, B-OBEC เป็นต้น

2. ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

2.1 จำแนกตามอายุ พบว่า โดยรวมและรายด้านระบบสารสนเทศการบริหารงาน วิชาการโรงเรียน และระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยส่วนใหญ่ข้าราชการครูที่มีอายุมากกว่า 45 ปี มีปัญหาการบริหารระบบ สารสนเทศมากกว่าข้าราชการครูที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี

2.2 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ

2.3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน และด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงาน โรงเรียนที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. แนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของ โรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการใช้ระบบสารสนเทศในโรงเรียน มีการประชุมวางแผนร่วมกับบุคลากรในแต่ละฝ่ายงานอย่างชัดเจน เช่น งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ การบริหารทั่วไป และงานจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน จัดหาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและหลากหลายประเภทให้เพียงพอต่อการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องให้มีความรู้ ความชำนาญในการใช้ระบบสารสนเทศ สรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมาดำเนินการ มีที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญคอยให้คำแนะนำ ผู้บริหารคอยติดตามตรวจสอบ ประเมินระบบให้เป็นไปตามมาตรฐาน และนำผลมาปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น โรงเรียนควรสร้างความตระหนักแก่บุคลากรให้เห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการดำเนินการ กระตุ้นให้ครูเปิดรับและพัฒนาตนเองในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ระบบการจัดเก็บและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ การวิจัยในชั้นเรียน มีผู้ดูแลระบบเพื่อนำข้อมูลสารสนเทศแสดงบนเว็บไซต์ เพื่อให้ข้อมูลเป็นปัจจุบัน มีความถูกต้องของข้อมูล มีการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศรายงานผลต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือเชื่อมต่อไปยังสังคมภายนอก การประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่าง ๆ ไปยังผู้ปกครอง ชุมชน และเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของ โรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผู้วิจัยได้อภิปรายผลดังนี้

1. ปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของ โรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารและครูในโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดระบบสารสนเทศตามนโยบายและเป้าประสงค์ ข้อที่ 2 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 คือ ยกกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้มี

คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาโดยนำเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ซึ่งผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้รับการอบรมการใช้ระบบสารสนเทศในโรงเรียน การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ระบบประกันคุณภาพการศึกษา มีการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อดำเนินงานในทุกส่วนงาน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ การบริหารทั่วไป และงานจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน จึงส่งผลให้มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ผกากรอง พุฒหอม (2553) ที่ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจากระบบสารสนเทศของโรงเรียนเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระแก้ว พบว่า ปัญหาการจากระบบสารสนเทศของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรัตน์ สงวนงาม (2554) ได้ศึกษาปัญหาการจากระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษา กรณีศึกษา: สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2 พบว่า ปัญหาการจากระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษา ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การจัดเก็บข้อมูลและการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิสารัตน์ เชาว์ปรีชา (2556) ได้ศึกษาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารระบบสารสนเทศ โดยรวมและรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีการวางแผนเกี่ยวกับการบริหารระบบสารสนเทศร่วมกันระหว่างผู้บริหารของแต่ละโรงเรียน เพื่อนำไปใช้สนับสนุนการบริหารและการตัดสินใจทั้งในระดับปฏิบัติและระดับผู้บริหาร รวมทั้งผู้บริหารมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้าอบรมและขยายผลต่อยังบุคลากรในโรงเรียน จัดให้มีระบบการติดตามการดำเนินงาน ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาบุคลากรอยู่เสมอ โรงเรียนมีการจัดเก็บรักษาข้อมูล ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน บันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบอย่างมีระเบียบและเป็นหมวดหมู่ สะดวกในการเรียกใช้งาน เช่น รูปแบบเพิ่มเอกสาร สิ่งพิมพ์ หรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ มีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบข้อมูลก่อนนำไปใช้ โดยข้อมูลที่จัดเก็บในระบบจะต้องเชื่อถือได้ ทำให้ปัญหาการดำเนินงานด้านการบริหารระบบสารสนเทศอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัฐชรีดา บัณฑุกาญจน์ (2559) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการจากระบบสารสนเทศของโรงเรียนราชดำริ กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า มีปัญหาด้านการบริหารระบบสารสนเทศ ทั้งด้านการจัดเก็บข้อมูล

ด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล และด้านการนำเสนอข้อมูลอยู่ในระดับน้อย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ สุทธิอาจ (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหา การดำเนินงานจัดทำระบบสารสนเทศงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนในจังหวัดสกลนคร พบว่า ปัญหาการดำเนินงานด้านการบริหารระบบสารสนเทศ อยู่ในระดับน้อย

1.2 ระบบสารสนเทศพื้นฐาน โรงเรียน โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์หลายโรงเรียนยังมีปัญหาเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องมือที่ช่วยใช้ในการประมวลผลข้อมูลเพียงพอกับการใช้งาน การนำ เครื่องมือ/แบบฟอร์มที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น SMIS, e-office ยังไม่มีระบบที่ชัดเจน และการจัดเก็บเอกสารงานสารบรรณ ได้แก่ การจัดเก็บ เอกสารต่าง ๆ หนังสือเวียน ที่สามารถค้นหาเอกสารได้อย่างรวดเร็วยังต้องมีการบริหารจัดการ ให้เป็นระบบมากขึ้น จึงส่งผลให้ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐาน โรงเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิสารัตน์ เชาว์ปรีชา (2556) ที่ได้ศึกษาการบริหารระบบ สารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 พบว่า บุคลากรที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาด้านระบบสารสนเทศพื้นฐาน โรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ เงามะจ่าง (2557) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศระบบสารสนเทศในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารและครูในทุกโรงเรียนนั้นจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศ ที่เกี่ยวกับผู้เรียนเป็นประจำ เช่น ข้อมูลนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ผลการประเมินคุณภาพ ของผู้เรียนระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียน การพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน จึงอาจเกิดปัญหาสำหรับบุคลากรที่ไม่มี ความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยครูมีปัญหามากที่สุด คือ การจัดทำข้อมูล ผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนของผู้เรียนในแต่ละวิชา และระดับชั้น การจัดทำข้อมูลในด้านการพัฒนา และส่งเสริมผู้เรียน เช่น ข้อมูลกิจกรรมโฮมรูม การเยี่ยมบ้าน เสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตและ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และทะเบียนบันทึกข้อมูลในการใช้บริการห้องพยาบาลของผู้เรียนแต่ละ สัปดาห์ เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิสารัตน์ เชาว์ปรีชา (2556) ที่ได้ศึกษาการบริหารระบบ สารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 พบว่า บุคลากรที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา ด้านการบริหารระบบสารสนเทศ

เกี่ยวกับผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ พงษ์ศักดิ์ เงามะจ่าง (2557) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศโดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการจัดเก็บข้อมูล ด้านการตรวจสอบข้อมูล และด้านการนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน โดยรวมมีปัญหา อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ต้องมีการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกันคุณภาพสถานศึกษา เพื่อรองรับ การตรวจประเมินการประกันคุณภาพทั้งภายใน และภายนอก ซึ่งต้องมีระบบที่ชัดเจนและต่อเนื่อง โรงเรียนมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู โดยให้ครูจัดทำแผนการสอน พัฒนาการสอน ด้วยวิธีการสอนในรูปแบบต่าง ๆ มีการจัดทำทะเบียนงานวิจัยของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพ ทางการศึกษา เช่น การวิจัยในชั้นเรียน เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อยู่เสมอ จึงส่งผล ให้มีปัญหาด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับ งานวิจัยของ นิสารัตน์ เชาว์ปรีชา (2556) ที่ได้ศึกษาการบริหารระบบสารสนเทศของ โรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 พบว่า ระบบ สารสนเทศด้านการบริหารงานวิชาการมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐชรีดา บัณฑุกาญจน์ (2559) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดระบบสารสนเทศของ โรงเรียน ราชดำริ กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ปัญหา การจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนด้านงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

1.5 ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียน โดยรวมและรายด้านมีปัญหา อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1 มีการจัดโครงสร้างองค์การบริหารงานของโรงเรียนอย่างชัดเจน (ฝ่าย วิชาการ ฝ่ายงบประมาณ ฝ่ายบุคคล ฝ่ายบริหารงานทั่วไป) มีการจัดทำรายละเอียดข้อมูลโครงการ ที่ได้ดำเนินงานของโรงเรียน และมีการวางแผนการดำเนินงานทุกฝ่ายร่วมกัน และจัดทำปฏิทิน เพื่อกำหนดช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล การดำเนินงานด้านต่าง ๆ อย่างชัดเจน จึงส่งผลให้มี ปัญหาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียนอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ สุทธิอาจ (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดทำระบบสารสนเทศ งานวิชาการ โรงเรียนเอกชนในจังหวัดสกลนคร พบว่า ด้านระบบสารสนเทศเพื่อบริหาร โรงเรียน มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐชรีดา บัณฑุกาญจน์ (2559) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดระบบสารสนเทศของ โรงเรียนราชดำริ กรุงเทพมหานคร

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ปัญหาการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียน อยู่ในระดับน้อย

1.6 ด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงาน โรงเรียน โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ได้จัดการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับการกำหนดรูปแบบการนำเสนอข้อมูลระบบสารสนเทศชัดเจนในการรายงานผลการดำเนินงานของโรงเรียน เช่น บทความ กราฟ ตาราง และแผนภูมิ เน้นให้แต่ละโรงเรียนจัดทำ Website ของโรงเรียนเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นผ่านกระดานสนทนาโต้ตอบ และเพื่อการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนในรอบปีที่ผ่านมาให้ผู้ปกครองและชุมชนได้รับทราบ โดยการจัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในการดูแลระบบความเป็นปัจจุบันของข้อมูล และมีการควบคุม ตรวจสอบการรายงานผลอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้โรงเรียนมีปัญหาด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงาน โรงเรียน อยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิสารัตน์ เชาว์ปรีชา (2556) ที่ได้ศึกษาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 พบว่า บุคลากรที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศ ด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงาน โรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ สุทธิอาจ (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดทำระบบสารสนเทศงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนในจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงาน โรงเรียน มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย

2. จากผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 จำแนกตามอายุ พบว่า โดยรวมและรายด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน และระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรที่มีอายุน้อยมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความชำนาญตามยุคสมัย จึงทำให้สามารถเรียนรู้การใช้ระบบสารสนเทศของโรงเรียนได้คล่องแคล่วมากกว่าบุคลากรที่มีอายุมาก ซึ่งบางคนอาจมีทัศนคติที่ไม่เปิดรับเทคโนโลยีสารสนเทศเท่าที่ควร จึงส่งผลให้บุคลากรที่มีอายุต่างกันมีปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริกร วัฒนธัญญาการ (2552) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานครเขต 3 จำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิสารัตน์ เชาว์ปรีชา (2556) ได้เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อสภาพปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเก้าเลี้ยวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 จำแนกตามอายุ พบว่า บุคลากรที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 จำแนกตามระดับการศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการนำวิทยาการทางเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษา มีการจัดอบรม ประชุม สัมมนา เพื่อเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการใช้ระบบสารสนเทศในโรงเรียนให้บุคลากรโดยเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาระดับใดต่างก็ได้รับการอบรมโดยเท่าเทียมกัน ซึ่งบุคลากรที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ในปัจจุบันต่างมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาที่ผ่านมาจึงอาจเป็นผลทำให้มีปัญหาการดำเนินงานเกี่ยวกับระบบสารสนเทศของโรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณิต เอี่ยมพิศ (2553) ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนเทศบาลเขตการศึกษา 6 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการระบบสารสนเทศและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ผกากรอง พุดหอม (2553) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระแก้ว เปรียบเทียบจำแนกตามวุฒิการศึกษาด้านคอมพิวเตอร์พบว่า มีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งโดยรวมและรายด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรัตน์ สงวนงาม (2554) ที่ได้เปรียบเทียบปัญหาการจัดการระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษา กรณีศึกษา: สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบุรี เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน และด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงาน โรงเรียนที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3.1 โดยรวมและรายด้านการบริหารระบบสารสนเทศ ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน ระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน และระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร

โรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความพร้อมมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ทั้งทางด้านบุคลากร เครื่องมือ และงบประมาณ มีศักยภาพในการดำเนินงานบริหารจัดการระบบสารสนเทศในระดับที่สูง สามารถดำเนินการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ครู บุคลากร ได้อย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้ โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศแตกต่างกัน สอดคล้องกับ สิริกร วัฒนชัยคุณการ (2552) ที่ได้เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อระดับการบริหารการจัดการระบบสารสนเทศทางการศึกษาในโรงเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุพงษ์ สงแซม (2554) ที่ได้เปรียบเทียบ ปัญหาการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของโรงเรียนในอำเภอสอยดาว สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้โรงเรียนขนาดกลางมีปัญหามากที่สุด รองลงมาคือโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดใหญ่ ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ เภากระจ่าง (2557) ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้าน โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีปัญหาการบริหาร ระบบสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3.2 ด้านระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน และด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงาน ผลงานโรงเรียนที่แตกต่างอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูที่ปฏิบัติงาน ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของงาน เหมือนกัน ปฏิบัติงานอยู่ภายใต้ระเบียบ กฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติเดียวกัน มีการรับรู้ วิทยาการใหม่ที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริินภา แก้วกามา (2557) ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอสี่คิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4 พบว่า ปัญหาการจัดระบบสารสนเทศ ในโรงเรียนทุกขนาดไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับ ชินกรณ์ แก้วรักษา (2555) ได้ศึกษาการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่าโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหาร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ชัยศักดิ์ ตั้งนิติพิฐจักร (2546) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาดาก เขต 2 พบว่า ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. จากการสัมภาษณ์แนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน
 ในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
 ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการใช้ระบบสารสนเทศในโรงเรียน โดยมี
 การประชุมวางแผนร่วมกับบุคลากรในแต่ละฝ่ายงานอย่างชัดเจน เช่น งานวิชาการ งานบุคลากร
 งานงบประมาณ การบริหารทั่วไป และงานจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนเพื่อให้บุคลากรทุกคน
 เกิดความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน มีการจัดหาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ เทคโนโลยี
 สารสนเทศที่ทันสมัยและหลากหลายประเภทให้เพียงพอต่อการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ
 สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องให้มีความรู้ความชำนาญในการใช้ระบบสารสนเทศ
 สรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมาดำเนินการ มีที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญคอยให้คำแนะนำ
 ผู้บริหารคอยติดตามตรวจสอบ ประเมินระบบให้เป็นไปตามมาตรฐาน และนำผลมาปรับปรุง
 แก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น โรงเรียนควรสร้างความตระหนักแก่บุคลากรให้เห็น
 ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการดำเนินการ กระตุ้นให้ครูเปิดรับและพัฒนาตนเองในเรื่อง
 เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ระบบการจัดเก็บและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ การวิจัยในชั้นเรียน
 มีผู้ดูแลระบบเพื่อนำข้อมูลสารสนเทศแสดงบนเว็บไซต์ เพื่อให้ข้อมูลเป็นปัจจุบัน มีความถูกต้อง
 ของข้อมูล มีการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศรายงานผลต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือเชื่อมต่อไปยัง
 สังกัดภายนอก การประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่าง ๆ ไปยังผู้ปกครอง ชุมชน และเปิดโอกาสให้
 บุคคลภายนอกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน ทั้งนี้
 เนื่องจากโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 สมุทรปราการ เขต 1 ยังพบปัญหาปัญหาในการบริหารระบบสารสนเทศในโรงเรียน โดยเฉพาะ
 ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐาน โรงเรียนและระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน ซึ่งพบปัญหาอยู่ใน
 ระดับปานกลาง ซึ่งในปัจจุบันการส่งข้อมูลส่วนใหญ่ยังเป็นการส่งข้อมูลด้วยเอกสาร การจัดเก็บ
 ข้อมูลล่าช้าไม่ทันสมัย ไม่มีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ขาดความน่าเชื่อถือในตัวข้อมูล
 จึงทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ได้ทันที อีกทั้งปัญหาด้านบุคลากรมีการเปลี่ยนแปลงโยกย้าย
 บุคลากรบ่อยครั้ง การปฏิบัติงานบางครั้งไม่ต่อเนื่อง ปัญหาด้านงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุ
 อุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัยไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ปัญหาด้านอาคารสถานที่คับแคบ
 ไม่เป็นเอกเทศในการจัดเก็บเอกสาร เป็นต้น ซึ่งจากแนวทางของผู้เชี่ยวชาญในการแก้ปัญหา
 การบริหารระบบสารสนเทศในโรงเรียนนี้จะมีประโยชน์ในการบริหารจัดการและการพัฒนา
 การทำงานด้านระบบสารสนเทศ ทั้งต่อสถานศึกษา หน่วยงานในสังกัดที่มีส่วนรับรู้และใช้
 ประโยชน์จากข้อมูล ผู้ปกครองและชุมชนที่มีส่วนร่วมในการใช้ข้อมูล (สำนักงานคณะกรรมการ

การประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า 21) ซึ่งแนวทางการแก้ปัญหาที่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ เงามะจ่าง (2557); ผกากรอง พุฒหอม (2553) และ ภาณุพงษ์ สงแซม (2554)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ อันอาจเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร โรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดระบบสารสนเทศใน โรงเรียนประถมศึกษา ดังนี้

1. ด้านการบริหารระบบสารสนเทศ สถานศึกษาควรมีการจัดเก็บรักษาข้อมูล ปรับปรุง ให้เป็นปัจจุบัน บันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบอย่างมีระเบียบและเป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกในการเรียกใช้งาน เช่น รูปแบบแฟ้มเอกสาร สิ่งพิมพ์ หรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ และควรจัดให้มีผู้ดูแลระบบ เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศแสดงบนเว็บไซต์ ให้ข้อมูลมีความถูกต้องเป็นปัจจุบัน อีกทั้งผู้บริหาร ควรส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรในการดำเนินงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนให้มากยิ่งขึ้น โดยเน้นบุคลากรที่มีอายุมากกว่า 45 ปี ขึ้นไป และบุคลากรในโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก

2. ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐาน โรงเรียน ผู้บริหารควรจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องมือที่ช่วยใช้ในการประมวลผลข้อมูล วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย และหลากหลายประเภทให้เพียงพอต่อการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

3. ด้านระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีการจัดทำข้อมูล ผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนของผู้เรียน และมีเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น ให้เป็นระบบมากยิ่งขึ้น และควรฝึกอบรมครูให้มีความรู้ความชำนาญในการใช้ระบบสารสนเทศ ในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน สถานศึกษาควรมีการจัดทำ ข้อมูลให้พร้อม เกี่ยวกับการประกันคุณภาพสถานศึกษา เพื่อรองรับการตรวจประเมินการประกันคุณภาพทั้งภายใน และภายนอก ในส่วนของผู้บริหารควรกระตุ้นให้ครูเปิดรับและพัฒนาตนเอง ในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ระบบการจัดเก็บและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ การวิจัย ในชั้นเรียน โดยผู้บริหารคอยติดตามตรวจสอบ ประเมินระบบให้เป็นไปตามมาตรฐาน และนำผล มาปรับปรุง แก้ไขพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น

5. ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียน ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายและ เป้าหมายในการใช้ระบบสารสนเทศในโรงเรียนมีการประชุมวางแผนร่วมกับบุคลากรในแต่ละฝ่าย

งานอย่างชัดเจน เช่น งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ การบริหารทั่วไป และงานจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน ที่สำคัญควรสร้างความตระหนักแก่บุคลากรให้เห็นความสำคัญและมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

6. ด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงาน โรงเรียน สถานศึกษาควรมีการกำหนดรูปแบบการนำเสนอข้อมูลระบบสารสนเทศชัดเจน เช่น บทความ กราฟิก ตาราง และแผนภูมิ อีกทั้งควรนำเสนอข้อมูลสารสนเทศรายงานผลต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือเชื่อมต่อไปยังสังคมภายนอก

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนระหว่างตัวแปรอื่น ๆ เช่น ภูมิภาคต่าง ๆ
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานสารสนเทศในโรงเรียน
3. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแบบอย่างที่ดีของความสำเร็จในการบริหารงานสารสนเทศในโรงเรียน

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ สุทธิอาจ. (2556). การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน โรงเรียนเทศบาล 2 “เชิงชุมอนุชนวิทยา” สังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลเมืองสกลนคร. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 5(3), 72-88.
- กรมวิชาการ. (2540). *กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและวัสดุภัณฑ์.
- กรมวิชาการ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและวัสดุภัณฑ์.
- กรมสามัญศึกษา. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและวัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). *แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สหกรณ์ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เกรียงศักดิ์ พราวศรี. (2544). *การจัดการระบบสารสนเทศในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 1)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.
- เจมนิจ ปรีเปรม. (2554). *สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกับการบริหารระบบสารสนเทศของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- คณิต เอี่ยมพิศ. (2553). *ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนเทศบาลเขตการศึกษา 6*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ครรชิต มลัยวงศ์. (2542). *ข้าราชการ ไอที: เส้นทางที่ต้องเลือกเดิน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.

- มนัท ชาติทอง. (2550). *เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์
- ชญานันท์ หมดสังข์. (2559). *แนวทางการบริหารจัดการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนภูซางวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. การศึกษาอิสระ* ศึกษาศตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ชัยศักดิ์ ตั้งนิติพิฐจักร. (2546). *สภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,* สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชินกรณ แก้วรักษา. (2555). *การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศตรมหาบัณฑิต,* สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์.
- ณัฐชริดา บัณฑุกาญจน์. (2559). *การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนราชดำริ กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,* สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐพันธ์ เจริญนันท์. (2542). *ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพันธ์ เจริญนันท์ และ ไพบุลย์ เกียรติโกมล. (2550). *ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เดชา อัสวสิทธิถาวร. (2547). *เทคโนโลยีสารสนเทศเบื้องต้น หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง คณะกรรมการอาชีวศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: วังอักษร.
- เทิดศักดิ์ ขุขันธิน. (2549). *การศึกษาปัญหาการดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,* สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุล. (2525). *หลักการบริหารการศึกษา.* กรุงเทพฯ: เอส. เอ็ม. เอ็ม.
- นาริรัตน์ หวังสุนทรพร. (2548). *ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

- นิตยา ทับพุ่ม. (2544). ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- นิตารัตน์ เชาว์ปรีชา. (2556). การพัฒนาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การวิจัยสำหรับครู. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเรือง เนียมหอม. (2547). การจัดระบบสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปทุม แป้นสุวรรณ. (2540). บริการสนเทศ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ประกิต สิริสุวรรณ. (2545). การศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- ผกากรอง พุดหอม. (2553). ปัญหาและแนวทางการปฏิบัติงานระบบสารสนเทศของโรงเรียนเอกชน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระแก้ว. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พงษ์ศักดิ์ เจากระจ่าง. (2557). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- พิกุล เงินทอง. (2550). ปัญหาและแนวทางการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพฑูริย์ สิงห์ตา. (2547). การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศกับการพัฒนาระบบสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ภานุพงษ์ สงแกม. (2554). *ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของโรงเรียนในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภาสกร เกิดอ่อน. (2550). *การจัดระบบสารสนเทศ (พิมพ์ครั้งที่ 1)*. กรุงเทพฯ: บুদ্ধพอยท์.
- ภิญโญ สาธร. (2551). *การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ปรี้นเซส.
- ขงยุทธ เกษสาคร. (2549). *ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม*. กรุงเทพฯ: ซี เอส แอนด์ ดี กราฟฟิก.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2544). *การบริหารงานวิชาการขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2551). *การบริหารงานวิชาการ สถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วรรัตน์ อภินันท์กุล. (2551). *แนวคิดและทฤษฎีนำรู้ทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจิตร อาวะกุล. (2540). *เทคนิคการประชาสัมพันธ์ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีระ สุภากิจ. (2542). *ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริณา แก้วกามา. (2557). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอสี่คิ้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2549). *การบริหารสำนักงานแบบใหม่*. กรุงเทพฯ: ชีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- เศรษฐชัย ชัยสนิท และจิตภัสร์ สัมพันธ์สมโภช. (2550). *ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ*. กรุงเทพฯ: วังอักษร.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2532). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้. (2548). *เรียนรู้สู่คุณภาพสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: เจเอเอ็นที.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. (2558). *แผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ปีงบประมาณ 2558*.
สมุทรปราการ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2534). *การบริหารข้อมูลสารสนเทศสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ครูสภา.

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2536). *การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ
สื่อการเรียนการสอนในศูนย์วิชาการ*. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). *เด็กเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์*. กรุงเทพฯ:
ที. พี. พริน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *การจัดระบบบริหารและสารสนเทศภายใน
สถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพ
การศึกษา พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2550). *ประสิทธิภาพการบริหาร*. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552-2559*.
กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2551). *แนวทางการจัดทำระบบสารสนเทศสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ:
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2553). *แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ
การศึกษา พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. (2545). *การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ*. กลุ่มงาน
วิจัยและประเมินคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา
แห่งชาติ. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สิริกร วัฒนชัยญาณการ. (2552). *การบริหารการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานครเขต 3*. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
ราชภัฏธนบุรี.
- สุพรรณิการ์ พงศ์ผาสุก. (2550). *กระบวนการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขา
วิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สุภาพร พิศาลบุตร. (2546). *ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ:
วีเจ พรินติ้ง.

- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2545). รายงานการวิจัยรูปแบบเครือข่ายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู.
- อนันต์ธนา อังกินันท์. (2523). *สื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์การศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อัจฉรัตน์ สวงงาม. (2554). *ปัญหาการจัดการระบบข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษาระดับศึกษา: สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 2*. งานค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อำนาจ เดชชัยศรี. (2544). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา*. กรุงเทพฯ: อรุณสภาคพรว้าว.
- อำนาจ เดชชัยศรี. (2545). *แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: อรุณสภาคพรว้าว.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล. (2546) *กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแนวคิดสู่การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: บั๊กพอยท์.
- เอ็ด สารภูมิ. (2529). *พฤติกรรมบุคคลในองค์การ*. กรุงเทพฯ: รัชดา 84 แมเนจเม้นต์.
- Agingu, J. (2000). *Introduction to information technology*. New York: Macmillan Press.
- Best, J. W., & Kahn, J. V. (1993). *Research in education* (7th ed). Boston: Allyn & Bacon.
- Cardinale, O. (1982). On a generic management information system model with application to public school system, *Dissertation Abstracts International*, 15(9), 115-129.
- Cho, Y. K. (1987). Implementation and management of information centre: An exploratory study. *Dissertation Abstracts International*, 47(9), 3479-A
- Cronbach, L. J. (1990). *Essential of psychological testing* (5th ed.) New York: Harper Collins.
- Davis, G. B., & Olson, H. M. (1984). *Management information system*. New York: McGraw-Hill.
- Karadima, O. (1985). Management information system for faculty allocations in institution of higher education: A case study for the Universidad de Sandiogo De Chile. *Dissertation Abstracts International*, 11(8), 234-250.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Sander, D. H. (1988). *Properties of the needed information in computers today* (4th ed). New York: McGraw-Hill.
- Turban, E. R., Rainer, R. K., & Potter, R. E. (2000). *Introduction to information technology*. New York: John Wiley & Sons.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
2. ผลประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน
 ในอำเภอพระสมุทรเจดีย์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 สมุทรปราการ เขต 1

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งศึกษาปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน
 ในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
 ผู้วิจัยใคร่ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามนี้ให้ครบทุกข้อและโปรดตอบให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง
 มากที่สุด จะทำให้แบบสอบถามทั้งฉบับเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถนำไปใช้ในการวิจัย
 ได้ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน
 ในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า และการพัฒนาการศึกษา จึงใคร่
 ขอความร่วมมือจากท่าน กรุณาตอบคำถามทุกข้อและแสดงความคิดเห็นโดยเสรี โดยให้ข้อมูล
 ตามความเป็นจริง ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะนำไปใช้เพื่อการศึกษาในภาพรวม ซึ่งจะไม่ส่งผล
 กระทบต่อท่านและหน่วยงานของท่านแต่ประการใด

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือด้วยดีมา ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

นางสาวพัชรี ชินสงวนเกียรติ

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. อายุ

1. ไม่เกิน 30 ปี
2. 31-45 ปี
3. มากกว่า 45 ปี

2. ระดับการศึกษา

1. ปริญญาตรี
2. สูงกว่าปริญญาตรี

3. ขนาดโรงเรียน

1. ขนาดเล็ก (โรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวน 1-120 คน)
2. ขนาดกลาง (โรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวน 121-600 คน)
3. ขนาดใหญ่ (โรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวน 601-1,500 คน)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอ

พระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก
- 3 คะแนน หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน	ระดับปัญหา				
		(5) มากที่สุด	(4) มาก	(3) ปานกลาง	(2) น้อย	(1) น้อยที่สุด
1	การบริหารระบบสารสนเทศ สถานศึกษามีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล และ ตรวจสอบข้อมูลก่อนนำไปใช้ โดยข้อมูลที่จัดเก็บ ในระบบจะต้องเชื่อถือได้					
2	สถานศึกษามีการประมวลผลข้อมูลให้อยู่ในรูป สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ เช่น การแยกประเภทของ ข้อมูล การจัดเรียงข้อมูล การคำนวณ การจัดทำ รายงาน เป็นต้น					
3	สถานศึกษามีการจัดเก็บรักษาข้อมูล ปรับปรุงให้เป็น ปัจจุบัน บันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบอย่างมีระเบียบและ เป็นหมวดหมู่ สะดวกในการเรียกใช้งาน เช่น รูปแบบ แฟ้มเอกสาร สิ่งพิมพ์ หรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์					
4	สถานศึกษาคัดเลือกบุคลากรโดยแต่งตั้งหรือ มอบหมายผู้รับผิดชอบในการเก็บข้อมูลที่ชัดเจน รวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลคืนจากบุคลากรที่ เกี่ยวข้องให้ตรงตามกำหนด					
5	สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้มีวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์และเทคโนโลยีทันสมัยต่อการจัดเก็บข้อมูล และเพียงพอต่อการใช้งาน					
6	สนับสนุนบุคลากรให้มีความรู้ สามารถสืบค้นข้อมูล สารสนเทศ โดยจัดห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ไว้ให้บริการ					
7	บุคลากรที่รับผิดชอบได้เข้ารับการฝึกอบรม การพัฒนาด้านสารสนเทศ ความรู้ในการจัดเก็บข้อมูล และมีทักษะการใช้โปรแกรมการจัดเก็บข้อมูล เช่น OBEC, SMIS, SAR ฯ					

ข้อ	ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน	ระดับปัญหา				
		(5) มาก ที่สุด	(4) มาก	(3) ปาน กลาง	(2) น้อย	(1) น้อย ที่สุด
8	ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง กับภาพรวมของโรงเรียน สภาพเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และความต้องการชุมชน					
9	สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มการ พัฒนาท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ โรงเรียน / คณะกรรมการนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน					
10	สถานศึกษาได้จัดทำฐานข้อมูลทะเบียนประวัติ ของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ของโรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน					
11	สถานศึกษามีระบบการจัดเก็บเอกสารงานสารบรรณ ได้แก่ การจัดเก็บเอกสารต่างๆ หนังสือเวียน สามารถ ค้นหาเอกสารได้อย่างรวดเร็ว					
12	สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูลด้านงบประมาณ ได้แก่ เงินงบประมาณประจำปี พัสตุ ครุภัณฑ์ ให้เป็น ปัจจุบัน โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้					
13	สถานศึกษาได้นำเครื่องมือ/ แบบฟอร์มที่ใช้ใน การเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆมาใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูล เช่น SMIS, e-office					
14	สถานศึกษามีห้องสำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศ ของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ และ บริหารข้อมูลพื้นฐานของ โรงเรียน					
15	สถานศึกษามีเครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องมือที่ช่วย ใช้ในการประมวลผลข้อมูลเพียงพอกับการใช้งาน					

ข้อ	ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน	ระดับปัญหา				
		(5) มาก ที่สุด	(4) มาก	(3) ปาน กลาง	(2) น้อย	(1) น้อย ที่สุด
16	ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน เช่น จำนวนนักเรียนเพศอายุภูมิลำเนาและการย้าย เข้า-ออก					
17	สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียน ของผู้เรียน และมีเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น เช่น ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์					
18	สถานศึกษาได้จัดทำผลการประเมินคุณภาพ การศึกษาของผู้เรียน โดยจำแนกเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และ ระดับชาติ					
19	สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้เรียน การรายงานความประพฤติ พฤติกรรมกรรมการแสดงออกของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ					
20	สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูลในด้านการพัฒนาและ ส่งเสริมผู้เรียน เช่น ข้อมูลกิจกรรมโฮมรูม การเยี่ยมบ้าน เสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิต และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
21	สถานศึกษาได้จัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูล ในการใช้บริการห้องสมุด/ห้องคอมพิวเตอร์ ของผู้เรียนแต่ละสัปดาห์					
22	สถานศึกษาได้จัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูล ในการใช้บริการห้องพยาบาลของผู้เรียนแต่ละ สัปดาห์					

ข้อ	ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน	ระดับปัญหา				
		(5) มาก ที่สุด	(4) มาก	(3) ปาน กลาง	(2) น้อย	(1) น้อย ที่สุด
23	ระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สถานศึกษามีการรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบ ปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการ การทำแผนงานวิชาการ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
24	สถานศึกษามีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ของครู โดยให้ครูจัดทำแผนการสอน พัฒนา การสอนด้วยวิธีการสอนในรูปแบบต่างๆ อยู่เสมอ					
25	สถานศึกษานำโปรแกรมประยุกต์มาใช้สำหรับ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน เช่น โปรแกรม Student2551					
26	สถานศึกษามีการจัดทำทะเบียนสื่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอนของครูทุกคน เช่น สื่อการเรียนการสอนบนเครือข่าย (Web-base instruction) รายวิชาต่าง ๆ, e-learning, สื่อสามมิติ					
27	สถานศึกษามีการจัดทำทะเบียนงานวิจัยของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาเช่นการวิจัย ในชั้นเรียนเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้					
28	สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกัน คุณภาพสถานศึกษา เพื่อรองรับการตรวจประเมิน การประกันคุณภาพทั้งภายใน และภายนอก					

ข้อ	ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน	ระดับปัญหา				
		(5) มาก ที่สุด	(4) มาก	(3) ปาน กลาง	(2) น้อย	(1) น้อย ที่สุด
29	ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน สถานศึกษามีการวางแผนการดำเนินงานทุกฝ่าย ร่วมกัน และจัดทำปฏิทินเพื่อกำหนดช่วงเวลา ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ให้ชัดเจน					
30	สถานศึกษาจัดทำและแผนงานบริหารโรงเรียน เช่น แผนระยะยาวแผนระยะสั้นทรัพยากรที่ใช้ ในการดำเนินการผลการปฏิบัติงาน					
31	สถานศึกษาได้จัดทำรายละเอียดข้อมูลทุกโครงการ ที่ได้ดำเนินงานของโรงเรียน					
32	สถานศึกษาได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ของโรงเรียนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายในการพัฒนา					
33	สถานศึกษามีการจัดโครงสร้างองค์กรการ บริหารงานของโรงเรียนอย่างชัดเจน (ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายงบประมาณ ฝ่ายบุคคล ฝ่ายบริหารงานทั่วไป)					
34	สถานศึกษานำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย มาใช้สนับสนุนการบริหารและการตัดสินใจ ในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ เช่น ระบบสนับสนุน การตัดสินใจ (DSS),ระบบสารสนเทศสำหรับ ผู้บริหาร (EIS)					

ข้อ	ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน	ระดับปัญหา				
		(5) มาก ที่สุด	(4) มาก	(3) ปาน กลาง	(2) น้อย	(1) น้อย ที่สุด
35	ระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน สถานศึกษามีการรายงานผลงานด้านคุณภาพ การศึกษาประจำปีการศึกษาต่อเขตพื้นที่การศึกษา ที่รับผิดชอบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
36	สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูล เพื่อรายงานผล การปฏิบัติงานและการประเมินตนเอง (SAR)					
37	สถานศึกษามีการรายงานผลข้อมูลสารสนเทศ ผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) หรือ โปรแกรมประยุกต์ เช่น O-BEC, M-OBEC, B-OBEC เป็นต้น					
38	สถานศึกษามีการกำหนดรูปแบบการนำเสนอ ข้อมูลระบบสารสนเทศชัดเจน เช่น บทความ กราฟิกตาราง และแผนภูมิ					
39	สถานศึกษาได้ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน ในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนในรอบปีที่ผ่านมา ให้ผู้ปกครองและชุมชนได้รับทราบ โดยการทำให้ ผ่านพับประชาสัมพันธ์โรงเรียน					
40	สถานศึกษาได้จัดทำ Website ของโรงเรียน เพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งเปิด โอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็นผ่านกระดานสนทนาได้ตอบ					

ผลการประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม

เรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอ
พระสมุทรเจดีย์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

ข้อ	รายการ	ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			
		1	2	3	IOC
1	สถานศึกษามีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบข้อมูลก่อนนำไปใช้ โดยข้อมูลที่จัดเก็บในระบบจะต้องเชื่อถือได้	1	1	1	1
2	สถานศึกษามีการประมวลผลข้อมูลให้อยู่ในรูปสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ เช่น การแยกประเภทของข้อมูล การจัดเรียงข้อมูล การคำนวณ การจัดทำรายงาน เป็นต้น	1	1	1	1
3	สถานศึกษามีการจัดเก็บรักษาข้อมูล ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน ทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบอย่างมีระเบียบและเป็นหมวดหมู่ สะดวกในการเรียกใช้งาน เช่น รูปแบบแฟ้มเอกสาร สิ่งพิมพ์ หรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์	1	1	1	1
4	สถานศึกษาคัดเลือกบุคลากร โดยแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบในการเก็บข้อมูลที่ชัดเจน รวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลคืนจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ตรงตามกำหนด	1	1	1	1
5	สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้มีวัสดุอุปกรณ์ครุภัณฑ์และเทคโนโลยีทันสมัยต่อการจัดเก็บข้อมูลและเพียงพอต่อการใช้งาน	1	1	1	1
6	สนับสนุนบุคลากรให้มีความรู้ สามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศโดยจัดห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ไว้ให้บริการ	1	1	1	1
7	บุคลากรที่รับผิดชอบได้เข้ารับการฝึกอบรมการพัฒนา ด้านสารสนเทศ ความรู้ในการจัดเก็บข้อมูล และมีทักษะการใช้โปรแกรมการจัดเก็บข้อมูลเช่น OBEC, SMIS, SAR	1	1	1	1
8	สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับภาพรวมของโรงเรียน สภาพเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และความต้องการชุมชน	1	1	1	1
9	สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มการพัฒนาท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ โรงเรียน/ คณะกรรมการนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคน	1	1	1	1

ข้อ	รายการ	ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			
		1	2	3	IOC
10	สถานศึกษาได้จัดทำฐานข้อมูลทะเบียนประวัติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นปัจจุบัน	1	1	1	1
11	สถานศึกษามีระบบการจัดเก็บเอกสารงานสารบรรณ ได้แก่ การจัดเก็บเอกสารต่างๆ หนังสือเวียน สามารถค้นหาเอกสารได้อย่างรวดเร็ว	1	1	1	1
12	สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูลด้านงบประมาณ ได้แก่ งบประมาณประจำปี พัสตุ ครุภัณฑ์ ให้เป็นปัจจุบัน โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้	1	1	1	1
13	สถานศึกษาได้นำเครื่องมือ/แบบฟอร์มที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น SMIS, e-office	1	1	1	1
14	สถานศึกษามีห้องสำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ และบริหารข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน	1	1	1	1
15	สถานศึกษามีเครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องมือที่ช่วยใช้ในการประมวลผลข้อมูลเพียงพอกับการใช้งาน	1	1	1	1
16	สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนเช่นจำนวนนักเรียน เพศอายุภูมิถิ่นกำเนิดและการย้ายเข้า-ออก	1	1	1	1
17	สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนของผู้เรียน และมีแฟ้มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์	1	1	1	1
18	สถานศึกษาได้จัดทำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนโดยจำแนกเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ	1	1	1	1
19	สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน การรายงานความประพฤติ พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ	1	1	1	1

ข้อ	รายการ	ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			
		1	2	3	IOC
20	สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูลในด้านการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน เช่น ข้อมูลกิจกรรมโฮมรูม การเยี่ยมบ้าน เสริมสร้างทักษะ การดำรงชีวิตและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	1	1	1	1
21	สถานศึกษาได้จัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลในการใช้บริการ ห้องสมุด/ ห้องคอมพิวเตอร์ของผู้เรียนแต่ละสัปดาห์	1	1	1	1
22	สถานศึกษาได้จัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลในการใช้บริการ ห้องพยาบาลของผู้เรียนแต่ละสัปดาห์	1	1	1	1
23	สถานศึกษามีการรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับ งานวิชาการ การทำแผนงานวิชาการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร	1	1	1	1
24	สถานศึกษามีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู โดยให้ครู จัดทำแผนการสอน พัฒนาการสอนด้วยวิธีการสอนในรูปแบบ ต่างๆ อยู่เสมอ	1	1	1	1
25	สถานศึกษานำโปรแกรมประยุกต์มาใช้สำหรับการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน เช่น โปรแกรม Student2551	1	1	1	1
26	สถานศึกษามีการจัดทำทะเบียนสื่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสื่อ การเรียนการสอนของครูทุกคน เช่น สื่อการเรียนการสอน บนเครือข่าย (Web-base instruction) รายวิชาต่าง ๆ, e-learning, สื่อ สามมิติ	1	1	1	1
27	สถานศึกษามีการจัดทำทะเบียนงานวิจัยของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพ ทางการศึกษาเช่นการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางด้านการเรียนรู้	1	1	1	1
28	สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ สถานศึกษา เพื่อรองรับการตรวจประเมินการประกันคุณภาพ ทั้งภายใน และภายนอก	1	1	1	1
29	สถานศึกษามีการวางแผนการดำเนินงานทุกฝ่ายร่วมกัน และ จัดทำปฏิทินเพื่อกำหนดช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ให้ชัดเจน	1	1	1	1

ข้อ	รายการ	ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ			
		1	2	3	IOC
30	สถานศึกษาจัดทำและแผนงานบริหาร โรงเรียน เช่น แผนระยะยาว แผนระยะสั้นทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการผลการปฏิบัติงาน	1	1	1	1
31	สถานศึกษาได้จัดทำรายละเอียดข้อมูลทุกโครงการที่ได้ดำเนินงาน ของโรงเรียน	1	1	1	1
32	สถานศึกษาได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนให้ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายในการพัฒนา	1	1	1	1
33	สถานศึกษามีการจัด โครงสร้างองค์กรการบริหารงานของโรงเรียน อย่างชัดเจน (ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายงบประมาณ ฝ่ายบุคคล ฝ่าย บริหารงานทั่วไป)	1	1	1	1
34	สถานศึกษานำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้สนับสนุน การบริหารและการตัดสินใจดำเนินงานด้านต่าง ๆ เช่น ระบบ สนับสนุนการตัดสินใจ (DSS) สารสนเทศสำหรับผู้บริหาร (EIS)	1	1	1	1
35	สถานศึกษามีการรายงานผลงานด้านคุณภาพการศึกษาประจำปี การศึกษาต่อเขตพื้นที่การศึกษาที่รับผิดชอบและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	1	1	1	1
36	สถานศึกษาได้จัดทำข้อมูล เพื่อรายงานผลการปฏิบัติงานและ การประเมินตนเอง (SAR)	1	1	1	1
37	สถานศึกษามีการรายงานผลข้อมูลสารสนเทศผ่านไปรษณีย์ อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) หรือ โปรแกรมประยุกต์ เช่น O-BEC, M-OBEC, B-OBEC เป็นต้น	1	1	1	1
38	สถานศึกษามีการกำหนดรูปแบบการนำเสนอข้อมูลระบบ สารสนเทศชัดเจนเช่นบทความกราฟิกตาราง และแผนภูมิ	1	1	1	1
39	สถานศึกษาได้ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของโรงเรียนในรอบปีที่ผ่านมา ให้ผู้ปกครองและชุมชน ได้รับทราบ โดยการทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์โรงเรียน	1	1	1	1
40	สถานศึกษาได้จัดทำ Website ของโรงเรียนเพื่อประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็นผ่านกระดานสนทนาได้ตอบ	1	1	1	1

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

แนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

คำชี้แจง: จากการศึกษาพบว่าปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จัดเรียงลำดับจากด้านที่มีปัญหาหนักไปน้อยได้ดังนี้ ระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน ระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียน ระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานผลงาน โรงเรียน และด้านการบริหารระบบสารสนเทศ

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อศึกษาแนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีดังนี้

1. ท่านคิดว่าปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีปัญหาในการดำเนินงานอย่างไรบ้าง

2. ท่านมีแนวทางแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน ในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในด้านต่าง ๆ อย่างไร

ภาคผนวก ข

1. หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
2. หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
3. หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ. ๖๒๑๙.๘/ว. ๑๓๓๒

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมืองจ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.เค้าโครงการวิจัย

๒. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วยภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ได้แก่

นางสาวพัชรี ชินสงวนเกียรติ รหัส ๕๕๕๕๐๐๖๒

งานนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน
ในอำเภอพระสมุทรเจดีย์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
โดยมี ผศ. ดร.ศฎายุ ธีระวุฒิชตระกูล เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
ภาควิชาบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว
เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิต
ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชาบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ ๐-๓๘๑๐-๒๐๕๒ โทรสาร ๐-๓๘๓๔-๕๕๑๑

(สำเนา)

ที่ ศธ. ๖๒๑๘.๘/ว. ๑๓๓๓

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมืองจ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วยภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้บัณฑิตวิทยาลัยศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพ
เครื่องมือ ได้แก่

นางสาวพัชรี ชินสงวนเกียรติ

รหัส ๕๕๕๕๐๐๖๒

งานนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน
ในอำเภอพระสมุทรเจดีย์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
โดยมี ผศ. ดร.ศุภายุ ธีระวุฒิตระกูล เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
ภาควิชาบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวก
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชาบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ ๐-๓๘๑๐-๒๐๕๒

โทรสาร ๐-๓๘๓๔-๕๕๑๑

(สำเนา)

ที่ ศธ. ๖๒๑๘.๘/ว. ๑๓๓๔

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมืองจ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วยภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ได้แก่

นางสาวพัชรี ชินสงวนเกียรติ รหัส ๕๕๕๕๐๐๖๒

งานนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน
ในอำเภอพระสมุทรเจดีย์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

โดยมี ผศ. ดร.ศญา ชีระวิชิตระกุล เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา

ภาควิชาบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ ๐-๓๘๑๐-๒๐๕๒

โทรสาร ๐-๓๘๓๔-๕๘๑๑

ภาคผนวก ค

1. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ จากการทดลองใช้เครื่องมือ
2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ตารางที่ 29 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ จากการทดลองใช้เครื่องมือ

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1	.77	21	.75
2	.61	22	.69
3	.68	23	.86
4	.56	24	.67
5	.68	25	.58
6	.66	26	.69
7	.50	27	.84
8	.79	28	.72
9	.83	29	.63
10	.64	30	.70
11	.66	31	.61
12	.75	32	.53
13	.86	33	.57
14	.62	34	.80
15	.78	35	.39
16	.79	36	.75
17	.66	37	.69
18	.87	38	.86
19	.79	39	.67
20	.78	40	.58

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ = .97

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวพัชรี ชินสงวนเกียรติ
วัน เดือน ปีเกิด	24 พฤษภาคม พ.ศ. 2531
สถานที่เกิด	เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	215/1 แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร 10700
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2554-2558	นักวิชาการศึกษา (พนักงานราชการ) สำนักงาน กศน. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2558-ปัจจุบัน	ครูผู้ช่วย โรงเรียนวัดไตรมิตรวราราม อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2554	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (การประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยศิลปากร
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา